

Dzisiejszy numer zawiera 30 stron i kosztuje 35 groszy, gdyż obejmuje: a) KURYER LITERACKO-NAUKOWY oraz b) SPECJALNY DODATEK TYGODNIOWY, ilustr. fotograficznie

Cena numeru w Krakowie: **35 gr.**
na prowincji:

Nal. pocz. opl. rycz.

Wydanie: F

PRENUMERATA WYNOŚI:
W Krakowie bez odroczenia zł. 7.-
W Krakowie z odroczeniem zł. 7.60
Na prowincji . . . . . zł. 7.60
Zagranicą . . . . . zł. 11.80

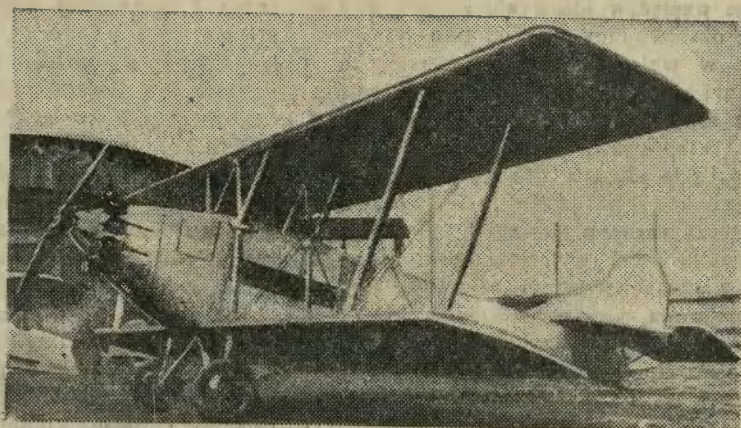
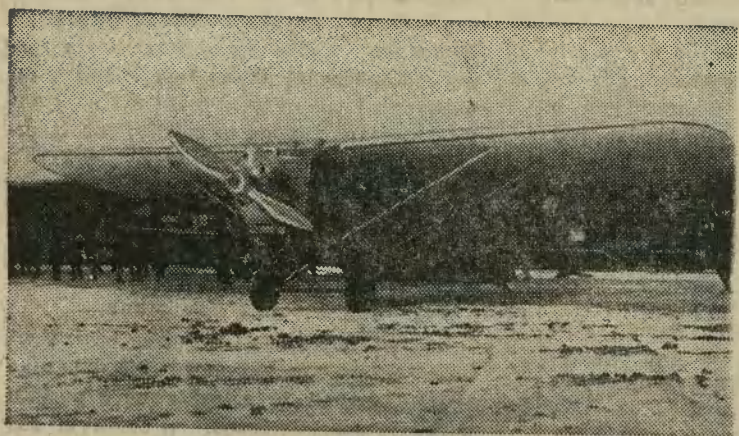
ILUSTROWANY

KURYER CODZIENNY

Bezpłatnie nie zwraca się. Listy należy adresować do Redakcji a nie do współpracowników Telefony 11 26, 35 42, 15 73 Dla rozmów międzymiastow Redakcji: 53 92, 44 80	Założyciel i Naczelny Redaktor: Marjan Dąbrowski. Kraków, Wielopole L. 1.	Naczelny redaktor przyjmuje w poniedziałki i soboty od godz 1-2 popołudniu Konto czek Nr 140.725 (Warszawa) 490 300 (Kraków) Konto żyrowe: Dom bankowy A Holzer Kraków

Rok XX. Kraków, poniedziałek 7 października 1929. Nr. 274.

Tydzień propagandowy L. O. P. P.

P. W. K. pokazała cośmy zdziałali w pierwszych latach odrodzonej ojczyzny. Nie koniec jednak pracy. Utrzymanie naszych granic państwa polega na dobrej obronie powietrznej i przeciwgazowej. Oto dla otuchy ryciny, wykazujące, czego można dokonać, jeżeli się chce. Na lewo I-szy polski osobowy samolot komunikacyjny „PWS 20”, wykonany całkowicie w kraju przez Podlaską Wytwórnię Samolotów w Białej Podlaskiej. Do budowy tego samolotu przyczyniła się L. O. P. P. przyznaniem subwencji 75.000 zł. — Na prawo samolot komunikacyjny „Lublin R. IX”, wykonany całkowicie w kraju przez fabrykę Plage-Laśkiewicz. L. O. P. P. subwencjonowała tę budowę kwotą 50.000 zł.

rozpoczyna 4725k
Tańce Kółko akademickie.
Dalsze wpisy od 6-8 wiecz.
Instytut Taneczny, Rynek Gł. 22. I. p.

Poszukuje od zaraz pokoju z kuchnią
w śródmieściu 4345k
Czynsz z góry lub według umowy. Zgłoszenia pisemne do Adm. „I K. C.” pod „1500”.

MEBLE WYKWIPTNE I SEROMNE
Udogodnienia przy spłacie. 3800k
FISCHMAN
Kraków ul. Bracka 13

Specjalista chorób chirurgicznych
Dr LEON PAWLIGER
powrócił 4654k
Kraków, ul. Dietlowska 91. Tel. 4495.

STOCZNIA GDAŃSKA

THE INTERNATIONAL SHIPBUILDING AND ENGINEERING Co Ltd.

buduje:

4708k

KOTŁY PAROWE KAŻDEGO RODZAJU I WIELKOŚCI

GRUPOWE KOTŁY OPŁOMKOWE o wysokiej sprawności
MASZYNY PAROWE każdej wielkości dla pary przegrzanej
SILNIK DIESEL'a do 1500 KM, bez sprężarki
MASZYNY GAZOWE I URZĄDZENIA NA GAZ SSANY
PRZETWORNIKI
SILNIKI ELEKTRYCZNE prądu stałego i trójfazowego

Maszyny i aparaty dla:

PRZEMYSŁU GUMOWEGO
PRZEMYSŁU CUKROWNICZEGO
LODOWNI I URZĄDZEŃ CHŁODNICZYCH
WODOCIĄGÓW
URZĄDZEŃ CZERPAKOWYCH
POMPY ODŚRODKOWE I TŁOKOWE
ZBIORNIKI DLA WSZYSTKICH CEŁÓW
RUROCIĄGI I PĘDNIE

URZĄDZENIA TRANSPORTOWE

WAGONY DLA KOLEJEK WĄSKOTOROWYCH
WAGONIKI DLA BURAKÓW I WĘGLI otwarte i zamknięte
WYWROTKI
TRUKI LEŚNE

CZEŚCI ŁANE: z odlewu szarego, stali i bronzu
DZWONY KOŚCIELNE Z SPECJALNEGO BRONZU
CZEŚCI KUTE do 5 ton wagi sztuka
CZEŚCI PRASOWANE
KONSTRUKCJE ŻELAZNE: krany, mosty, więzary dachowe, budowle żelazno-kratowe.

Najwyższe odznaczenia na Targach Północnych w Wilnie i na Wystawie w Łucku.
Odwiedziny naszych inżynierów, opracowywanie projektów dla poważnych reflektantów bezpłatnie.

Adresy biur naszych:

Biuro Warszawskie: Warszawa, Jasna 11 m 5, tel. 99-18.
Biuro Łódzkie. Łódź, Traugutta 9, tel 41-83.
Biuro Lwowskie: Lwów, ul Podleskiego 7, tel. 48-88.
Biuro w Równem: Równe Wołyń, ul 8-go Maja 50, tel. 307.
Biuro Wileńskie, Wilno, Jagiellońska 9 m 12, tel. 8-84.

Biuro Krakowskie: Kraków, Wiślna 12, tel. 30-49,
Biuro Poznańskie: Poznań, ul. Słowackiego 18, tel. 77-83.
Biuro Lubelskie: Lublin, Krakowskie Przedmieście 56 m 8, tel. 9-62.
Biuro Katowickie: Katowice, Marjacka 28.

Adresy telegraficzne:

Stocznia Warszawa, Stocznia Łódź, Stocznia Lwów, Stocznia Kraków, Stocznia Poznań, Stocznia Lublin, Stocznia Równe-Wołyń, Stocznia Katowice, Stocznia Wilno.

Schicht
Schicht
nadaje
bieliznie
śnieżną
białość.

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

Mobilizacja miedzypartyjnej Grabszczyzny i sprawa Harrimana.

Kraków, 6 października.

(rL) Od szeregu miesięcy trwa artyleryjski ogień prasowy, skierowany przeciwko udzieleniu Harrimanowi koncesji na elektryfikację. Ogień to koncentryczny. Pod wspólną komendą znalazła się bogobojnie „narodowa”, endecka „Gazeta Warszawska”, czerwony „Robotnik”, a sekundowały im nawet te organy, które normalnie znajdują się w walce z endecją i z socjalistami. Amerykański bankier dokonał cudu zgody narodowej.

Wręcz histerycznie zachowuje się zwłaszcza „Gazeta Warszawska”. Od miesięcy czytamy dzień po dniu namiętne artykuły na ten temat. Czasem było ich po trzy w jednym numerze. Z tradycyjną już w tem piśmie chorobliwą bezczelnością i cynizmem prowadziła „Gazeta Warszawska” swą kampanję w ten sposób, by każdego, kto o sprawie chciał spokojnie pomówić i który plany Harrimana rzeczowo rozważał, obrzucić błotem. Setki razy czytaliśmy między wierszami „Gazety Warszawskiej” insynuacje pod adresem rządu, a zwłaszcza ministra robót publicznych, iż „dla niewiadomych przyczyn” sprzedają Polskę Harrimanowi, a te same perfidne oszczerstwa w tchórzliwej, zamaskowanej i wykrętej formie, rzucił „czcigodny” organ warszawski na ludzi nauki, ekonomistów i niezależną publicystykę, o ile te czynniki były groźne dla antyharrimanowskiej koncepcji.

Inne pisma warszawskie prowadziły grę przyswoiciej, ale również namiętne.

Jest rzeczą uderzającą, jak w walce z projektem Harrimana znalazła się obok siebie i podała sobie rączki cała dawna grabsczyzna. Całują się z dubeltówki i konfederację zawierają endecy z „Lewiatana”, socjalistyczni i wyzwoleniecy kooperatyści. Wszyscy, którzy tylko głowami potakująco kiwali, gdy sprzedawano nasz kraj, gdy frymarczono największymi dobrami gospodarczymi państwa, gdy za darmo oddawano monopol zapalczany, gdy niszczone nasz kredyt „parszywami” pożyczkami — wszyscy oni przywdziewają dziś togi Katonów i drżącym z przerażenia głosem wołają: „Harriman ante portas. Kto żyw na mur!”

Dlaczego się tak dzieje? Pewną rolę wśród opozycji prawicowej i lewicowej mogłaby odegrać obawa, by przez dopływ kapitałów nie nastąpiło poważne odprężenie sytuacji gospodarczej. Ludzie modlący się od lat o katastrofę gospodarczą, która by poderwała nogi zniechęconemu i rządzącym przeciwnikom, nie mogą spokojnie myśleć o możliwościach złagodzenia objawów tej depresji gospodarczej, którą obecnie wraz z wielką polacją Europę przeżywamy.

Ale ten motyw nie wystarczyłby chyba na zaprowiantowanie wymienionych pism w taką ilość jadu i nienawiści.

Zdradziliście się, panowie, nadmiarem gorliwości. Trzy razy dziennie przez prawie pół roku pisaliście panowie o Harrimanie chyba nie... ze względów ideowych. Znamy was za dobrze, obserwujemy was od tylu lat i wiemy, że w walce politycznej, gospodarczej i społecznej nigdy nie zajmowaliście jedną sprawą tak długo i tak często opinii publicznej, choćby ta sprawa was bardzo roznamiętniała. Robiliście słuszną zresztą koncesję czytelnikowi, który po dziesięciu dniach pisania o tej rzeczy zaczyna ziewać. Jeżeli zaś teraz, tak zgodnie i tak wytrwale absorbujecie od miesięcy uwagę waszych czytelników sprawą Harrimana, jeśli wydajecie na ten temat broszury — to każdy znający stosunki musi tylko uśmiechnąć się i zapytać: „Panowie Katonowie — ile wam zapłaceno? Od sztuki i dnia, czy od razu za rok i za całe sumienie?”

A potem trzeba by postawić kilka pytań dodatkowych. Pytania te mogłyby brzmieć mniej więcej jak następuje:

Czy belgijskie towarzystwo „Siła i światło” zajmuje się elektryfikacją i jest konkurentem Harrimana?

Czy istnieje także angielskie towarzystwo konkurencyjne?

Czy w Warszawie żyje znany dostawca wojskowy p. Szymon Landau i czy interesuje się sprawami elektryfikacji? Czy w biurach jego nie pracują byli wybitni urzędnicy, którzy mają kontakt z poszczególnymi pismami?

Czy Siemens i Halske z Berlina jest firmą niemiecką i czy dlatego to tak bardzo... boi się widma niemieckiego sztabu generalnego, który rzekomo „stoi za Harrimanem”?

Nie wiemy, kto i jak na te pytania by odpowiedział, ale sądzimy, że postawienie tych „pytań” jest bardzo aktualne, a dla niektórych Heroldów „zbawienia kraju” może i... kłopotliwe.

„Ilustrowany Kurjer Codzienny” w ciągu kilku miesięcy kilka razy zajmował się sprawą Harrimana. Od siebie napisaliśmy trzy artykuły, z których każdy doradzał tylko, by rząd spokojnie, trzeźwo zastanowił się nad projektem, by starał się uzyskać jak najlepsze

warunki i o ile warunki będą odpowiednie, zawarł umowę, która sama w sobie jest niewątpliwie korzystną dla kraju.

Korzystne jest bowiem zelektryfikowanie Polski, a przez to podniesienie poziomu gospodarczego i sprawności produkcyjnej. Korzystny jest dopływ obcych kapitałów, zwłaszcza w okresie, gdy ze względu na kryzys rynków finansowych o dopływ kapitałów do Polski tak bardzo jest trudno.

Naturalnie, że za każdą cenę o obcy kapitał ubiegać się nie można i że koncesji Harrimanowi dać nie trzeba, jeśli warunki okazały się niekorzystne, a nie mogły ulec zmianie.

Takie samo stanowisko zajęło szereg ekonomistów, tak postawił kwestię prof. Sokolnicki ze Lwowa, pos. prof. Krzyżanowski i poseł chrześcijańskiej demokracji, a zarazem profesor politechniki dr inż. Stefan Bryła.

Postuchajmy, jak argumentuje ostatni z wymienionych, który przecież nie może być poświadczony o to, że pisze na zamówienie rządu, gdyż należy do partii opozycyjnej.

Pos. Bryła stwierdziwszy w ogłoszonym przez się artykule olbrzymie zaniechania Polski pod względem inwestycyjnym, podkreśla niemożliwość wykonania tych prac własnymi kapitałami. Rozważwszy całokształt naszego położenia gospodarczego i konieczność dopływu kapitałów obcych, mówi o różnych formach, w jakich ten kapitał może wpłynąć.

Otóż kapitały mogą przyjść:

- 1) W formie pożyczek długie- lub krótkoterminowych;
- 2) W formie inwestycji w przedsiębiorstwach prywatnych;
- 3) Inwestycji w przedsiębiorstwach publicznych.

Pożyczka zagraniczna niezwiązana jakimiś bardzo ciężkimi warunkami jest nie do uzyskania. Pożyczka oparta na rozmaitych zastawach jest w najwyższym stopniu niebezpieczna, gdyż poddaje państwo jawnej lub ukrytej kontroli wierzyciela, która przeradza się w kontrolę i zależność polityki gospodarczej i ogólnej.

Niebezpieczny jest również zbyt wielki udział kapitałów zagranicznych w przedsiębiorstwach prywatnych. Prof. Bryła dłużej się przy tym punkcie nie zatrzymuje, ale jest jas-

ne o co idzie. Nikt nie może bowiem doradzać wysprzedawania obcym naszego przemysłu, gdyż wtedy zyski idą zagranicę, która ssie soki gospodarcze kraju.

I otóż prof. Bryła przechodzi do ostatniej formy dopływu kapitału:

„Jest to forma dla nas dziś stosunkowo korzystniejsza i łatwiejsza do uzyskania. Korzystna, gdyż daje podstawę do podniesienia pod względem gospodarczym naszego kraju tak niezmiernie zaniedbanego i to nie pod kątem widzenia jakiejś specjalnej gałęzi produkcji, ale całego kraju. — Najłatwiejsza do uzyskania, gdyż kapitał zagraniczny uzyskuje wtedy gwarancję bazowaną, nadto ra niewątpliwym rozwoju gospodarczym państwa wskutek inwestycji. I jak mówi zresztą życie — kapitał zagraniczny na te roboty, na te inwestycje idzie”.

Prof. Bryła stwierdza następnie, że nie możemy oczekiwać przy dzisiejszym układzie stosunków gospodarczo-finansowych świata wyjątkowo korzystnych warunkach. Na tem tle radzi rozpatrzyć koncesję Harrimana.

Są w koncesji tej — pisze prof. Bryła — strony ujemne, może nawet bardzo ujemne. Należy je potraktować z punktu widzenia gospodarczego, w śladnym zaś razie pod kątem sympatii, lub antypatii do rządu. Chodzi głównie o proveniencję kapitału, o zbytnią wyłączność, chodzi o utrudnienie elektryfikacji drobniejszych obszarów przy pomocy kapitału krajowego, chodzi o konkurencję dla naszego

Znakomita uczona polska gościem w „Białym Domu” w Waszyngtonie.

W dniu 15 b. m. wyjeżdża z Paryża do Ameryki znakomita uczona polska, p. Curie-Skłodowska, która otrzymała od Amerykanów w darze gram radjum dla swego instytutu w Paryżu. Pani Curie-Skłodowska, której portret dajemy, będzie gościem prez. St. Zjedn. Hoovera w Waszyngtonie w „Białym Domu”.

UROCZA JESIEŃ W TATRACH
Daje spokój, wypoczynek i zdrowie.
Hotel „BRISTOL” w Zakopanem
wygody luksusowego domu i emocjonujący widok gór. Od 1. IX. do 1. XII. ceny niższe o 30%.

KORNEL MAKUSZYŃSKI MOJE LISTY (XL) LIST Z WARSZAWY

Już się rozpoczął wielki sezon jesienny. Na czym to polega, ja nie wiem, ale ponieważ mówi się o jesiennym sezonie paryskim i londyńskim, należy przypuścić, że coś podobnego istnieje też i w Warszawie, inne tylko są tradycyjne znaki, po których poznaje się, że się taki sezon rozpoczął. Jak o tem wiemy z romansów kryminalnych i z kinematografu, rozpoczyna się on w Paryżu z chwilą powrotu arystokracji z zamków nad Loarą, a w Londynie z dniem powrotu lordów z zamków szkockich; taki triumfalny najazd arystokracji na stolicę, nie może być brany pod uwagę w Warszawie, skąd arystokracja zwykle nie miała za co wyjechać, nie ma tedy doskonałych powodów do powrotu.

Nieomyślnym znakiem rozpoczęcia się wielkiego sezonu w Warszawie jest dla mnie przedstawienie „Halki” w operze. Kiedy nieszcześnie Halka w porywającej arji wygłosił doroczone expose o niezmiennym stanie rzeczy wśród elity towarzyskiej, zakrzyknęły: „Dzieciatko z głodu umiera, a matka tu, a ojciec tam!” — można sezon otworzyć. Cobyśmy robili bez „Halki”? Zastępowam się, że jako dobry Polak uwielbiam endeczną muzykę tej opery, uważam jedynie, że

jeśli, jak to się zwykle dzieje, śpiewana jest w chwilach radosnych, to cokolwiek za wiele jest w niej na taki użytek nieszcześnie, a ponurej melancholji tej smętnej opowieści nie zdoła rozjaśnić takie nawet genialne mądre spostrzeżenie, jak owo z „Halki”: „Jutro znowu dzień roboczy i pojutrze dzień roboczy”, — co świadczy o przenikliwym rozumowaniu naszego ludu. Zaspiewano jednak „Halke” i sezon się rozpoczął.

Powierzchniowy obserwator, który nie dociera spojrzeniem do samego jądra zjawisk, będzie mniemał, że nie zaszyły żadne zmiany w treści żywota i że wskutek tego on nic nie wie o żadnym „jesiennym sezonie”. Oczywiście, jeśli patrzeć przez okno gazety, widzi się nieznacznie jedynie zmiany w trybie życia na wiosnę i w jesieni; na wiosnę oznajmiało się ono radosną w gazetach nowiną, że — „Pijany Ignac Bomba obciął kochance brytwią lewą pierś i odgryzł prawe ucho policjantowi. Czy to ładnie, panie Bomba?” — w jesieni rozlega się na otwarcie sezonu okrzyk:

— „Małka Magiel odgryzła swemu kochankowi nos. Płochą dziewczyno, czy nos kochanka jest to makagiga?” — pytał znowu kronikarz. Bystry obserwator zauważył jednak wzmogłą bujność wypoczętego podczas wakacji życia i nierównie większą rozmałość w dociekaniach anatomicznych wśród bliźnich. Na wiosnę odbywa się to w miłośnym podnieceniu, dorywczo i bez planu, w sezonie jesiennym natomiast więcej metodycznie i z rozważaniem. Na oko jedynie nic się nie zmienia.

luźnienia obyczajów, odgryzienie komuś nosa, byłoby to jednak uważane za niefortunny wybrzyk towarzyski i dość wątpliwy dowcip, sezon jesienny odznacza się jakąś słodką melancholją i okresami zadumy, w jaki sposób zbijając krawca i takie przemyślenia indywidualne, jak handlarz futer, co przebywając wciąż wśród szczątków najdzikszych zwierząt, sam się stał krwawy i nie-litościwy? Stał, zdaje się, pochodził niejaka nerwowość „jesiennego sezonu”, rozpoczętego utopieniem się „Halki”.

Choćbyż tedy z przesydu, należałoby unikać rozpoczynania go tak tragicznie. Niestety, niema zbyt wielkiego wyboru wśród oper ze szczęśliwym zakończeniem, jeśli się uwzględni nierozumny przesąd, że małżeństwo jest też katastrofą. Gdyby jednak istniała taka nawet, po której wysłuchaniu niebo się radosne przed słuchaczem otwiera, na nicby się to nie zdało, apud Polonos — bowiem, — nunquam sine zapalenie okostne gaudia fiunt. Jakoś to głupio radować się bez zmartwienia... Co to za wesele w Zakopanem, jeśli jednego z uczestników na śmierć nie zakatrupili, a sześciu nie leży w szpitalu? A górale, to mądry naród!

„Więc wesoly, więc ochoczy niech nam będzie dzień dzisiejszy! Jutro znowu dzień roboczy i pojutrze...” i t. d. — można do rana. Sezon jest otwarty. W kinematografach padło już z powodzeniem parę trupów, w teatrach już przygotowują trumny, w gazetach ogłasza się codziennie wygodny karawan-autobus, dziady mnożą się przez pałacowianę chyba, bo ich coraz więcej. Jeszcze niewiadomo, co się dzieje w literaturze i sztukach pokrewnych; sądząc z min wydawców,

chojących z błędnym wzrokiem i szukających mocnej gałęzi, wielkie rzeczy się nie zdarzą. Jeden jest tylko w Polsce pisarz, co sobie z tych min mało robi, Ossendowski, oczywiście. Szczęśliwy Ferdynand Antoni Machnął sobie teras tomiczek, nieduży, sześćset dziewięćdziesiąt stron tylko. Jest to wielka powieść p. t. „Lenin”, o którą rozpoczęli targi wszyscy wielcy wydawcy w Europie.

Mądry Ferdynand Antoni sprzedał ją wydawcom berlińskim, a ci za grube pieniądze odstąpili prawo pierwszeństwa wydawcom włoskim i oto wczoraj po stołroć miły i kochany Ferdynand Antoni przyniósł mi tom po włosku, wspinały, ogromny, pysznie wydany, przyniatający bogaty, ilustrowany, groźny i dumny. „Podziwgnęłam się”, wzięwszy go w ręce, lecz podziwmywany przez najzaciewniejszego Ferdynanda Antoniego, zdołałem jego księgę przez krótką chwilę utrzymać w obu ramiączkach. Na Jowisza! Wcale mnie to nie dziwi, że wobec rozgłosnej jego popularności na świecie, wydawcy licytują się wzajemnie o jego ksiązkę, zdumieniem mnie jednak napelnia niebotyczna potęga pracy tego człowieka. Książka za książką, a w krótkich przerwach zdołał być już w Syrii i w Palestynie i znowu gdzieś teraz do dzikich wybiera się narodów, nie używających spodni i żyjących w czystym bezwstydzie. Może on dlatego tam jeździ? Patrzę zawsze na niego z lękiem, bo chyba z djabłem ma spółkę, sam demon pracy przeraźliwy. Już jego pracownia budzi niepokój i lek; wszędzie centkowane skóry, zatrute strzały, tykwy, dzidy, skórzane tarcze, wypchane węże, głowy rozmaitych najdzikszych bydlaków; podaje ci papierosy

MYDŁO DO ZĘBÓW

IBBS

MYCIE ZĘBY TAK — JAK MYCIE RĘCE

EDZYSTAWICIELSTWO NA POLSKIE I GDAŃSK MAISON LKORYTKO ET CIE WARSZAWA PL. DĄBROWSKIEGO-9 TEL. 49-01

Za kulisami opozycji sejmowej.

Na lewicy sejmowej panuje gorączkowa chęć rozpoczęcia bitwy parlamentarnej z rządem...

Posel Zaremba (P. P. S. (skrajna lewica).

Posel Wyrzykowski (Wyzw.).

Posel Niedziałkowski (P. P. S.).

Posel Trąpczyński (Str. Nar.).

B. poseł Thugutt.

Pruski pancerny kandydat na policjanta Europy a polska flota wojenna.

przemysłu elektrycznego, chodzi o szereg spraw drobniejszych. Niejeden warunek w niej zawarty, wartoby zmienić, może niejeden nawet uda się zmienić.

Z drugiej strony jest jednak bezsporna prawda, że wykonanie koncesji zaopatrzy ogromną połac kraju w silę i światło, podniesie gospodarczy i kulturalny jej poziom, zatrudni na długi czas mnóstwo sił roboczych, sprowadzi do kraju kapitały, bez których uprzemysłowienie i podniesienie gospodarstwa naszego kraju jest nie do pomyślenia, i te kapitały zmusi do uruchomienia naszych sił wodnych — wbrew ich interesowi.

Tu prof. Bryła zwraca uwagę, że Harriman zmuszony jest do elektryfikacji przy pomocy sił wodnych, aczkolwiek dziś opłacałoby im się bardziej użytkowanie węgla.

Podkreślając wreszcie, że każda umowa jest wynikiem wzajemnych żądań i wzajemnych ustępstw i że musi ona przynieść także korzyści Harrimanowi, gdyż inaczej nie starałby się o koncesję — prof. Bryła dochodzi do następującego wniosku:

„Osobiście jestem zdania, że w naszych warunkach zważenie wszystkich plusów i minusów wychodzi na korzyść koncesji”.

Zatrzymaliśmy się obszerniej na wywodach prof. Bryły, gdyż jest on po pierwsze fachowcem, a po drugie politykiem opozycyjnym, który, jak już zaznaczyliśmy, nie może być podejrzewany, iż pisze na zamówienie, czy w interesie czynników rządowych.

Od siebie chcemy jeszcze dodać, że uważamy formę ściągania obcych kapitałów na inwestycje publiczne za korzystną także z tego względu, że po upływie trwania koncesji, wykonane roboty publiczne i odpowiednie instalacje przechodzą na własność państwa, wzmagając nasz dobytek narodowy.

Nie jesteśmy ani ślepi, ani też nie jesteśmy entuzjastami Harrimana. Nie traktujemy go jak bogatego wujaszka, który przyjeżdża by nam zrobić prezent. Rozumiemy, że gra idzie o interes materialny i że obie strony muszą się starać o wydobycie warunków dla siebie najlepszych. Kierowani jednak istotną troską o dobro kraju, nie zaślepieni żądniemi względami ubocznymi, musimy przeciwstawić trzeźwe i rzeczowe stanowisko hłaśliwej kampanji, która niewiadomo przez kogo i niewiadomo dla jakich celów jest prowadzona. A właściwie raczej... wiadomo.

Gdynia, w październiku. „Niema już zwycięzców i niema zwyciężonych” — oto teza odgrzana świeżo w haskiej kuchni politycznej.

Bytowanie Niemców w charakterze państwa zwyciężonego, kończy się rychlej, niż tego świat się spodziewał. Mało tego, sami Niemcy tego się nie spodziewali.

Nie należy jednak przypuszczać, że powodzenia ich ostatnich dni, były dziełem przypadku.

Każdy, kto choć trochę się interesuje życiem

politycznym świata, miał sposobność od kilku już lat obserwować pracę i wysiłki Niemców.

Można więc stwierdzić, że Niemcy, pomimo swojej pozycji narodu zwyciężonego, i znajdującego się pod kontrolą zwycięzców, wzmacniały się z dnia na dzień, z godziny na godzinę.

Przyczyniała się do tego wyteżona praca polityków niemieckich i całego narodu. Takie rekordowe, reklamowe przedsięwzięcia, jakich wspaniałym wzorem jest choćby ostatnia „Zeppelinada”,

umacniają stanowisko Niemiec w świecie.

I oto musimy stwierdzić fakt, że zbliża się chwila, w której Niemcy znów staną się groźnymi dla pokoju świata.

Mogą oni wygłaszać najbardziej pacyfistyczne programy, mogą pisać całe dzieła na tematy pokojowe i „dobrych chęci”, jakie niby to mają Niemcy, — lecz nikogo to w Polsce nie przekonano. Nikt w te bajki nie uwierzy. Niemcy marzą o odwecie. Niemcy pragną przywrócić swoje obszary z 1914 roku. Nie dość tego. Najintensywniejszą pracą niemieckich gabinetów jest praca nad planami „Anschlussu”. A więc w dodatku pokojowa inwazja Austrii. Powiększenie swego terytorjum ze wszystkich niemal stron, — oto urojenia niemieckich polityków politycznych. Tak, jak śni się im możliwość oderwania od Polski Pomorza i Poznańskiego, tak nie porzucają myśli o „przywróceniu” sobie Alzacji.

Czyż nie znamiennym jest, że w liczbie niemieckich pancerników, hulających w roku bieżącym po Bałtyku, jeden nadal najbezpieczniej nosi nazwę „Elsass”, manifestując tem, jakby dalszą przynależność tej ziemi francuskiej do liczby prowincji niemieckich.

Mówimy o „Anschlussie”, mówimy o marynarce niemieckiej. Zwróćmy więc uwagę na to, że nie w jakim innym piśmie, lecz właśnie w austriackim „Neues Wiener Journalu” ukazał się najwcześniej junkrowski artykuł niemieckiego kontradmirała Bruninghaus.

Artykuł ten, zresztą napisany został na prośbę tego dziennika.

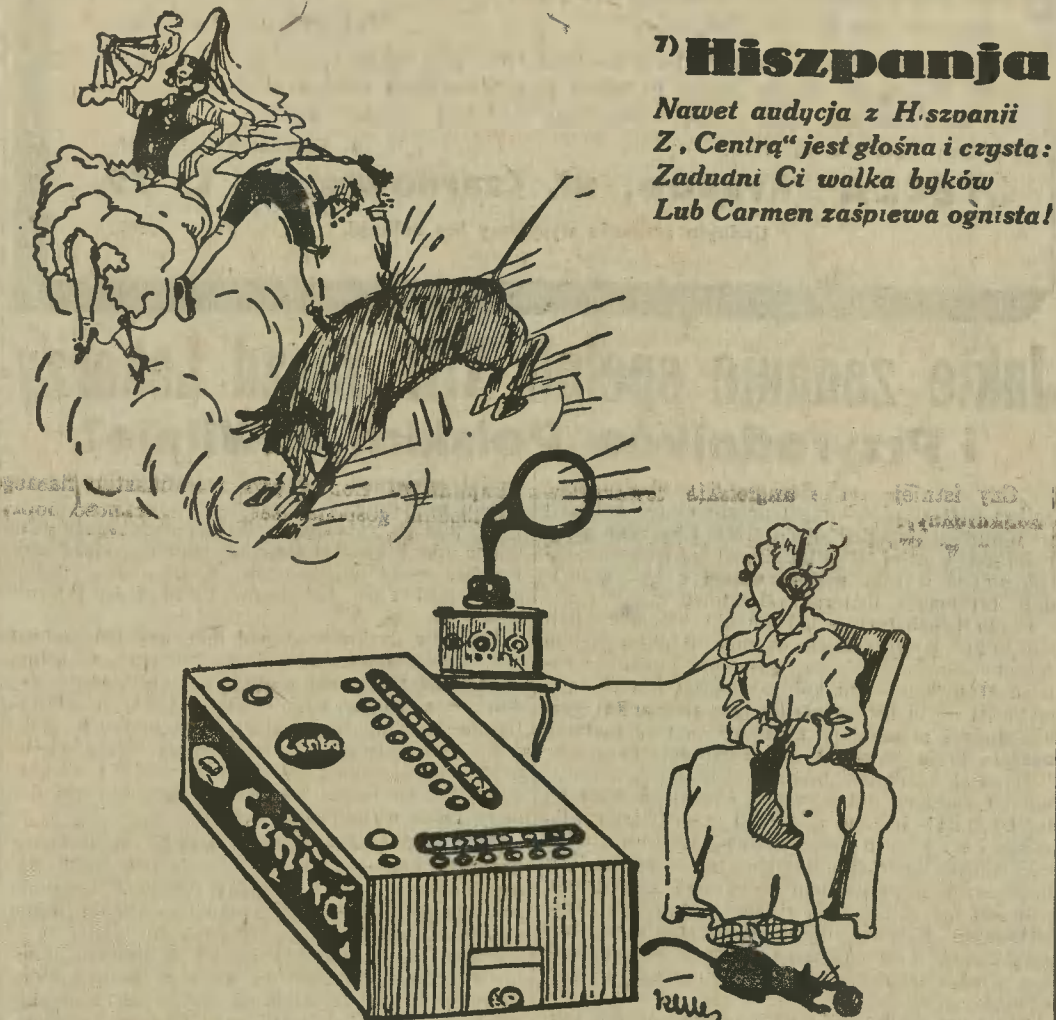
Charakterystycznym jest początkowy zwrot w artykule tym, zatytułowanym: „Die Wacht im Osten” — „Straż na wschodzie”, napisanym przez wspomnianego admirała, będącego posłem do parlamentu niemieckiego.

Mówi tam autor:

„Cieszę się, że „Wiener Journal” pyta mnie: jak się obecnie przedstawia rozwój oraz zadania na przyszłość naszej marynarki. Widzę z tego, że społeczeństwo austriackie interesuje się najwspanialszą instytucją niemiecką, która aczkolwiek dziś nie jest potęgą, lecz zachowała ducha dumnej tradycji, oraz gotowości wiernego wykonania obowiązku”.

Dalej autor wymienia ilościowy stan niemieckiej floty. Nie trzeba chyba dodawać, że autor w stopniu admirała nie jest tak naiwnym, aby wyliczał wszystko, co naprawdę Niemcy posiadają, mogą i będą posiadali, dla dzierżenia owej policyjnej „Straży na wschodzie”, o której admirał marzy w swym artykule. Zrozumiałem też jest, że nie wspomina o okrętach będących w budowie, a tembardziej o planach rozbudowy floty.

Zbytecznym jest także długie rozwodzenie się nad tem, że udaną jest wrogość admirała do sowieckiej Rosji. Wiemy przecież, że na

7) Hiszpanja

Nawet audycja z H. szwajc Z. Centra jest głośnie i czysta: Zadudni Ci walka byków Lub Carmen zaśpiewa ognista!

Centra

baterje anodowe.

4350k

z uśmiechniętą uwagą, że papierośnica uczyniona jest ze skóry wodza plemienia Bugdry, a popielniczka z czaszki jakiejś kolorowej dziewczyny.

Dają słowo, że chociaż serdecznie kocham tego człowieka, że strachem zjadam u niego wieczerzę; skąd można wiedzieć, czy na tem, co udaje szynkę, nie siedziała za życia, jako na czemś bardzo osobistym, królowa murzyńska? Czort to jednak, czy nie czort, szaman i czarnoksiężnik, czy katolik sprawiedliwy, cieszyć się należy niesłychanie, że z taką famą rozgłosną przez świat idzie Niedawno widziałem w obcych krajach okna księgarskie z kretelem zaosensdownszczone; gdzie spojrzeć, tam z okładki jego książek czarny jakiś śmieje się pysk, a ponad nim uśmiecha się do rodaka polskie, świetne na świecie nazwisko.

Teraz znów „Lepin” krzyku zapewne narobi; jeszcze w Polsce nic o tej książce nie wiedz, bo ją tłoczyć będzie dopiero w tomach dwóch Wegner w Poznaniu, a lada chwila coś w dziewięciu ukaze się językach; Włosi, widać, najbardziej byli ciekawi, kiedy tak na gwałt spieszyli z wydaniem. A ten Ferdinand Antoni najskromniejszy autor w Polsce, jakgdyby nigdy nic, z zażenowanym uśmiechem, pokazuje mi tomiczek, co ma sześćset dziewięćdziesiąt stron... Niech mu się tak dalej szczęści, z całego serca mu życzę, bo znaczne to jest chłopisko, szczerza i prosta dusza w niezmordowanym ciecie. I wino kocha, co nie jest bez znaczenia w charakterystyce człowieka.

Sezon w literaturze rozpoczęliśmy tedy po

włosku, amerykańskim zaś filmem dźwiękowym sezon kinematograficzny Do kina, w którym się odbyła ta uroczystość, dają wędrowki narodów. Bronieniem się długo przed zachłanną ciekawością, przerażają mnie bowiem wszystkie wynalazki nowoczesne. Zaczyna być jakoś strasznie na tym pocziwym do niedawna świecie, na którym dziś doszło do tego, że krowy doi się elektryczną maszyną. Na byka Apisala Czy krowa w snach najmilszych mogła marzyć o czemś podobnym? Panowanie szatana nad światem zaczyna być obelżywe. Przecie pamiętam, kiedy mnie, uczniaka z drugiej klasy gimnazjum, zaprowadzili na takie oszalałe widowisko, podczas którego koza, jakby żywa, skakała po rozpiętym dywanie, a dzieci bawiły się obręczami. Przez długich lat parę miałem gębę z nadmiernego otwartą zdumienia. Potem się takie cudowne dziać zaczęły rzeczy, że nie było czasu nawet na zdumienie i na fizyczne jego demonstracje.

Teraz, po trzydziestu latach z ogonkiem, przeżyłem znowu zaczarowaną chwilę z młodości i otwartem fizjonomje, szeroko, jak gdańską szafę. Straszne się dzieją rzeczy, wobec których wszystko błędnie. Wielki prorok Eljasz, choć miły mi bardzo, bo kazał niedźwiedzom pożreć tych, co się natrzęsali z łysiny, dość wesoło wygląda ze swoim ognistym wozem, wobec tego porucznika, co wprowadził prorokiem nigdy nie będzie, ale wywraca w powietrzu koziołki i takie czyni sztuki, że dziesięciu proroków, głośno krzycząc, uciekłyby w popłochu Duchy, straszące po starych zamkach, zaczęły być niespokojne, kiedy na płótnie ukazały się czarodziejskie, ruszające się

ciencie. A co teraz? Najstraszliwszy duch, taki, co potrzasa łańcuchami, tłucze lampy i wydaje potępięcze okrzyki, może ogłosić zupełną plajtę, bo widmowe cienie przemówiły.

W pierwszej chwili chciałem uciec z teatru, bo się wydaje, że nie jest to ludzka sprawa, równocześnie jednak jest to tak czarodziejsko piękne, że człowiek oszołomiony mniema, że uległ złudzeniu i przedziwnemu jakiemuś szachrajstwu. Dziwy, dziwy! Zjawia się na płótnie figura znikąd, uprzedzona ze światła i cieni i zaczyna ślicznie śpiewać. Efekt jest zupełnie niebywały i niemal przeraźliwy. A przecie to dopiero początek; coś jeszcze czasem zawarczy, jak zła teściowa, jęknie, zahuczy i zadudni, piśnie i basem zmagła ryknie w momencie, w którym oczekiwano się szeptu, lecz już gada, już śpiewa, już się śmieje. Co to będzie, kiedy nastąpi akt drugi „Komedji o człowieku, który zaślubił niemowę”? Niemowa, jak wiadomo z Rablesiusza i pana Anatóla France'a, zaczęła mówić tak, aby odrobić czas stracony, że nikt już jej powstrzymać nie zdołał. To samo będzie z tym piekielnym wynalazkiem.

Wprawdzie pasjami lubilem kinematograf, jako miejsce zaciszne, zaludnione niemymi cieniami, w którym nie byłem obowiązany słuchać bzdu, często gęsto gadanych w teatrze, lecz ten elektryczny demon gadający jest jednak czemś tak zdumiewającym, że gotów jest zabić wszystko nieme. Gorzkimi łzami płakać będę po Chaplinie, trudno jednak obronić się przed uczuciem wzruszenia, kiedy się słyszy w nowem kinie, cudownie śpiewaną piosenkę Ala Jolsona, nucu-

nią umierającemu dziecku Bajeczka jest taka sobie, na tani obliczona sentyment, typowa rzewna amerykańska historyjka, zręcznie dobrana na początek, aby za łzę wzruszenia kupić sobie widza i jego dla niezwykłego wynalazku przychylność.

Maszyna gada raz grubo, raz cienko, często, jak bruchomowca, o tem wszystkim jednak zapomina się natychmiast, kiedy na płótnie zjawia się „Śpiewający błazen” ten Al Jonson. Najpiękniejsza kobieta mogłaby mu pozazdrościć uśmiechu i słodyczy w spojrzeniu; gra ten człowiek z nieporównaną, niewymyślną, do głębi serca wzruszającą prostotą, a śpiewa też z takim wyrazem i z takim prawdziwym przejęciem, że ludzie ocierają oczy. Prawdę rzekłszy to on wprowadza w łaski widza ten jaskający się jeszcze wspaniały wynalazek, który wobec doskonałości technicznej niemego filmu wygląda jeszcze nieporadnie, z trudem zdążając przez dłużyznę dżalogów do śpiewającej wkładki, którą musi zachwycić. Obcy język dżalogu stwarza też ciężkie trudności. Na całym świecie jednak rozumieją szczebiot przelicznego dziecka, grającego w tym obrazie, a odgłos jego pocałunków jest tego filmu anielską melodją.

Stary jestem chłop, a wzruszyłem się. Niech tam maszyna jęczy i dudni, byle Jolson jeszcze raz zaśpiewał śliczną piosenkę o Sonny boy, o Słoneczku. Jest to tak wszystko razem piękne, że wierzyć się nie chce, aby to wymyślono w suchej Ameryce.

Stomatolog
Dr. med. Fryderyka Appel
 lekarz-dentysta 4665k
 ord. od godz. 9-1 i od godz. 3-6.
 w Sanoku ulica Jagiellońska

polu wspólnych przygotowań wojenno-morskich, niemieccy inżynierowie pracują w najlepszej zgodzie z inżynierami czerwonego kraju. A wizyta floty bolszewickiej, złożona niedawno temu Niemcom i uwieczniona w setkach zdjęć fotograficznych i filmowych, świadczy najwymowniej o tem, że nie zupełnie szczerymi są słowa pana Bruninghausa, wypowiedziane pod adresem komunistów. Jeśliby zaś naprawdę wierzyć w antyrosyjską orientację pana admirała, to chyba w związku z ogłoszonymi niedawno ofertami niemieckich nacjonalistów pod adresem Francji, proponującymi „rozgromienie bolszewików” za cenę... rozbioru Polski.

Zresztą nawet nie szczególnie złego admirała nie mówi o Moskwie. Powołuje się więcej na Anglików. Cieszy się z tego, że niby to właśnie Anglicy najbardziej zainteresowani są w tem, aby Niemcy odgrywały na wschodzie (na Bałtyku) rolę policjanta pilnującego porządku w Europie. Gdyby się było szalonym optymistą, toby się pomyślało, że pan admirał Bruninghaus gotów jest nawet i Polski bronić przed bolszewikami. Pisze on tak:

„Wobec komunistów nie zdradzę tajemnicy, jeśli zwrócę uwagę na to, że właśnie Anglia z wielkim niepokojem śledzi rozszerzenie się bolszewizmu — nie tylko w Europie, ale i w zamorskich posiadłościach Wielkiej Brytanji. W związku z tem chciałbym wypowiedzieć znamienne zdanie, które niedawno zostało ogłoszone w angielskim morskim czasopiśmie „Naval and Military Record”. „Odpowiednia i zdolna do boju flota niemiecka jest pożądana w interesie utrzymania równowagi we wschodnich morskich krajach. Polityczne stosunki w tych krajach (a więc i w Polsce) noszą w sobie zarodek niepokoju a także urojenń Mowski, której się zdaje, że musi dbać o interesy całego świata, co może doprowadzić do niebezpiecznego nadużycia czerwonej floty”.

Dalej autor konkluduje:

„Z tego widzi się, iż nawet w kołach nieprzychylnie dla niemieckiej floty usposobionych, uważają, że dla utrzymania spokoju i porządku w całej Europie (!) konieczną jest w Niemczech pewna miara (ein gewisses Mass) morskiego uzbrojenia”.

Warto nadmienić, że autor poruszając sprawę konferencji rozbrojeniowych, mówi tak, jakby en passant, o tem, że Ameryka musi być wdzięczna Niemcom za zrównoważenie sił morskich Ameryki z siłami morskimi Anglii. Uczynili to Niemcy, którzy w Scapa-Flov zatopili swoje okręty zabrane przez Anglię, okręty, które pokazałyby powiększyłyby skład floty angielskiej, gdyby zostały w jej służbie. I dalej mówi autor, że gdyby nie ten pierwszy krok „rozbrojeniowy” Niemców, to nie byłoby mowy o różnych konferencjach morskiego rozbrojenia.

Należy przez to rozumieć, że gdyby Niemcy wówczas w Scapa-Flov nie wyrównali stanu floty amerykańskiej i angielskiej — to byłby nadal trwał wyścig w rozbudowie i powiększaniu morskich potęg poszczególnych państw.

My Polacy, biorąc taki żywy udział w życiu politycznym świata, z ubolewaniem musimy się przyznać do tego, że właśnie w tej dziedzinie, w dziedzinie wojenno-morskiej przodujemy... w sensie niezbrojenia się morskiego. Jest jednak nadzieja, że „wyciąg pracy” porwie nareszcie wszystkich Polaków, — że smutne nauki i doświadczenia nie pójdą na marne, lecz popchną nas do czynu.

Jeśli w okresie rozmówek rozbrojeniowych, podczas których i nie wważając na które, cały świat się zbroił (dla zabezpieczenia pokoju!) tylko Polska będzie zadawała sobie posiadaniem kilku torpedowców — to będzie często musiała znosić takie zniewagi, jaką była ostatnia demonstracja floty bolszewickiej, bezczelnie i ostentacyjnie manewrującej przy samym polskim wybrzeżu.

Należy nareszcie poważnie zabrać się do budowania odpowiednio silnej floty. Należy wykonać tymczasowo choć ten mały program z 1924 roku Środki muszą się znaleźć.

Nie zapominajmy jednak, że do świetnego rozwinięcia się floty przedwojennych Niemiec, przyczynił się tak zwany „Flottenverein”.

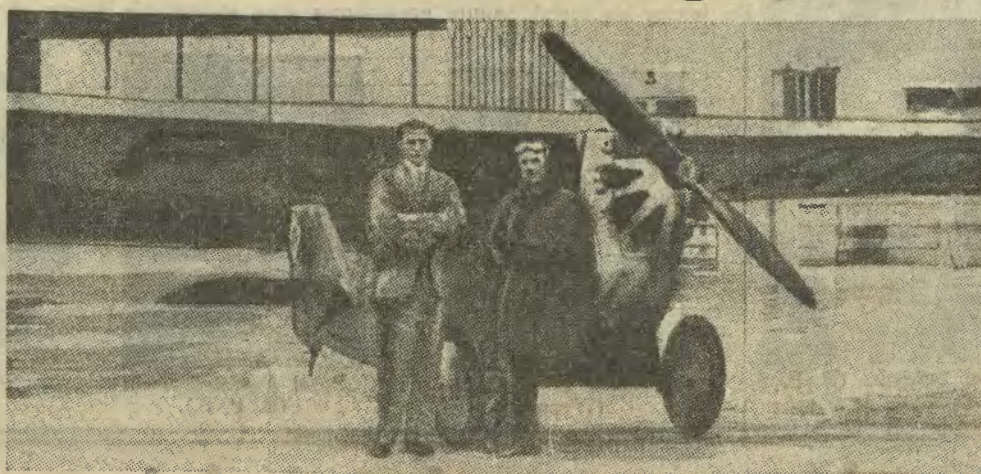
Podobna organizacja istnieje w Polsce, jest nią Komitet Floty Narodowej. Niech tylko każdy prawy Polak i każda Polka zostanie członkiem tej instytucji, a zobaczymy, że ze składem członkowskich polskiego narodu powstaną okręty, które wejdą w skład potężnej floty.

Niemieckie policyjne marzenia na temat „Die Wacht im Osten” i inne takie perfidne plany sztabów niemieckich i rosyjskich można będzie pogrzebać na zawsze.

Jeśli kto. — to właśnie Polska ma ciężkie i szlachetne zadanie strzeżenia europejskiego pokoju. Do świadomości tej prawdy dochodzi zresztą coraz większa ilość polityków całej Europy. Wyłożona praca i wysiłek uwieczniony pozytywnym, widomym rezultatem w postaci silnej floty, przekona ostatecznie świat o zdolności Polski do odegrania doniosłej roli, jej przeznaczony.

W. Kosiński.
 Komandor-por.

Tydzień propagandowy L. O. P. P.

Z okazji Tygodnia L. O. P. P. dajemy rycinę, przedstawiającą polską awionetkę Sekcji Lotniczej w Warszawie RWD2 w Erfurcie podczas raidu Warszawa—Berlin—Paryż—Barcelona—Wenecja—Wiedeń—Kraków—Warszawa. Obok pilotów stoją: inż. Witgura, jeden z konstruktorów i pil. Zwirko.

**WNIEBOWZIĘTY
 AUDYCJA PRZEZ BAT. ANODOWA**

„AMMON”

„Przy przeprowadzanych przezemnie próbach i doświadczeniach laboratoryjnych z dziedziny radjofonji — baterje „Ammon” wykazały, że są najlepszej jakości pod względem długości użytku i czystości odbioru i dzięki swym zaletom nadają się specjalnie dla celów naukowo-doświadczalnych i radjoamatorskich.

Kraków, dnia 29. IX. 1929.

Weycher, por. Łączności.

Przysłana mi przez Panów baterja anodowa 120 v przy rachunku Nr 96 z dnia 14. VI. 1929 okazała się bardzo dobra, najlepsza jakie dotychczas miałem z innych firm, za którą bardzo dziękuję i proszę o przysłanie mi takiej samej drugiej.

Stara Huta, 24. IX. 1929.

A. Czochański, st. post.

„TECZA” Kraków, ul. Czarnowiejska L. 72.

Godnym zaufania wysyłamy bez zaliczki.

4672k

Jakie zadanie spełnił XIII. Zjazd Lekarzy i Przyrodników Polskich w Wilnie?

Kraków, 6 października. (Lg.) XIII zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Wilnie, zgromadził około 1.700 lekarzy i przyrodników z całej Rzplitej. Zjazd zareprezentował znakomicie wysoki poziom naszej nauki, gromadząc przebogaty materiał referatowy.

Około dwóch tysięcy ludzi nauki, którzy zjechali się tutaj ze wszystkich dzielnic Rzplitej, miało sposobność zapoznać się, wymienić myśli — zapoznać się z pracami kolegów nawet innych specjalności — to też znaczenie tego zjazdu jest bardzo duże i przez sfery naukowe — i to nie tylko naszego kraju — zostało należycie ocenione.

Materiał naukowy przeznaczony do zreferowania na zjeździe, był ogromny, wprost za duży na to, by mógł być w całości i z pożytkiem dla wszystkich uczestników zjazdu zreferowany. Główne znaczenie takich zjazdów polega, jak to słusznie na wstępnym plenarnym posiedzeniu podniósł prezes delegacji stałej zjazdów, prof. Ciechanowski (Kraków), na przeciwdziałaniu zupełnej specjalizacji i wyodrębnieniu poszczególnych gałęzi wiedzy lekarskiej, w myśl obecnych prądów, w medycynie.

Tymczasem olbrzymia ilość poszczególnych sekcji (27), z których znowu niektóre dzielić się musiały na podsekcje z powodu nawału materiału referatowego, uniemożliwiała poszczególnym uczestnikom zjazdu, których zainteresowania wychodziły poza ciasny zakres własnej specjalności, wysłuchać co ciekawszych referatów kolegów z innych dziedzin.

A materiał naukowy, jak już wyżej zaznaczyliśmy, był bardzo bogaty, zwłaszcza w niektórych sekcjach.

Na posiedzeniach wspólnych plenarnych, które odbywały się przed południem — a na których w pierwszych dwóch dniach zaszczylił zjazd swą obecnością Prezydent Rzplitej — wygłoszone zostały referaty naukowe przez prof. Marchlewskiego (Kraków), prof. E. Godlewskiego iun. (Kraków), prof. Piaseckiego (Poznań), prof. Świętosławskiego (Warszawa), prof. Wrzoska (Poznań) i prof. Nowickiego (Lwów) — wszystkie zostały wysłuchane z dużym zainteresowaniem.

Przez resztę dnia obradowały intensywnie poszczególne sekcje.

Organizacja zjazdu spoczywała w rękach wydziału gospodarczego, pod przywództwem prof. Januszkiewicza (Wilno), sekretarza prof. Michejdy (Wilno), wiceprezesa prof. Dziewulskiego (Wilno), zast. sekret. i redaktora wydawnictw prof. Jakowickiego i skarbnika dra Bądzińskiego.

Komitet ten miał do pokonania bardzo duże trudności miejscowe, na jakie natrafiało urządzenie zjazdu w Wilnie.

Łącznie ze zjazdem w Wilnie obradowały jako sekcje różne zjazdy uboczne, jako np zjazd chirurgów, zjazd ginekologów, zjazd oto-laryngologów, zjazd T-wa radiologów, zjazd T-wa internistów.

Możnaby dyskutować nad tem, czy ten pomysł jest szczęśliwym, powoduje bowiem z jednej strony przeladowanie programu i stłoczenie zjazdów — z drugiej strony nie pozwala na dostateczne rozwinięcie niektórych specjalnych zjazdów, wymagających ze względu na swoją odrębność specjalizacyjną większej swobody i ekskluzywności, co razem wzięwszy, uwarunkować dopiero może wysoki poziom naukowy.

Podkreślić należy ogromne wysiłki miejscowego komitetu organizacyjnego, a zwłaszcza prof. Januszkiewicza i prof. Michejdy, których staraniem zawdzięczać należy sukces naukowy zjazdu, mimo tak ciężkich warunków miejscowych.

Dziwną była zupełna obojętność i niezrozumienie znaczenia zjazdu przez prasę miejscową, która ograniczała się do krótkich wzmianek kronikarskich. „I. K. C.” był jedynym pismem polskim, które wysłało specjalnego sprawozdawcę fachowego na zjazd.

Naukę polską reprezentował pierwszorzędnie Kraków — zwłaszcza referaty prof. Marchlewskiego, prof. Rutkowskiego i prof. Godlewskiego stały na nadwyzczaj wysokim poziomie naukowym. Prócz tego wygłosili z Krakowa szereg doskonałych referatów: prof. Tempka, prof. Zakrzewski, prof. Szafer, prof. Ciechanowski, prof. Gatty-Kostyal, prof. Szumowski, doc. Keller, doc. Siedlecki, doc. Hilner i w. in. Kilku wybitnych profesorów i lekarzy krakowskich, mimo zgłoszonych nawet referatów, niestety nie przyjechało.

Reasumując, zjazd spełnił swoje zadanie — nawiązując kontakt między lekarzami ze wszystkich dzielnic Rzplitej — spełnił również swoje zadanie patriotyczne, zapoznając członków zjazdów z cudownymi pamiątkami Wilna i z jego przeszłością okolicą.

Równocześnie jednak — przedstawił niestety „ad oculos” okropne braki pod względem urządzeń higienicznych w naszym kraju — zwłaszcza w byłym zaborze rosyjskim. I tak udowodnił konieczność racjonalnego brukowania i dostatecznego oświetlenia elektrycznego ulic, zaprowadzenia kanalizacji, watek klozetów i wodociągów, podniesienia stanu higienicznego domostw mieszkalnych — i to nie tylko po wszech — ale nawet i w dużych miastach naszego kraju.

Odnaleziono szkielet pra-człowieka.

Już przed milionem lat żył człowiek na świecie.

Upsala, w październiku. W starych pokładach wapna pod Pekinem znaleziono kości najdawniejszego człowieka na świecie. Według obliczeń paleontologów, szkielety te liczą milion lat. Ten t. zw. „Sinantropos Pekinensis” stanowi właściwie ognisko, łączące człowieka ze światem zwierzęcym. Posiada on cechy, które są znacznie więcej zbliżone do dzisiejszego człowieka, aniżeli wszystkie poprzednio znajduwane okazy najstarszej rasy ludzkiej, np. małpoid z

Jawy, odkryty przez lekarza holenderskiego Dubois w r. 1891, oraz t. zw. „człowiek z Pildowna”, znaleziony w Anglii w r. 1912.

Szkielety z Pekinu są wprawdzie o wiele prymitywniejsze od typów ludzi przedhistorycznych, dotychczas znanych, lecz jest to już bezwzględnie istota ludzka, nieznanie tylko różniącą się od typu „homo sapiens”, do którego należy człowiek współczesny. O sensacyjnym tem odkryciu donosi

angielski sprawozdawca „Manchester Guardian” ciekawe bliższe szczegóły.

Na pierwszy ślad najdawniejszego człowieka na świecie wpadł geolog szwedzki dr. Andersson w r. 1926. Mianowicie w miejscowości Szu-ku-tien znalazł on między pagórkami na południowy wschód od Pekinu w starych złóżach wapienia dwa zęby, spojone wraz z kośćmi zwierząt przedpotopowych w jedną zwartą masę. Cały ten materiał zawiózł paleontolog dr. Zdański do Upsali. Tam zbadano znalezione kości, oraz dwa zęby trzonowe istoty ludzkiej. Jeden ząb pochodził widocznie od człowieka dorosłego, drugi od 9-letniego dziecka.

Naturalnie nie omieszkało poszukiwać w tem miejscu za uzupełnieniem tych zębów, t. j. za całymi szkieletami. Istotnie udało się w tem samym miejscu odnaleźć bardzo prymitywne wprawdzie, lecz celowo wykonane kamienne narzędzia pracy. Przy poparciu funduszu Rockefellera pracował szwedzki paleontolog dr. Birger Bohlin, oraz uczone kanadyjski dr. Davidson Black. Znalezione jeszcze kilka zębów trzonowych, doskonale zachowanych, pochodzących co najmniej od 6-ciu ludzi.

W sferach paleontologicznych wywołały wykopalka te nadzwyczajną sensację i ogólne poruszenie. Zachęcony tem zainteresowaniem Br. Bohlin zabrał się do pracy z nowym zapalem. Ubiegłej jesieni powrócił uczony do Szu ku tien, gdzie pracował niezmiernie mimo najstraszliwszej zimy, lecz nadaremnie. Już miał zamiar zrezygnować z dalszych poszukiwań, gdy wtem niespodziewanie w ostatnim dniu przed oznaczonym terminem wyjazdu odkrył w piasku szczękę, w której znajdowały się jeszcze zęby, oraz kilka szkieletów, doskonale zachowanych, lecz tak rozrzuconych, że łączenie ich w poszczególne całości wymaga wielkiego nakładu pracy.

B. profesor paleontologii na uniwersytecie w Kolumbji, dr. Amadensz Grabau, przestudował dokładnie znalezione kości i potwierdził przypuszczenie dra Bohlina i innych, że udało się wykopać kości najdawniejszego człowieka na świecie. Typ ten wykazuje prawidłowy rozwój czaszki, wielki mózg i zęby o formie wybitnie ludzkiej. Tylko szczękę przypomina szczękę małpy.

Wykopalka w Pekinie mają także pod innym względem decydujące i zasadnicze znaczenie dla paleontologii. Przedewszystkiem znalezienie kamiennych narzędzi pracy wskazuje na pewien stopień cywilizacji tych praocjów rodzaju ludzkiego. Następnie znalezienie przy szkieletach kości zwierząt określają dokładnie epokę, z której człowiek ów pochodzi. Skamieniałości z przed około miliona lat dowodzą, że już wówczas istniał wyraźnie rozwinięty typ człowieka, którego kolebką jest Azja środkowa.

Zdaniem dra Grabau, powstałe góry Himalaja przed 20 milionami lat podzieliło ten teren na dwa terytoria, które rozwojowi ówczesnego typu małpoida nadały zupełnie odmienne kierunki. Południowa grupa, której pozostałością jest małpoid z Jawy, rozwinięła się stosunkowo nieznacznie ze względu na łatwe warunki bytowania. Natomiast grupa północna musiała albo ulec szybkim przemianom i dostosować się ewolucyjnie do nowych warunków bytu, albo też zginąć. Wraz ze zmarnieniem lasów wysychał grunt i małpoidy zmuszone były zaaklimatyzować się wśród warunków bardzo trudnych. W ten sposób resztki owego typu małpoidów zbliżyły się do typu ogólnoludzkiego, do którego należał człowiek z Pekinu.

Zygzyki.

Gdy kobieta kocha — stwarza kryształowe pałace...

Kobieta oddawna przestała być słabszą stroną rodzaju ludzkiego.

Dziś już pomysły, które powstają pod pięknie zaodulowaną główką, dorównują pomysłom zwierzchniej czupryny męskiej. Wykarminowane usterzka kobiet zaczynały nawet ogłaszać — wyroki sądowe, a delikatne białe paluszki władają tak samo sprawnie kierownicą i hamulcami samochodu czy aeroplanu, jak stwardniała łapa mężczyzny.

Dlatego też mężczyzna w pojęciu współczesnej kobiety runął z piedestału swej sily i bohaterstwa. Został jeszcze tylko jeden, jedyny typ mężczyzny, którego kobieta dotąd uwielbia. — Człowiek ten może teroryzować najpiękniejsze „divy” teatru czy ekranu, a w dodatku ciągnie jeszcze z tego zyski.

Człowiekiem tym jest damski fryzjer. Jeśli taki pan umie komponować fryzury, wygalać brwi i subtelnie wydłużać jej henną, a potem nalepać delikatne rzęsy na gołe powieki, wtedy staje się panem serc i tajemnic kobiecych, a nawet może się przenieść do... kryształowych pałaców.

Do takich szczęśliwców należy Antoni Cierplikowski z Warszawy. Karjerę rozpoczął w razurze łódzkiej przy Warszawskiej. Potem przeniósł się do Paryża, gdzie zasnął jako bożyszcze kobiet „Antoine”. Od białej Mistinguette aż do czarnej Józefiny Backer, wszystkie gwiazdy Paryża były jego klientkami. Potem „Antoine” założył swój salon przy ul. Mazowieckiej w Warszawie. A teraz wyjeżdża do Paryża i przed wyjazdem udzielił jednemu z pism warszawskich wywiadu o swych planach i upodobaniach na przyszłość. Z miłą nonszalancką pan Antoine dziennikarzowi mówi:

„Znana artystka dekoratorka, p. Lipska, komponuje właśnie dla mnie mieszkanie, które ma mieć wszelkie cechy pałacu z bajki. Bo posuchajcie: mieszkanie będę miał zbudowane ze szkła, kolumny z kryształu purpurowego, balkony ze szkła masywnego, pokój, mieszczący bar, będzie ze szkła różnobarwnego. Będzie sypialnia w łożku kryształowym o linjach bardzo surowych. A kiedy umrę, to łożko stanie się moją trumną, zostanie przeniesione do wspaniałego grobowca, który zbudował już dla mnie rzeźbiarz Dunikowski. Jestem przecież przyjacielem Maurycego Rostanda, autora „Trumny kryształowej”. Ludzie żartują sobie ze mnie i powiadają o mnie, że jestem oryginałem. A ja jestem tylko wrogiem tego, co się masowo wyrabia, natomiast kocham pomysły, rzeczy czyste, jak kryształ”.

Tak powiedział człowiek, któremu kobiety stworzyły kryształowe pałace wzamian za hennę, żelazka do włosów, sztuczne rzęsy i... garść komplementów.

Triumf myśli polskiej nad hasłami i programami partyjnymi.

Śląsk Cieszyński wzorem dla Polski

Kraków, 6 października.

(ki). Śląsk Cieszyński po stronie „czeskiej”, przeżywa obecnie znowu gorące chwile. Za niespełna bowiem trzy tygodnie odbędą się wybory do ciał ustawodawczych Czechosłowacji, a Polacy tutejsi, przedstawiający liczebnie najstarszą mniejszość w państwie, połączyli się, aby pod wspólnym sztandarem przeprowadzić swych reprezentantów do Sejmu i Senatu, którzyby bronili tam polskiego stanu posiadania, będącego stale jeszcze zagrożonym.

Mimo, że istnieją tu trzy polskie stronnictwa polityczne (socjaliści, katolicy i ludowcy), hasła partyjne i zasady programowe poszły w ką, a zajaśniał jeden sztandar, zajaśniała jedna myśl — polskość. Sztandar polskości stał się wspólnym programem, myśl polska stała się hasłem wszystkich partij polskich.

Gdy rząd czechosłowacki rozpiął, niespodziewanie wybory sejmowe, nikt nie wiedział jeszcze, jak ułoży się konstelacja polityczna i wyborcza. Jedno jednak było pewnym, że Polacy w Czechosłowacji uczynią wszystko, aby nie dopuścić do zniszczenia dotychczasowego dorobku politycznego, jakim był posiadany przez nich mandat sejmowy dra Wolfa.

Już na pierwszych, wstępnych niejako konferencjach partij polskich wyrażano zasadniczą zgodę na jednolity front polski. Nikt nie wywierał żadnego nacisku na nikogo, nikt z zewnątrz nie wpływał na nas — jedynie nasze poczucie obywatelskie sprawiło, że myśl zjednoczenia stronnictw polskich do akcji wyborczej stała się rzeczywistością.

I oto połączyły się trzy polskie stronnictwa i wystawiły wspólną listę. Oto socjalista kandyduje wspólnie z ewangelickim ludowcem i katolikiem razem na jednej liście. Tutejsze tygodniki polskie, organy różnych stronnictw, wspólnie uświadamiają swoich zwolenników i ogół ludności o konieczności wewnętrznego zespolenia polskiego związku politycznego.

Czy to nie obraz budujący? Czy fakt ten nie powinien być wzorem dla całej Polski, dla wszystkich mniejszości polskich zagranicą? Ba, więcej jeszcze! Stronnictwo polskie wytworzyły Komitet Międzypartyjny jako organ wykonawczy, który na zewnątrz reprezentuje stronnictwa, na wórn Związku Polaków w Niemczech.

Gdy my tu czytamy prasę polską, a szczególnie górnośląską, ogarnia nas — obrzydzenie. Co to za wyzwiska, co to za insynuacje, co za podżerzenie wzajemne rzuca się tam na działaczy i kierowników stronnictw politycznych! U nas tego nie ma. Bo my nie mamy tu ani Korfańskich, ani Grejków, ani Sosnińskich... Nie ma judaszów i niedowiarków ambitnych, są tylko ludzie ofiarni i wierni, bezinteresowni pracownicy! Rolę Judaszów i zdradców, pracujący „dla obcych agentur” przyjęli tu na siebie — komuniści.

Miejmy nadzieję, że piękny i szlachetny wysiłek naszego ludu wyda bogaty plon, że i tym razem wyjdziemy zwycięsko z naszej walki!

Pewność powodzenia

Powodzenie kobiety zależy w wysokim stopniu od wyglądu jej cery. Dlatego eleganckie panie używają tak chętnie pudru Elida, który nadaje cerze brzoskwińowiwo — świeży wygląd.

Puder Elida jest absolutnie wolny od wszelkich szkodliwych składników. Wyrabiany we wszystkich modnych kolorach, perfumowany silnie, lecz subtelnie.

PUDER ELIDA

4476k

Obudź się Japonjo!

Rycina nasza przedstawia japońskiego ministra wychowania publicznego, M. Kobachi, przygotowującego się do odczytu, który wygłosił przez radio p. t. „Obudź się Japonjo!”

NA UROCZYSTOŚCI KU CZCI K. PUŁASKIEGO
 Portrety barwne K. Pułaskiego form. 50x70 cm. zł. 4.50
 Portrety barwne K. Pułaskiego form. 35x50 cm. zł. 1.20
 Chorągiewki - emblematy z wizerunkiem Pułaskiego po 10 groszy 4684k
 wysyła odwrotnie
KSIĘGARNIA SALONU MALARZY POLSKICH
 Henryk Friś i Ska. — Kraków, Florjańska L. 37.
 Katalogi ilustrowane obrazów dla Szkół, cenniki.

3 AUTOBUSY
 używane, w doskonałym stanie
 okazujecie do sprzedania
 Wiadomość: Tadeusz Stapiński, Dworzec Autobusowy, Pl. św. Ducha, Kraków. 1178g

Lekarz chorób skórnych i wenerycznych Dr. D. GOLDSTEIN
 1168g
 I ordynuje przy ul. Mikołajskiej 9 i p. tel. 4775

MEBLE NA RATY 80
 L. NATOWICZ, Dietłowska 8301k obok P. K. O.

Już się ukazało Ludwik Renn, WOJNA
 Pamiętnik żołnierza wielkiej wojny. Przekład z 125.000 wydania niemieckiego.
 Książka uznana przez krytykę wszechświatową za najlepszą powieść z dziedziny literatury wojennej.
 Cena zł. 8.—. Cena zł. 8.—
Do nabycia w KSIĘGARNI Powszechnej
 Kraków, św. Tomasza 20.
 oraz we wszystkich innych księgarniach tudzież kioskach kolejowych. 4689k

FUTRA damskie i męskie miastowe i różne Płaszcz z baranków krymskich, sealskinów — i różnych modnych futer najkorzystniej zamawiać u firmy
ANDRZEJ KUŹMIŃSKI
 LWÓW, plac Marjacki L. 9.
 Telefon 42-58 4395k

APARAT do golenia oryg. z nożykiem „GILLETTE” MYDŁO do golenia „TLEN”
 Kosztują łącznie tylko 3 złote Do nabycia wszędzie 4719k

Do czego prowadzi zazdrość? Niezbyt groźny epilog niebezpiecznej pomyłki.

Paryż, w październiku.
 Z Paryża donoszą: Nie przed sądem przysięgłych, jak to zwykle bywa, lecz cywilnym dla spraw handlowych, znalazł swój epilog dramat, który się rozegrał w Paryżu, między dyr. banku Jeaurmarin a jego żoną i jej rzekomym kochankiem.
 Jeaurmarin ożenił się przed rokiem, mając lat 46, z 20-letnią bardzo ładną dziewczyną. Chociaż żona nie dawała żadnych powodów do zazdrości, znacznie starszy od niej małżonek począł podejrzewać ją, otaczając młodą kobietę całą siecią szpiegów. Wynajął nawet detektywa, który miał obowiązek śledzić panią Jeaurmarin w tych godzinach, gdy mąż jej był zajęty w biurze.
 Pewnego dnia wpadł zziębnięty detektyw do dyrektora z druzgocącą wiadomością. Oto niewierna żona znajduje się w tej chwili ze swym kochankiem w taksówce, pędząc na obiad do pewnej restauracji w Lasku Bułońskim, której adres sprytny detektyw podchwycił.
 Zdradzony mąż zerwał się niczem rozjuszone zwierzę, siadł z detektywem w auto i popędził za niewierną żoną. Na ożywionej, jak zwykle w po-

rze południowej alei Lasku Bułońskiego spostrzegł zdaleka w otwartym aucie żonę wraz z jakimś mężczyzną. Gdy obydwa samochody zbliżyły się, oślepiiony żądzą zemsty dyr. Jeaurmarin strzelił kilkakrotnie w stronę żony i jej kochanka.
 Strzały na szczęście chybiły, jedna tylko kula trafiła w oponę, która natychmiast pękła, a druga w motor, który eksplodował z ogromnym hukiem, cudownym zbiegiem okoliczności, nie raniąc nikogo. Miejsce wypadku otoczyło odrazu tysiące gapiów komentując powody zajścia.
 Niedoszłego mordercę aresztowano. Okazało się, że tym domniemanym kochankiem pani dyrektorowej był jej rodzony brat, który nie uwiadamiając rodziny, przybył niespodzianie z prowincji a spotkawszy się ze siostrą, wybrał się z nią na przejażdżkę i śniadanie do parku.
 Dyrektor dostał 3 miesiące więzienia za strzały do niewinnej żony, a obecnie został pozwany przez właściciela taksówki o wypłacenie odszkodowania za zniszczonego samochód w wysokości 20 tys. franków.

Z dnia. Śmierć za cztery pikl.

Bridge, któż nie zna tej uroczej gry towarzyskiej, podczas której czterech osobników (ten czwarty zawsze się późnia), zapomina o swej plci, pochodzeniu, wieku i stanowisku, a żyje wyłącznie trzynastoma kartami, oddycha pikami, coerami, treflami i karami, a jedynym ich pragnieniem jest, „położyć”, i to możliwie „bez czterech”, przeciwnika.

Do panoptikum nadaje się dzisiaj człowiek, który nie wie, że z pod „drugiego króla” wychodzić nie wolno, który nie potrafi z miną emerytowanego Sokratesa dyskutować nad doniosłością renonsu i biadać nad straszliwą tragedją tej trzeciej damy, która została złapaną.

Nie wpuszcza się do żadnego choć trochę szanującego się salonu człowieka, nie wiedzącego, że ów przysłowiowy stary lord wydziedziczył swego pierwotnego bynajmniej nie dlatego, że przerzynał cały majątek w karty lecz tylko dlatego, że rozpoczął dawać czerwoną taljã. Ważniejszą od doktoratu filozofji jest niezłomna świadomość faktu, że po Londynie chodzi tysiądz żebraków, którzy zapomnieli odebrać atuty przy ciwnikiem.

Można nie znać twierdzenia Pitagorasa, ale bez wiadomości, że 30 punktów robi „partję”, nikt nie doprowadzi nawet do kariery dyrektora banku. Co jakiś tam Homer o Troi napisał, jest zupełnie obojętne wobec tego, że legendarny święty Igró postawił trwalszą od spizu zasadę, wyrażoną w pięknym wierszu: „Figur na figur powiedział święty Igró”.

Bridge rozporządza też zasadami etycznymi, z których jako najważniejsze przypomnieć należy, hasła, że „porządne zerknięcie do kart przeciwnika jest pewniejsze od najlepszego „impasu” i, że „gra w karty jest namiętnością, ale ten, który przegrywa, jest lajdakiem”.

W odróżnieniu od swego papy — whist'a (po angielsku znaczy tyle co „szaf”), synalek bridge lubi awantury i jest bardzo hałaśliwy. Nieudalą lewa może stać się przyczyną śmiertelnej niewiści między serdecznymi dotychczas przyjaciółmi, a za „położenie” się można dostać porządne łajanie, w pełnym salonie przed wszystkimi ludźmi.

Dawniej, źle usmażony kotlet wywoływał częstokroć straszną scenę małżeńską, bywało nieraz, że dotknięty i jest bardzo hałaśliwy. Nieudalą lewa może stać się przyczyną śmiertelnej niewiści między serdecznymi dotychczas przyjaciółmi, a za „położenie” się można dostać porządne łajanie, w pełnym salonie przed wszystkimi ludźmi.

Cóż to jest wobec faktu, o którym donoszą z Kansas City, iż żona, nie namyślając się wiele, zastrzeliła męża, ponieważ przegrał obber'a.

Przebieg tej tragedji był następujący: Małżeństwo Benettowie grali z sąsiadami w bridge'a. P. Benett zapowiedział jedno pik, przeciwnik dwa karo. a żona p. Benetta (mając zaufanie do męża) podniosła go na 4 pik. P. Benett przegrał grę. Na to żona wymyślała porządnie wobec gości mężowi, który pogrzebiony przegrana grã i zdenerwowany wymówkami żony, zachował się nie całkiem po rycersku i uderzył ją. Żona doprowadzona do wściekłości, że mąż nie tylko zepsuł jej grę, ale jeszcze, nadmiar złości ją bije, wybiegła do sąsiedniego pokoju, pochwyliła rewolwer i celnym strzałem zastrzeliła męża.

Nie rozegrany szczęśliwie 4 pik jako powód do tragedji małżeńskiej — takiej krwawej karykatury panującego dzisiaj wszechwładnie szalu bridge'owego nie wymyśliłby nawet obdarzony największą fantazją satyryk.

Kle.

Jedyna w Krakowie
 nowo urządzona specjalna
HALA RYBNA
 według nowoczesnych wymogów higieny, ma stałe na składzie żywe ryby, jako specjalność: pierwszorządne jakości KARPIE łuczne oraz wszelkie gatunki żywych ryb.
 Dla P. T. Restauracyj, hoteli i t. p. odpowiedni rabat. 4694k
KAZIMIERZ OGORZAŁY
 Kraków, ul. Szczepańska 11. — Telefon 3001.

Dr Tadeusz Owczyński
powrócił 4692k
 specjalista chorób wewnętrznych, analizy lekarskie, ul. Lubicz 34. Od 2—5 pop.

DENTYSTA 4688k
ROMAN KLEINBERG
powrócił i przyjmuje jak dawniej w Rabce Nr. 54.

Uroczą jesień w Tatrach
 nie wszystkim znana, dostępną się stała przez
ZAKOPANE

Jego luksusowe hotele i pensjonaty, przy cenach znizowanych o 30%, dają możność szerokiej inteligencji poznania gór, jak również odpoczynku i poratowania zdrowia.

Hotel Bristol, Pensjonaty: Marlbor, Carlton, Warszawianka. 4407k

Do sprzedania parcela w Krakowie 2-frontowa
 Wiadomość: Pralnia Bębenka, ul. Grzegorzewska L. 32a. 1185g

Lekarz chorób skórnych i wenerycznych
Dr HENRYK ROSENZWEIG
powrócił
4635k
Kraków, ul. Zwierzyniecka Nr. 11. Tel. 2804.

PIERŚCIONKI ZARĘCZYNOWE I ŚLUBNE sygnety, zegarki
oraz wszelkie wyroby jubilerskie poleca
najtaniej i w bogatym wyborze Emil GOLDWASSER KRAKÓW. GRODZKA 25

Rocznica śmierci Szymona-Szymonowicza.

Przygotowywany od półtora roku w Zamościu zjazd naukowy z okazji 300-letniej rocznicy śmierci Szymona Szymonowicza stał się wielką manifestacją nauki polskiej.
Zjazd otwarto nabożeństwem, celebrowanem przez ks. biskupa Fulmana w pamiętkowej kolegiacie Zamojskich. Podczas nabożeństwa kazanie wygłosił ks. rektor Kruszyński, poczem nastąpiło uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Szymona Szymonowicza.
Rycina przedstawia grono członków komitetu organizacyjnego. Stoją od lewej do prawej w togach: 1) prof. uniw. we Lwowie K. Hartleb, 2) prof. uniw. w Poznaniu T. Grabowski, 3) dziekan Uniw. we Lwowie prof. Chyliński, 4) prof. W. Bruchnalski, reprezentant Akademii Um. w Krakowie, 5) prof. Uniw. we Lwowie, preprez. Uniw. w Wilnie St. Lemprek, 6) dyr. gimn. Zamojskiego K. Lewicki, 7) dr Z. Kłuckowski, 8) adwokat H. Rosiński.

Z Popielów
Emilja Czaplínska
wdowa po naczelniku cłowym
przeżywszy lat 80, opatrzona św. Sakramentami zmarła dnia 4 października 1929 w Krakowie.
Pogrzeb odbędzie się po Mszy św. w Kaplicy cmentarnej, w poniedziałek o godzinie 9 rano.
472k Dzieci wnuki i prawnuki.

GIZELA MILLERÓWNA
naucejciela w Jordanowie
przeżywszy lat 49, po krótkiej a ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, zasnąła w Panu dnia 4 października 1929 w Jordanowie.
Zwłoki przewieziono do Krakowa. Wyprowadzenie zwłok z kaplicy na cmentarzu rakowickim na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w wtorek dnia 8 bm. o godzinie 2 1/2 po południu na który-to smutny obrzęd stroskana siostra i rodzina zapraszają Krewnych, Przyjaciół, Koleżanki Zmarłej i Znajomych.
NABOŻENSTWO ŻAŁOBNE
odprawione zostanie we środę dnia 9 bm. o godzinie 9 rano w kościele parafialnym w Podgórzu. 472k

Z NIEWIAROWSKICH
MARJA OKSZA GRABOWSKA
przeżywszy lat 48, po długiej a ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, zasnąła w Panu dnia 4 października 1929 w Krakowie.
Wyprowadzenie zwłok z kaplicy na cmentarzu rakowickim na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w poniedziałek dnia 7-go b. m. o godzinie 2 1/2 po południu na który-to smutny obrzęd stroskana żona z dziećmi, matka i siostra zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.
NABOŻENSTWO ŻAŁOBNE
odprawione zostanie we wtorek dnia 8-go b. m. o godzinie 9 1/2 rano w kościele O. O. Karmelitów na Plasku. 472k

FABRYCZNY 4635k **Poleca wykwintne CENY FABRYCZNE**
MAGAZYN MEBLI NA SPŁATY **J. LANGER SIENNA 3**
sypialnie, jadalnie, gabinety KRAKÓW, TEL. 4762

**„Wysiłkiem swej myśli
Polska wzbogaciła ludzkość”.**

Po zwiedzeniu Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu przybył w tych dniach do Warszawy wybitny przedstawiciel Belgii p. Paweł Otlet, założyciel i twórca „Mundaneum” w Brukseli. P. Otlet jest w Warszawie gościem ministerstwa wyznań i oświec. publicznego.
W r. 1910 zorganizował p. Otlet w Brukseli „Związek Stowarzyszeń międzynarodowych”, mający na celu ożywienie współpracy i skoordynowanie współczesnego życia umysłowego.
Związek ten stworzył znów wspólnym wysiłkiem Międzynarodowy Instytut bibliograficzny, który posiada obecnie 13 i pół miliona kart bibliograficznych, tworzących pierwsze muzeum ogólnej cywilizacji.
Dyrektor tego „Mundaneum” brukselskiego p. Otlet, którego zbioru, rozpoczęte przed 30-tu laty, dosięgły dziś olbrzymich rozmiarów i obejmują prawie wszystkie dokumenty myśli ludzkiej, przybył do Polski, jako nasz szczerzy, serdeczny przyjaciel. Gość belgijski pragnie zapoznać nasze społeczeństwo z planami, które podejmuje w bieżącej chwili w dziedzinie międzynarodowej współpracy umysłowej i pragnie zachęcić społeczeństwo polskie do wzięcia twynego udziału w tam dziele.
„Powracam z Poznania — oświadczył wczoraj p. Otlet w Warszawie. — Widziałem tam rzeczy nadzwyczajnej Wystawa poznańska, to święty przykład olbrzymiej kooperacji wspólnych wysiłków. W Poznaniu zdałem sobie jasno sprawę z faktu, że Polska siła myśli, jaką posiada, wzbogaciła i musi nadal wzbogacać ludzkość. Rozwinąć się w ten sposób podczas z górą wiek trwającej niewoli kulturalnej i materialnej, przyswoić sobie tak łatwo nowe metody pedagogiczne, społeczne i naukowe, pomimo murów i barier niemal więziennych — to cud prawdziwy! Cuda tego dokonała Polska. Pragnąłbym naprawdę, aby wystawa poznańska utrzymana została na stałe w przyszłości, stając się w ten sposób jednym z najciekawszych masów potęgi myśli i wytrwałości ludzkiej”.

**Wybitny przemysłowiec angielski
o P. W. K. i Krakowie.**

Onegdaj bawił w Krakowie po zwiedzeniu P. W. K., Gdyni i Mościc, wybitny przemysłowiec angielski Robert J. Raeside, dyrektor i udziałowiec wielkiego koncernu „Newalls Insulation Co LTD.” w Anglii, największych w Europie zakładów, wyrabiających materiały izolacyjno-ciepłe i zimnochronne.
O wystawie w Poznaniu wyraził się p. Raeside w superlatywach oświadczając, że jest zdumiony tak znacznym postępem wytwórczości Polski, i wyraził pragnienie, ażeby Polska weszła jak najprędzej w ożywione stosunki handlowe z Anglią gdzie będzie od tej chwili idee tę propagował.
W Tarnowie mauzoleum gen. Bema, które jak wiadomo nocą jest cudownie oświetlone i wznosi się jakby na wysepce, oblanej dookoła wodą, — uczyniło na nim głębokie wrażenie. Oświadczył on, że naród, który ości tak swoich bohaterów nigdy nie będzie podatny bolszewizmowi i ma wielkie szanse do rozwoju.
W Gdyni był zdumiony postępowaniem i wielkością portu, który dla Polski handlowej i przemysłowej będzie miał niebywale znaczenie.
Krakowem był p. Raeside poproszony oscarowany. Orowadzany przez p. Fr. Ożarowskiego, przedstawiciela zakładów swych na Polskę, zwiedził on Wawel, muzea i pamiątki, podziwiając wielką kulturę i pielęgnowanie tradycji historycznych na każdym niemal kroku. Oświadczył on, że jedynie Kraków z miast całej Polski ma swój charakter i piękno. Tu też p. Raeside zakupił bardzo wiele pamiątek, jak np. chustki krakowskie, zabawki wyrabiane w Zakopanem itp., oświadczając, że oryginalne i piękne te wyroby będą najlepszą propagandą dla przemysłu artystycznego w Polsce. P. Raeside zwiedził gmach „I. K. G.”, wyrażając się z podziwem o urządzeniach „Pałacu Prasy”.

Co dzień niesie?

6 **Niedziela**
Brunona
Słowiański: Bronisław
Ewangelicki: Fryderyk
Grecko-kat: 23 Zacz. Joana

Kalendarzyk astronomiczny:

Wschód słońca	Zachód słońca	Długość dnia	Ubytek dnia	Wschód księżyca	Zachód księżyca	Faza księżyca
5-44	17-04	11-20	4m	9-55	18-19	

Daty kalendarzyka astronomicznego podane są w czasie urzędowym (średk. europ.), odnoszą się do Warszawy. W nadchodzącym tygodniu Słońce wschodzi: w Krakowie o 2 min. później, w Poznaniu o 17 min. później, we Lwowie o 15 min. wcześniej, w Wilnie o 14 min. wcześniej, niż w Warszawie; Słońce zachodzi: w Krakowie o 7 min. później w Poznaniu o 16 min. później, we Lwowie o 9 min. wcześniej, w Wilnie o 20 min. wcześniej, niż w Warszawie.

Ojciec św. przyjął pielgrzymkę polską.

Z Rzymu donoszą: Wczoraj przyjął Ojciec św. na posłuchaniu narodową pielgrzymkę polską w Watykanie.
Przebieg posłuchania był niezwykle uroczysty. Pielgrzymka składała się z 500 osób, w czem udział brało około 100 księży. Dwa arcybiskupi, oraz członkowie ambasady polskiej przy Watykanie w uroczystych strojach dyplomatycznych.
W myśl obowiązujących przepisów panie zjawily się na sali audencjonalnej w czarnych sukniach z długimi welonami, a dziewczęta w białych sukniach również z długim welonem.
Ojciec św. pozdrowił wszystkich polskimi słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”.
Odpowiedział mu chór wzruszonym głosem po polsku.
Następnie Ojciec św. wygłosił dłuższe a serdeczne przemówienie do Polaków, wskazując specjalnie na wielką rolę kobiety polskiej w życiu narodem i w umacnianiu całego społeczeństwa polskiego w wierze katolickiej.
Następnie Ojciec św. zstąpił w tłum otaczających go Polaków i niemal z każdym uczestnikiem wyliczki samieni kilka słów. Wkońcu Ojciec św. pożegnał wycieczkę znowu słowami polskimi: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”.
Na Polakach zrobiła audjencia u Ojca św. głębokie i niezapomniane wrażenie.

Straszliwa twarz wojny jutra.

Na konferencji syndykatów okręgowych w Moskwie p. Woroszyłow, ludowy komisarz dla spraw wojennych, uczynił wobec swych „towarzyszy” następujące wyrzucenie:
„Przyśła wojna, w której los naszego państwa i los rewolucji światowej ugrunтовane zostaną na zawsze, będzie wojną mas. Nie będzie wówczas różnicy pomiędzy frontem, a tyłami. Ze względu na to, w fabrykach i warsztatach sowieckich musi się bezwzględnie i to natychmiast wprowadzić dyscyplinę równie ścisłą i surową, jak w szeregach samej armii czerwonej.
„Wszystkim naszym fabrykom musimy nadać wygląd wojskowy.
„W przyszłej wojnie decydującą rolę odegra nasza lotnictwo, pracujące bez przerwy i nasza arty-

Święta Teresa z Lisieux.

W pocągach zdążających w stronę Deauville znajdują się zawsze dwa rodzaje pasażerów: jedni z nich jadą do tej najbardziej luksusowej ze wszystkich plaż morskich, drudzy natomiast udają się do niedaleko od Deauville położonego, miejsca pielgrzymek Lisieux. Jeden rzut oka wystarczy, ażeby ich od siebie rozróżnić.
Wpływ, jaki wywiera święta Teresa z Lisieux na wszystkich wierzących katolików całego świata, jest niezmierny i wzrasta z każdym rokiem. Teresa Martin urodziła się w r. 1875, w r. 1897 zmarła po życiu pełnem cielesnych cierpień i duchowych zachwyceń, należąca do zakonu Karmelitanek. W dwa lata po jej śmierci, opowiadano już sobie o cudach, jakie zdziałała, w r. 1914, na krótko przed wybuchem wojny światowej, rozpoczęto postępowanie w sprawie jej kanonizacji, w r. 1923 uznano ją błogosławioną, a w dniu 17 maja 1925 świętą. Od tego dnia wzrasta wciąż znaczenie miejscowości Lisieux i pewnego dnia będzie zapewne większym i bardziej odwiedzanym, niż Lourdes.
Osobistość tej małej świętej, jej młodość i jej cierpienia (była chora na gruźlicę płuc), jej siła

duchowa i dzielność, wszystko to przyciąga ogromnie młodzież katolicką. Jako członek jednego z najsurowszych zakonów, który zupełnie oddziela od świata, należała do tych samych Karmelitanek, u których odbywała pokutę panna de Lavalliere, kochanka Ludwika XIV i gdzie zakończyła życie córka Ludwika XV, księżniczka Luisa.
Przed kilkoma dniami odbyła się w Lisieux z wielką okazałością uroczystość położenia kamienia węgielnego pod „Bazyliką pokoju”, poświęcona św. Teresie od Dzieciątka Jezus. Na uroczystość tę zjechała większość biskupów francuskich, jak również i z wielu innych krajów.

Zjazd filologów słowiańskich w Pradze.

I zjazd filologów słowiańskich w Pradze rozpoczęła się 6 bm. w Pradze, a skończy się 18 bm. w Bratisławie. Protektorat przyjął prezydent republiki T. G. Masaryk. Na czele wydziału w zjazdowym Komitecie stoi prof. dr M. Murko. Kongres obradował będzie w trzech sekcjach: historyczno-literackiej, gramatycznej i pedagogicznej.
W pierwszej zgłoszono referatów 89, z Polaków uczestniczą tylko dr. Gołąbek (Warszawa) i dr. Janów (ze Lwowa), jeśli nie zaliczymy tu praskiego profesora dr. Szyjkowskiego i warszawskiego lektora dr. Wydy. Natomiast udział polski w sekcji językowej przedstawia się poważnie bo z 37 referatów aż 15 jest Polaków: Bałowski (Lw.), Baudouin de Courtenay i Benni (Warszawa), Doroszewski (Paryż), Kleczkowski (Poznań), Kowalski (Kraków), Kuraszewicz, Kuryłowicz, Lehr-Splawinski i Czekanowski (Lwów), Małecki (Chabówka), Milewski (Lwów), Nitach (Kraków), Otrębski (Wilno) i Szober (Warszawa). W sekcji dydaktycznej Polacy z referatami nie wystąpili, a szkoda, bo mieliby nie mało do powiedzenia, zwłaszcza ci, co uczą w gimnazjach polskiego i rusińskiego, czy białoruskiego albo rosyjskiego, a nawet z pogranicza językowego czeskiego.
W sobotę nastąpiło w salonach „Spoleczenskoho Klubu” wzajemne zapoznanie się uczestników na wieczorne specjalnym. W niedzielę otwarcie zjazdu, oficjalne przemówienie, zwiedzenie miasta i oglądanie filmu: czechosłowaccy pisarze, oraz przyjęcie w Instytucie Starożytności. Poza obradami naukowymi program zawiera: obiad u ministra oświaty, u prymatora Pragi, ministra spraw zagranic, nadto zwiedzenie wystawy ku pamięci wielkiego sławisty Józefa Dobrowskiego (w Pradze) i jego grobu (w Brnie), wreszcie wycieczkę z Bratisławą na Devín.
Zgłoszeń otrzymał komitet do 400 jeszcze przed terminem ostatnim. Udział zatem będzie liczny. Z powodu zjazdu uczonych przedłużono też czas zwiedzenia pamiątek narodowych — insygnów koronnych.

Propaganda Gdyni na Słowaczynie.

Nasz korespondent słowacki (k) donosi: W ostatnich czasach Niemcy rozwinęli na terenie Czechosłowacji szaloną agitację, zwróconą przeciwko portowi gdyniańskiemu. Aby paraliżować te wpływy, urządzają nasze przedstawicielstwa konsularne na terenie Czechosłowacji odczyty, przeznaczone dla sfer przemysłowych i kupieckich czesko-słowackich, na których na podstawie ścisłych danych wykazuje się olbrzymi wzrost Gdyni i jej znaczenie dla Polski i Czechosłowacji.
Szereg odczytów takich organizował nasz konsul w Mor. Ostrawie i Bernie p. dr Ripa, obecnie zaś na terenie Słowaczyny odczyty takie zorganizował nasz konsul dr. Marski w Bratisławie. Pierwszy odczyt odbył się w ub tygodniu w Izbie handlowej w Bratisławie. Wygłosił go p. dr. Więckowski z Gdyni w obecności przedstawicieli przemysłu i handlu.
Podobne odczyty odbędą się w tych dniach w innych miastach słowackich.

Nowy polski kapitan-męczennik

Z Wilna donoszą: W Jurkowiecach, w powiecie mińskim, aresztowany został przez władze bolszewickie ksiądz polski Józef Łukianin, który z ambony gromił rząd bolszewicki za jego akty teroru wobec Kościoła katolickiego i wiernych.
W czasie kazania weszło do kościoła kilku zbirów z G. P. U., którzy przysłuchiwali się słowom księdza. Ksiądz jednak nie przestraszył się widoku ich i mówił dalej spokojnym głosem, że kościół katolicki jest opoka, którego nie przewyżczą żadne zbrodnie władz bolszewickich.
Ks. Łukianin — jak się dowiadujemy — stanie przed sądem jako oskarżony o działalność antyrewoლucyjną, czyli grozi mu kara śmierci.

Śmierć polskiego wynalazcy i milionera.

W Stevens Point (Wisconsin, Stany Zjednoczone) zmarł w 60-tym roku życia Jan Bukolt, przez Lullaby-Furniture Corporation, jeden z najbogatszych Polaków amerykańskich, który olbrzymie fortuny dorobił się na wynalazku i produkcji automatycznych kołynek.
Fabryka Bukolta, jedna z największych amerykańskich wytwórni, ma odbiorców na całej kuli ziemskiej, a właściciel jej dumny był z tego, że nawet w królewskich dworach, np. hiszpańskim, kołyszka do snu księżątka krwi w kołynkach jego wyrobu.
Zmarły przemysłowiec odznaczał się wielkim przywiązaniem do Polski i w fabryce swojej zatrudniał przeważnie polskich robotników. Przeszedł on prawdziwie amerykańską karierę. Pierwsze kołynki wyrabiał ręcznie, w szopie swojego ojca i żona poradziła mu, by zaczął fabrykować kołynki automatyczne, któreby ułatwiły pracę kobietom, obarczonym obowiązkiem gospodarskim.

PENSION BRISTOL
KRAKÓW, KARMELICKA 1. TEL. 3087.
poleca pokoje urządzone z komfortem Kuchnia wykwinna — Ceny umiarkowane 4550k

DANCING „CARLTON” OTWARTY
VIS A VIS WAWELU. 4585k

„QUATRE VALETS”
 PERFUMY, WODY KWIATOWE, PUDER I MYDŁO
 J. SZACH, Warszawa.

Miss
 Czechoslovakia

Panna Milada Dostalowa, Miss Czechoslovakia na rok 1929, wybrana królową piękności podczas Targów Praskich we wrześniu b. r.

Gorlic jeszcze nie odbudowano

W niedzielę dnia 29 września b. r. odbył się w Gorlicach zwołany przez Radę miejskiej publiczny wiec mieszkańców miasta Gorlic w wypełnionej szczelnie sali „Sokoła” pod przewodnictwem burmistrza Murdzińskiego.

Referat w sprawie odbudowy Gorlic przedstawił dyrektor magistratu Laskowski, podnosząc, że ministerstwo robót publ. zarządzeniem z 7 maja br. wstrzymało mieszkańcom miast pomoc państwową na odbudowę budynków, zniszczonych wskutek działań wojennych przysługując im z tytułu ustawy o odbudowie takich budynków Wspomniane zarządzenie min robót publ. sprzeciwia się powyższej ustawie, która nadal obowiązuje w całej pełni. Ustawa o odbudowie miast ma znaczenie tylko dla miast niezniszczonych przez wojnę, natomiast miasta zniszczone wskutek działań wojennych mogą się odbudować tylko przy pomocy szczególnych przepisów o odbudowie. Niestety Gorlice jest okolicznością, iż leżą tak daleko od stolicy państwa na kresach południowych, skąd nie mogą być ani dojrzone, ani dosłyszane w Warszawie.

Gorlice, jako jedno z największych pobojoisk świata, są oprócz polskich odwiedzane przez zagranicznych turystów, zwłaszcza Niemców z Rzeszy, którzy tu mają groby wojenne swoich bliskich, którzy się wydziewili nie mogą, iż Polska, państwo 30-miljonowe, dotychczas w jedenastym roku swej samodzielności państwowej, nie potrafiła w pełnej mierze odbudować Gorlic.

W dyskusji senator inż. Rolle wyraził zdziwienie, iż Gorlice dotychczas nie zostały odbudowane, przyznał że nie miał wyobrażenia o obecnym fatalnym stanie miasta pod względem stopnia odbudowy, że widocznie także czynniki kompetentne w rządzie i ciałach ustawodawczych nie mają o tem pojęcia skoro tolerują dotychczasowy smutny stan zniszczenia miasta.

Po krótkiej dyskusji uchwalono jednomyślnie domagać się cofnięcia zarządzenia Min Robót Publ. i żądać pełnego wykonania ustawy o odbudowie w stosunku do Gorlic. Rezolucja domaga się od Związku miast polskich zwolnienia do Warszawy szlaku miast zniszczonych wskutek działań wojennych, wskazując na krwawą fakt, iż Gorlice po upływie 15 lat od chwili zburzenia wojennego jeszcze nie są odbudowane.

Druga bolączką gorlicką, sprawę kolejową, przedstawił również jako referent dyrektor Laskowski, podnosząc, iż krakowska Dyrekcja kolei państwowych po czterdziestu kilku latach istnienia linii kolejowej Zagórzany-Gorlice, postanowiła obecnie po raz pierwszy znieść ruch nocny i ograniczyć ruch dzienny pociągów mieszanych na tej linii. W uchwalonych rezolucjach zaprotestowano przeciw powyższemu krzywdzącemu zarządzeniu krakowskiej Dyrekcji kolejowej.

Siostra zamordowała rodzoną siostrę.

Z Wołynia donosi (P): Przed trzema tygodniami we wsi Dziesięcina w powiecie horochowski, zostały wyłtwone z rzeki Bugu zwłoki nieznannej kobiety. Na szyi znać było pewne znaki, jakby od uduszenia.

Zarządzono energiczne dochodzenia w celu wyjaśnienia tajemniczej sprawy.

Przed kilku dniami dochodzenia przyniosły sensacyjne rezultaty. Otóż ustalono, że są to zwłoki Anastazji Hrad, mieszkanki Błudowa, która została zamordowana a następnie wrzucona do rzeki przez rodzoną siostrę Marynę.

Maryna Hrad morderstwa siostry dokonała na tle majątkowym, chcąc zawładnąć jej majątkiem. Zbrodni dokonała przy udziale i z namowy swego kochanka, K. Chrybeniuka. M. Hrad i Chrybeniuka aresztowano i osadzono w więzieniu.

Brand o zmarłym Stresemannie.

Paryski „Intransigeant” cytuje następujące słowa, które min. Briand wypowiedział przed kilku tygodniami po powrocie z konferencji w Hadze.

Francuski minister spraw zagranicznych oświadczył wówczas: „Pragnę, aby udało się niemieckiej medycynie uratować Stresemanna. Śmierć bowiem tego energicznego człowieka byłaby naprawdę ciężką stratą dla pokoju w Europie. Ze względu na niezaprzeczony autorytet, jakim cieszy się on u swoich kolegów ministerjalnych, trudno istotnie wyobrazić sobie, ktoby mógł zastąpić min. Stresemanna, który wraz z nami stworzył Locarno”.

Straszna katastrofa pod Halle

(Ch) Z Halle donoszą o strasznej katastrofie autobusowej, jaka się wydarzyła na szosie, prowadzącej do Nietleben. Autobus, w którym się znajdowało dziewięć osób, najechał na przydrożne drzewo, odbił się od niego i najechał w odległości stu metrów na drzewo po drugiej stronie, ulegając zupełnemu rozbitciu. Czterech podróżnych zostało śmiertelnie rannych, trzech odniosło ciężkie rany.

**JUŻ NADESZŁY
 LOSY I. KLASY
 LOTERJI PAŃSTWOWEJ**

Korzystaj ze sposobności i zamów natychmiast
SZCZĘŚLIWY LOS

w najsłynniejszej w całym kraju kolekturze

Braci Safier, Kraków, Rynek gł. 6

a możesz wygrać główną wygraną

750.000 złotych.

Co drugi los musi wygrać!

Ceny losów:

- ćwiartka zł. 10.—
- połówka zł. 20.—
- cały los zł. 40.—

Na zamówienia wysyłamy bezzwłocznie losy oryginalne dołączając wolny od porta blankiet P. K. O.

W tem miejscu wyciąć i przesłać nam w liście.

**Karta zamówień.
 Do BRACI SAFIER
 Kraków, Rynek główny L. 6 a.**

Niniejszem zamawiam:
 — Losów ćwiartek po zł. 10.—
 — Losów poówek po zł. 20.—
 — Losów całych po zł. 40.—

Należność złotych _____ uiszczę po otrzymaniu losów blankietem nadawczym P. K. O. Nr 400.117 przez firmę załączonym

Imię i nazwisko: _____
 Dokładny adres: _____

Bomby bułgarskich komitadżów.

Z Belgradu donoszą: Pociąg pospieszny, idący z Piro do Skoplje, najechał w odległości 3 i pół km. od granicy bułgarskiej na masywną piekielną, która eksplodowała. Poza lekkim uszkodzeniem lokomotywy eksplozja nie spowodowała poważniejszych następstw, wobec czego pociąg mógł odbyć dalszą drogę.

Gdy na miejsce wypadku wysłano komisję, celem zbadania przyległych terenów, eksplodowała na torze kolejowym druga bomba, która zraniła dwu żandarmerów. Przypuszczają, iż bomby podłożone zostały przez bułgarskich komitadżów.

Kobieta przewodnicząca ang. partii pracy.

Poraz pierwszy w dziejach angielskiej partii pracy przewodniczącą jej wybraną została kobieta. Jest nią miss Susan Lawrence, parlamentarna sekretarka w min. zdrowia. Miss Lawrence, pochodząca ze znanej ro-

dziny londyńskiej, studjowała na uniwersytecie londyńskim matematykę, zajmując się również żywo polityką. Początkowo była ona konserwatystką, a w r. 1912 weszła w skład Labour Party. Od r. 1923 zasiada miss Susan Lawrence w angielskiej Izbie gmin.

Wielka afera przemytnicza w Gdyni.

Z Bydgoszczy donosi (Ag): Władze policyjne w Gdyni wpadły na trop olbrzymiej afery przemytniczej, wskutek czego skarb państwa poniósł przeszło 1 milion zł. strat. Mianowicie w ciągu ostatnich kilku miesięcy przemykano drogą przez Gdynię i Wejherowo 2.200 kg. jedwabiu. Jedwab ten odchodził z Gdyni jako zwykła manufaktura.

W związku z tem aresztowano 4 osoby, z tego dwóch mieszkańców Gdyni, jednego z Torunia, i niejakiego Ukraińczyka z Warszawy.

**Oszukańcza afera bankowa we Francji
 zrujnowała polskich górników.
 Konieczność wkroczenia rządu polskiego**

Od specjalnego komitetu, reprezentującego 145 rodzin emigrantów polskich we Francji, w miejscowościach Merlebach Freyming (departament Meurthe et Moselle) otrzymujemy skargę, a zarazem informację o oszukańczej aferze bankowej, której ofiarami oni padli, a której likwidacja przeprowadza się podobno w sposób skandaliczny.

ly w aktywach banku braci Nowaków. Nie mogą też poszkodowani zwrócić się do banku „Societe Generale hypothecque et Mobilier”, który miał wspólność interesów z bankiem braci Nowaków i wziął na siebie odpowiedzialność za ten bank, a tak samo nie mogą mieć regresu do zamożnych i odpowiedzialnych akcjonariuszów banku. Wystąpienie sądowe w tej sprawie jest uniemożliwione wskutek tego, że władze polskie, wzywając do siebie likwidację tej sprawy, wyznaczyły likwidatora, który do tej pory nie nic nie zrobił, aczkolwiek pobrał wynagrodzenia blisko 35 tysięcy franków, i nie zdążył nawet zbadać ksiązkowości banku braci Nowaków chociaż cała ta ksiązkowość składała się z jednej księgi — podobnej do tej, „jaką prowadzi dobra żona górnik w gospodarstwie domowym”, jak twierdzi odezwa poszkodowanych.

Owe 145 rodzin emigrantów polskich, robotników, przeważnie górników, składało swoje oszczędności, uciulane dzięki ciężkiej pracy, w jakimś banku założonym przez braci Nowaków, Polaków, oraz Francuza dr. Lemarchanda w Metz. Bank ten zbankrutował i emigranci nasi stracili łącznie około miliona franków. Obecnie zaś naszych emigrantów zwraca się nietylko przeciwko tym trzem spekulantom, którzy od nich wyłudziili pieniądze, lecz także przeciwko właścicielom banku w Paryżu, które — zdaniem owych emigrantów — zupełnie niewłaściwie zabrały się do likwidacji tej sprawy.

Po roku takiego bezpożnego likwidowania, poszkodowani emigranci polscy w dniu 15 września urządzili zebranie, na którym uchwalili protest, oraz zwrócenie się do rządu polskiego i do opinii publicznej w Polsce. W proteście tym zwracają oni uwagę, że zrujnowanych zostało 145 rodzin i żądają, aby ci likwidatorzy, którzy nie

Przedewszystkiem likwidacja ta trwa już przeszło rok i nie wydała dotąd żadnych rezultatów, wskutek czego poszkodowani nie mogą nawet odzyskać tych 70 tysięcy franków, które pozosta-

zdołali dotąd posunąć zupełnie sprawy naprzód, zwrócili papiery upadłego banku braci Nowaków, aby mogli sprawę skierować do sądów francuskich.

Oskarżeń odezwy nie chcemy powtarzać — podajemy tylko informację o tej sprawie, przypuszczając, że władze w kraju zajmą się nią i postarają, aby nasi emigranci nie ponieśli krzywdy z winy niełaski naszych placówek zagranicznych.

Jak sfluniono bunt więźniów w Canton City.

Z Nowego Jorku donosi (Ch): Obecnie nadchodzą dokładniejsze szczegóły o zdobyciu przez wojsko więzienia w Canton City w Stanach Zjednoczonych.

Herszt zbuntowanych więźniów Danny Daniels, widząc, że obrona jest beznadziejna zastrzelił ostatnich czterech strażników, a następnie siebie samego.

Reszta więźniów, którzy w liczbie 150 odpierali ataki wojska, poddała się, widząc śmierć przywódcy i z podniesionymi rękami oczekiwała przybycia wojska. Siedmiu więźniów zginęło, trzech z nich przy pierwszej próbie ucieczki. Ciężko rannych jest dwunastu, kilku z nich leży w agonii.

Wielka część więzienia przedstawia obraz zniszczenia wskutek pożaru, ostrzeliwania i wysadzenia.

Tłum przeciw mordercom uwolnionym przez sąd.

Donoszą z Pragi: Od kilku dni ciągnął się przed sądem przysięgłych w Chrudimie proces przeciwko 20 letniej Wlasty Jirousek, jej matce oraz kochankowi matki, oskarżonym o zamordowanie ojca, celem uzyskania większej sumy, którą stary Jirousek, jako urzędnik fabryki, miał złożyć na poczeku. Sąd przysięgłych uwolnił wszystkich od kary, a przewodniczący nakazał natychmiastowe wypuszczenie więźniów na wolność.

Wiadomość o tym wyroku wywołała niezwykle poruszenie. Momentalnie zgromadziło się przed budynkiem sądowym setki osób, które poczęły swoje niezadowolenie na skutek tego wyroku objawić w groźny sposób. Z każdą chwilą tłum się zwiększał, wreszcie wywalił bramę i wtargnął do wnętrza sądu odgrajując się głośnie przeciwko sędziom i przysięgłym, którzy w obawie o swą całość musieli schronić się w dalsze ubikacje. Dopiero przybyła żandarmerja zdołała przy pomocy broni wzburzonego tłum wyprzeć z budynku.

Okropna jazda pijanego szofera.

W Neubabelsberg spowodowała jazda samochodu pijanego handlarza ziemniakami Ericha Heyla szereg tragicznych wypadków. Po przyjeździe do Neubabelsberg przejechał dzieci dyrektora fabryki w Berlinie dr Kleinsingera, 7-letniego chłopca i 13-letnią dziewczynkę. Tragedja rozegrała się w oczach matki Chłopiec zmarł natychmiast, dziewczynkę w stanie bardzo

groźnym przewieziono do szpitala obwodowego w Nowej Wsi.

Pijany kierowca nie troszczył się zupełnie o swą ofiarę, lecz w szalonym tempie powrócił na wieś, gdy w pobliżu swego mieszkania przejechał robotnika Ottona Dargela. Udało się wreszcie zatrzymać pijanego kierowcę i oddać w ręce policji.

Dowcip, który zastępuje całe dzieło.

Psychika typowego Amerykanina jest nader uboga. Pojęcia jego są proste i elementarne, a filozofia amerykańska, ta słynna filozofia życia, operuje truizmami i pojęciami, z którymi zaznajamiają się nasi młodziecy obywatele we wstępnych klasach.

Ten stan umysłów amerykańskich ilustruje doskonale dowcip, który znany pisarz Piotr Benoit przywiózł z Ameryki. Pewnego razu były prezydent Ameryki Coolidge wrócił z kościoła.

- Byłeś na kazaniu? — pyta się go żona.
- Byłem.
- O czym mówił pastor?
- O grzechu.
- Jaką wygłosił opinię?
- Jest mu prześcinały.

Oto doskonały dowcip, który zastępuje traktat o psychice amerykańskiej.

— 080 —

OSOBISTE.

DOWÓDCA OKRĘGU KORPUSU NR. V gen. bryg. Stanisław Wróblewski powrócił z urlopu i z dniem 5 bm. objął urzędowanie.

(Hr.) **DYR. IZBY PRZEM. I HANDLOWEJ W WILNIE B. MIN. INŻ. ROMOCKI DEFINITYWNE ZGŁOSIŁ REZYGNACJĘ**, wobec czego stanowisko dyrektora Izby zawakowało. W sprawie tej wyjechał do Warszawy prezes Izby Ruciński.

ŚLUB. Onegdaj odbył się w kościele OO. Karmelitów na Piasku ślub p. Adama Gubernata, urzędnika magistratu krakowskiego ze znaną pianistką p. Aleksandrą Kowalską.

Uroczystość zaślubin odbyła się w ścisłym kole rodzinnym.

ŚLUB. Dnia 22 września odbył się w kaplicy szkolnej w Nowym Sączu ślub p. Włodzimierza Friehlinga z panną Heleną Szadówną. Związek małżeński pobłogosławił ks. prałat Mazur.

(J) **PRZEPYSZNA POGODA TRWA.** W sobotę o godz. 8-mej rano zanotowano następujące temperatury: Warszawa 16, Lida 16, Bydgoszcz 16, Brześć n. B. 16, Tarnopol 12, Kraków 13, Kalisz 13, Kielec 15, Białystok 15, Puhulanka 15, Wilno 17, Poznań 17, Zakopane 17, Grodno 17, Puck 17, Lwów 13, Gdynia 18, Morskie Oko 14, Hala Gąsienicowa 11 st. W sobotę na terenie całego kraju, z wyjątkiem wybrzeża, było słonecznie i ciepło.

Przewidywany przebieg pogody na niedzielę: w całym kraju pogodnie, słonecznie, przy niewielkim zachmurzeniu nieba. Ciepło, jedynie na północy i zachodzie Polski w ciągu dnia pochmurno. Na wybrzeżu możliwe deszcze. Slabe wiatry południowe i południowo-wschodnie.

(J) **W 25-TYM DNIU CIĄGNIENIA 5-TEJ KLASY 19-TEJ LOTERII PAŃSTWOWEJ** padły następujące wygrane: 5.000 zł. na Nr 10820, 23053, 43935, 71119, 83502, 3.000 zł. na Nr. 88149, 149942, 2.000 zł. na nr. 11567, 26544, 48284, 73189, 92661, 96607, 120924, 131983, 133791, 139386, 161326, 162508.

USILOWANE MORDERSTWO PRZEZ OKNO. Doniesiono do policji krakowskiej, że onegdaj usiłowane pozbawić życia wystrzałem rewolwerowym, oddanym przez okno do mieszkania Józefa Kapuścińskiego w Bielczy w pow. brzeskim. Domniemanymi sprawcami usiłowanego morderstwa są Franciszek Czosnek lat 23 oraz Stanisław Chujar. Kapuściński rozpoznał jako sprawcę Franciszka Czosnka. Tęm zamachu, jak informuje policja, były porachunki osobiste. Sprawców na razie nie ujęto.

Z KRAJU.

(Ag) **KOMISARZ RZĄDOWY W KASIE CHORYCH W KARTUZACH.** Zarząd Kasy chorych w Kartuzach został na polecenie min. Prystora rozwiązany, a na jego miejsce mianowany od 1 bm. został komisarzem rządowym p. Kazimierz Głuchowski.

(Lb) **PRZED WYROKIEM SĄDOWYM PADE TRUPEM.** W Ostrołęce, podczas rozprawy, jaka się odbywała w sądzie, Moszek Cukier jeden z głównych oskarżonych o fałszerstwo paszportów i nielegalne ułatwienie emigracji, dostał ataku sercowego i wkrótce potem zmarł.

(Lb) **DEMONSTRACJE ŻYDOWSKIE W ŁOMŻY.** W kościele katedralnym w Łomży przyjechał chrzest św. Masza z Waranów wraz z 6-letnią córką. Przed kościołem zebrali się tłumy starożytnych, chcąc Maszę zliczować, dzięki jednak interwencji policji udało się ją od tego uchronić.

SAMOBÓJSTWO W lasach gwarectwa jawornickiego w Szczakowej odebrał sobie życie przez powieszenie Wojciech Żbik, około 36 lat liczący. Powód samobójstwa dotychczas nie ustalony.

(Lb) **PIORUNOCHRONY NA KURPIACH.** W roku bieżącym zaprowadzono piorunochrony po wsiach począwszy od wsi Morgowniki za Nowogrodem, pozatem we wszystkich wioskach. Gospodarze sprowadzili specjalistów, zakładających piorunochrony Koszt urządzenia wynosił od 120 do 200 złotych na raty.

(Ag) **PASTUSZEK ANALFABETA DZIEDZICEM 5 MILJONOWEJ FORTUNY.** Przed kilku dniami zmarł w Bronikowie znany obywatel ziemski, zapisując cały swój majątek wartości 5 milj. zł. 18-letniemu bezdomnemu pastuszkowi Pawłowi Schechtelowi. Szczęśliwy spadkobierca w myśl życzenia zmarłego odesłany zostanie do szkół, gdyż jest analfabeta.

(Ag) **RACZEJ ŚMIERĆ NIŻ WSPÓŁŻYCIE Z ŻONĄ.** Zamieszkały w Modrakowie gospodarz Baran szkanowany przez własną żonę, powiesił się w stajni. Gdy go odratowano rzucił się na swych wybacwców, zlorzezcąc im, że go uratowali. Oświadczył on, że drugi raz popełni samobójstwo, gdyż woli śmierć, aniżeli współżycie z żoną.

(Ag) **WYKOPAŁA SOBIE GRÓB I ZAMIERZAŁA TAM UMARZEĆ Z GŁODU.** Rzadki wypadek samobójstwa zdarzył się pod Naktem. Zamieszkała tam 16-letnia Kazmierczakówna rozżalona na matkę za wydalenie jej z domu, wykopała w polu grób, do którego się położyła i rozpoczęła głodówkę. Dziewczynę po 4-ech dniach głodowania wydobyli przechodnie w stanie zupełnego wycieńczenia i odwieźli ją do szpitala.

Łodzią z Kresów Wschodnich na Zachodnie.

Uczniowie 4 kursu państwowego seminarjum nauczycielskiego w Ostrogu nad Horym: Stefan Sznydel, Kazimierz Bagwiński, Stefan Zieliński i Władysław Gładkiewicz, odbyli w dniach 5-go lipca do 17 sierpnia b. r. własną łodzią podróż z Ostroga do Tczewa. Rycina przedstawia wymienionych w ich łodzi.

Zamordowany i obrabowany w pociągu pospiesznym.

Tajemnicza śmierć budapeszteńskiego adwokata.

W przybyłym tu wczoraj rano z Trjestrzu pociągu pospiesznym skonstatowano tajemnicze zniknięcie jednego z pasażerów II klasy. Na przestrzeni pomiędzy stacjami Stuhlweissenburg a Budapesztem, pasażerowie, poszukujący miejsc, zauważyli w przedziale II klasy, który otworzył im konduktor, pokrwawioną zarzutkę męską. Ze znalezionych w kieszeni zarzutki papierów wynikało, iż chodzi tu o adwokata budapeszteńskiego dra Franciszka Wolfa.

Konduktor stwierdził, iż dr. Wolf wsiadł do pociągu na stacji Wielka Kanisza i wręczył konduktorowi 2 pengó z prośbą, aby pozostawiono go samego, iżby mógł spać w drodze. Nie dało się dotąd wyjaśnić w jaki sposób adw. Wolf zniknął z przedziału, w którym odbywał podróż. Istnieje przypuszczenie, iż został on zamordowany w celach rabunkowych i że zwłoki jego morderca wyrzucił przez okno.

ZE ŚWIATA.

ODCZYT O KRAKOWIE DLA SŁOWAKÓW. Bawiący w Turcz. św. Marcynie prof. dyr. Magiera wygłosił onegdaj w sali Żupnego Domu publiczny odczyt o Krakowie, ilustrując go barwnymi przeżyciami. Wawel z pamiętkami i architekturą oraz malowniczość strojów ludowych szczególnie się podobały słuchającej publiczności. Tenże sam odczyt ma być po polsku wygłoszony w jednym z gimnazjów praskich (dla doświadczenia metodycznego i pedagogicznego), a nadio w Trenczyne nad Wagiem.

Z ŻYCIA POLONJI W ANTWERPII. Ruchliwe i pełne inicjatywy „Koło polskie w Antwerpii” zainaugurowało tegoroczny sezon jesienny interesującym wykładem młodego uczonego polskiego p. dra Ikowicza z Genewy na temat „Prof. Freud i jego teoria”. Odczyt spotkał się z ogólnym uznaniem licznego audytorjum. Również staraniem Kola, pozostającym pod protektorem konsula polskiego w Brukseli, p. Tadeusza Jackowskiego, odbyło się otwarcie wystawy obrazów znanego malarza warszawskiego, osiadłego obecnie od 2 lat w Belgii p. Henryka Berlewiego. Wystawa ta cieszy się wielkim powodzeniem. Oglądamy na niej portrety wybitnych mistrzów belgijskich, p. pos. Jackowskiego i wielu innych znanych osobistości ze świata politycznego Belgii. — Ponadto dzięki staraniom Kola Polskiego, udział Polski na wszech światowej wystawie w Antwerpii i Liege będzie bardzo poważny. Ostatnio zawiązał się komitet lokalny celem sprowadzenia na tę wystawę jak najwięcej dzieł polskich malarzy.

JACHT DLA PAPIEZA. Miasto Medjolan, którego mieszkańcy obdarzyli już Ojca św. samochodem oraz wspaniałą tiarą, wysadza klejnotami, postanowiło obecnie ofiarować mu mały jacht. Jacht ten będzie zakotwiczony u wybrzeża Tybru tak, że papież każdej chwili będzie mógł robić wycieczki do miejscowości, położonych nad tą rzeką.

PRZELOT „ZEPPELINA” NAD BALKANEM. Na 13 i 14 października planuje zarząd sterowca powietrznego „Hr. Zepelina” podróż na Balkan. „Hr Zepelina” zamierza przelecieć nad Budapesztem, Belgradem i Bukaresztem.

EKSKAJZER WILHELM KUPUJE W NIEMCZECH ZAMEK. Przed niedawnym czasem rozszła się pogłoska o rzekomych zamiarach przeniesienia się eks-kajzera do Niemiec. Według doniesień biura Reutersa, rodzina Wilhelma nosi się z zamiarem osiedlenia w pewnym zamku w bliskości Koburgu. Obecne wiadomości ta potwierdza się, a jak podaje „Coburger-Tagblatt”, eks-kajzer Wilhelm pertraktuje rzeczywście o kupno zamku w Hohenfels, którego właścicielem jest berliński przemyslowiec, tajny radca Bergemann.

ILU JEST ROSJAN NA EMIGRACJI? Wedle sprawozdania generalnego komisariatu Ligi Narodów, poza granicami Sowietów żyje obecnie w Europie i Azji około 920.000 Rosjan emigrantów. Z liczby tej przebywa w Polsce i w Niemczech, z kolei najwięcej w Polsce i w Niemczech, gdyż mniej więcej po 100.000. Liczby te nie obejmują tych Rosjan, którzy przyjęli obce obywatelstwo.

TRAGICZNA ŚMIERĆ POLSKIEGO LEKARZA W DETROIT. W szpitalu w Detroit zmarł najstarszy polski dentysta 48-mio letni dr. Łazowski, w następstwie obrażeń odniesionych w wypadku samochodowym. Zmarły jechał taksówką, która zderzyła się — rzecz ciekawa — z drugą taksówką, wiozącą do szpitala mężczyznę, pokaleczonego w czasie innego zderzenia samochodów.

Władze kolejowe rozpoczęły natychmiast energiczne śledztwo w zagadkowej sprawie. W późnych godzinach wieczornych nadeszła do Budapesztu telegraficzna wiadomość iż dra Wolfa znaleziono konającego opodal toru kolejowego pomiędzy stacjami Wielka Kanisza a Siofok. W chwili potem dr. Wolf wyzionął ducha, nie zdolawszy podać przedtem żadnych wyjaśnień.

Do tej pory niewiadomo zalem czy adwokat budapeszteński popełnił samobójstwo, wyskakując przez okno, czy też padł ofiarą zamachu morderczego. Na tę drugą ewentualność wskazuje fakt, iż w przedziale, w którym jechał dr. Wolf, znaleziono chustkę do nosa napejzany eterem. Prawdopodobnie więc morderca przed dokonaniem zbrodni odurzył swą ofiarę eterem.

KOBIETA DEFAUDANTKA. W Cleveland (St. Zjednoczone) aresztowano 43-ech letnią Violę Warner, która od 24-ech lat pełniła obowiązki kasjerki w filii banku Union Trust Comp. W ciągu ostatnich 8-ciu lat zdefraudowała ona 33-tyście dolarów.

(ch) **PRZYMUSOWE WYLADOWANIE „KRAJU SOWIETÓW”.** Z Seattle donoszą, że samolot „Kraj Sowietów” doleciał do miasta Craig na Alasce. Lotnicy przystali wiadomości, wedle której musieli wylądować w odległości dwustu mil na południowy zachód od Sitka.

15-LETNIA SAMOBÓJCZYNI. W skromnym mieszkanku, na Ottag Ringu w Wiedniu zajmowanem przez pewną wdowę, znaleziono jej 15-letnią córkę martwą. Popelniła ona samobójstwo przez otrucie się gazem świetlnym.

Przy zwłokach młodocianej samobójczyni, znaleziono kartkę z programem filmu, pt. „Moje życie za twoje”. Bohaterka tego dramatu znalazła w śmierci wybawienie z nieszczęśliwej miłości. Młoda dziewczyna przeszła jakiś zawód miłosny, a będąc pod silnym wpływem owego filmu, popełniła samobójstwo.

KRWAWY DRAMAT RODZINNY. W willi Józefa Zuckermanna, wiedeńskiego dyrektora zakładów konfekcyjnych, w Rekawinkel pod Wiedniem, zięć jego, Armeńczyk Georg Pakvorjan, po krótkiej sprzeczce ze swoim teściem zastrzelił go z rewolweru. — Przyczyną tragicznego zajścia między zięciem a teściem był fakt eksmitowania z willi Zuckermannów ubogiej żony pomocnika rzeźbiarskiego, Marji Demeti. — Pakvorjan napadł z tego powodu ostro na teściową, a następnie na teścia, ubliżając mu słownie. Teść uderzył go w twarz. Krewki Armeńczyk wyciągnął błyskawicznie rewolwer i 4-krotnie strzelił do Zuckermanna, kładąc go trupem.

KUPUJE MONETY złote i srebrne i płać: 10 kor. zł. 18.10 zł., 1 dukat 20.50 zł. 5 kor. sr. 3.20 zł., 1 kor. 60 gr., 1 flor. 1.60 zł., 10 rubli zł. 46 zł., 1 rubel srebr. 2.60 zł., 1 gr. złota 14 karat 3—3.40 zł., 1 gr. srebra 10—14 groszy. — Józef Cyankiewicz, Kraków, Sławkowska 1. 4715k

PANIE! Przekonajcie się, iż najtaniej nabyć można najnowsze płaszcze damskie, jesienki i zimowe tylko u firmy **ADOLF BRACIEJOWSKI**, Kraków, Grodzka 4. (Zanotujcie adres!). 4716k

NA DOGODNYCH WARUNKACH: pierścionki zaręczynowe, obrączki ślubne, srebro stołowe oraz wszelką biżuterję sprzedaje najtaniej Józef Cyankiewicz, Kraków, Sławkowska 1. 4117k

PŁASZCZE na jesień **DAMSKIE I MĘSKIE** poleca **A. BROSS**, Kraków, ul. Florjańska 44 4618k

OSOBA INTELIGENTNA, była nauczycielką prywatną, pozostającą w skrajnej nędzy, zupełnie dziś niedoleżniela i bezradna, zwraca się do ilościowych i miłosiernych serc z uprzejmą prośbą o łaskawą datkę, czy to jednorazowo, czy stałe do Administracji Ilustrowanego Kurjera dla „W. M.” 4576k

RADJO-AMATORZY mogą porównywać dokładny czas nadawany z obserwatorjum do jednej sekundy tylko na zegarkach precyzyjnych, nabytych w firmie Józefa Cyankiewicza, Kraków, Sławkowska 1. 4713k

Prof. LEWKOWICZ
ul. Krowoderska 19, — choroby dzieci
powrócił 4771k

Teatr, literatura i sztuka.

Zgon znanej polskiej śpiewaczki zagranicznych oper.

W Medjolanie zmarła słynna swego czasu gwiazda oper włoskich m. in. „La scal”, Teresa z Blumenfeldów Arkłowa, Lwowlanka z pochodzenia, która w wolnych chwilach odwiedzała rodzinne miasto, oraz Kraków i Warszawę. W czasie swego chwilewego pobytu w kraju kreowała 4. p. Arkłowa partję Aldony w „Konradzie Wallenrodzie” Zeleskiego oraz partję tytułową w „Lilji Quintilli” Noskowskiego.

Zmarła artystka śpiewała naprzód we Lwowie i Warszawie, później w Operze praskiej i hamburskiej, a następnie w Medjolanie w operach „Dal Verme” i „La Scala”, także w Rzymie, Genui, Madrycie, Lizbonie i Buenos Aires. Występy jej cieszyły się wszędzie olbrzymim powodzeniem.

Opuszczywszy już dość dawno scenę, poświęciła się zawodowi pedagogicznemu. Ze szkoły jej wyszli tacy artyści, jak: Kruszetnicka, Irena Bohus, tenor scen włoskich Pisarski i inni.

KRYSLA LEWANDOWSKA, malutka nasza tanecznica, oraz **ERWIN KAZIMIERZ HAND**, młody artysta taneczny, wystąpią z jedynym wieczorem poematów tanecznych w sobotę 13 bm. w Starym Teatrze. Bilety są już do nabycia w kasie Staroego Teatru.

VASA PRIHODA, słynny skrzypek-wirtuoz, wystąpi tylko raz jeden w Starym Teatrze we środę, 16 bm. Sprzedaż biletów w kasie Staroego Teatru już się rozpoczęła.

NOWE DZIEŁO SCENICZNE RABINDRANATHA TAGORE. W Kalkucie odbyła się niedawno premiera nowego dramatu Rabiadranaitha Tagore p. t. „Tapati”. Sam autor odegrał główną rolę indyjskiego króla. Nową sztukę poety indyjskiego nabyło już celem wystawienia jej, kilka scen angielskich i amerykańskich. Prawdopodobnie „Tapati” ukaze się również w najbliższym sezonie na scenie niemieckiej.

BIOGRAFJA KSIĘCIA WALJI. Dwa pisarze angielscy Walter i Leonard Townsend napisali biografię księcia Walji. Książka ta, która sam książę Walji uznał za zupełnie autentyczną i źródłową, wy-czerpana została jeszcze przed ukazaniem się jej pierwszego nakładu. Wydawca londyński wssedl obecnie w kontakt z nakładem francuskim i amerykańskimi, aby równocześnie z ukazaniem się drugiego angielskiego nakładu biografi księcia Walji, książka wydrukowana została również w przekładzie francuskim.

NAJLEPIEJ PŁATNA ARTYSTKA NA ŚWIECIE. Ze wszystkich gwiazd scenicznych najlepiej płatną jest w tej chwili artystka amerykańska Gertruda Lawrence. Za każdy swój występ w filmie mówionym otrzymuje artystka 40.000 zł. tygodniowo, gdy zaś przemawia do radja, pobiera 20.000 zł. za kwadrans. Pozatem Gertruda Lawrence posiada olbrzymie dochody z płyt gramofonowych. Ostatnio p. Lawrence odbyła podróż samochodem przez Amerykę wioząc z sobą ni mniej ni więcej tylko 80 dużych kufrow z rzeczami, ponadto psa, pokojówkę i swego sekretarza, który salawia jej wszystkie interesy.

Fundator szkoły w Stryszawie.

Ks. Józef Czerniecki, fundator poświęconej onegdaj szkoły domowego gospodarstwa wiejskiego górskiego w Stryszawie koło Suchoj (Małopolska).

Kurjer sportowy.

S. K. Zidenice—Cracovia.

Niedziela dzisiejsza przyniosła ostatnią atrakcję piłkarską w postaci zawodów międzynarodowych Cracovii a doskonałą cesaą drużyną Sportoval Klub Zidenice. Rozgrywanie się o znakomitych zaletach świetnych piłkarzy Zidenice jest zbyteczne, każdemu bowiem miłośnikowi piłki nożnej znane są znakomite wyniki tej drużyny, z czeskiimi, austriackimi i węgierskimi zawodowcami. Dzisiejsze więc spotkanie Cracovii będzie nieładą sensacją. Cracovia wystąpi w pełnym składzie z Kafusą, Kubinskim, Koszkiem i in. na szcze, gdyż została zwolniona od oddania swych zawodników do reprezentacji Krakowa przeciw Łodzi.

JAKIE MECZE MIĘDZYPANSTWOWE ROZEGRAMY W PRZYSZŁYM ROKU? W tych dniach odbyło się plenarne posiedzenie PZPN, na którym ustalono program międzynarodowych spotkań piłkarskich w 1930 roku. PZPN projektuje rozegranie 3-ciu meczów: 18 maja w Krakowie z Austrią, 15 czerwca w Warszawie z Włochami, 17 sierpnia w Budapeszcie z Węgrami, 28 września w Szwecji w Sztokholmie i 28 października z Czechosłowacją w Pradze. Pozatem toczą się rokowania o rozegranie meczu Polska—Francia i Polska—Niemcy.

POLSCY NARCZARZE STARTOWAC BĘDĄ W NORWEGJI. Polski związek narczarski zamierza bardzo liczenie obsłać narczarskie mistrzostwa Europy, które odbędą się w Oslo w dniach od 23 lutego do 8 marca.

TURCJA PRAGNIE POSTAWIĆ SWÓJ SPORT NA EUROPEJSKIM POZIOMIE. Kiazim Pasza, prezydent tureckiego Zgromadzenia Narodowego w Angorze wyraził swe niezadowolnienie z niskiego poziomu sportu w Turcji pomimo olbrzymich subwencji. Bzd jest zdecydowany do pozyskania jaknajenergiczniejszych kroków celem postawienia sportu tureckiego na wyżynie europejskiej.

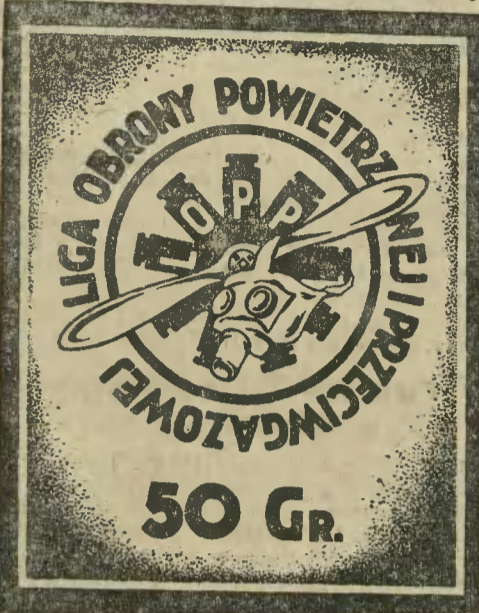
ZGON ZNAKOMITEGO BOKSERA ANGIELSKIEGO. Mistrz Anglii wagi muszej, bokser Jonny Hill, który spotkał się miał o mistrzostwo świata z Genero, zmarł w czasie treningu przed kilku dniami w 33-cim roku życia.

CZTERY NOWE REKORDY ŁOTEWSKIE. W Bydże ustanowiono cztery nowe rekordy lotewskie. Kivits uzyskał na 100 metr. 10,7 sek., a na 400 metr. 50,8 sek.. Karlson poprawił rekord lotewski w rzucie dyskiem na 33,88 mtr. i rzucił dyskiem obracząc 60,12 metrów.

TURNIEJ FOOTBALOWY O PUHAR KARWINY.
W sobotę, dnia 28 ub. m. rozpoczął się turniej footballowy o puchar m. Karwiny. Pierwsze spotkanie pomiędzy Polskim Kl. Sp. „Polonia” a czeskim Kl. Sp. „Frysztat” skończyło się wynikiem 4:6, zaś pomiędzy czeskim klubem karwińskim a niemieckim 5:1. W niedzielę odbył się dalszy ciąg turnieju pomiędzy niemieckim klubem karwińskim a „Polonia” w Karwinie z wynikiem 1:0, oraz pomiędzy czeskimi klubami z Frysztatu i Karwiny z wynikiem 3:2. Technicznie była gra Polonii na bardzo wysokim poziomie. Nie dopisał sędzia Eug. Bronner z Frysztatu, który jako członek klubu frysztackiego, sędziował stronnice, wywołując wśród publiczności wielkie niezadowolenie. Wskutek tej stronnicy, nie ukończono zawodów. Klub frysztacki zmuszony był zejść z boiska. „Polonia” wnoszą pisemny protest do władz Związku piłki nożnej w Pradze.

Tydzień L. O. P. P.

W niedzielę 6 b. m. rozpoczyna się tydzień propagandowy L. O. P. P. Nalepka L. O. P. P.

Z kroniki żałobnej.

(C) S. P. ALOJZY WALLEK. We Lwowie zmarł w 74 roku życia S. P. Alojzy Waldek, senior sokolstwa polskiego i jeden z najzasłużniejszych pracowników na niwie wychowania fizycznego. Należał do pokolenia, w którym całe wychowanie fizyczne skupiało się pod skrzydłami organizacji sokolej. Był on też w młodych latach wybitnym przedstawicielem teźny polskiej, ponadto zapalonym propagatorem idei sokolej w czynie i piśmie. Kalendarz, spowodowane niefortunnym wypadkiem kolejowym, nie powstrzymało tego dzielnego człowieka od ulubionych zajęć. Znany był jako świetny lyżwiarz, a potem — w okresie kalendarza, jako świetny instruktor lyżwiarstwa. Należał także do grona redaktorów czasopism sokolej, a we władzach „Sokola” zajmował odpowiedzialne stanowiska. Stara, schodząca z pola gwiazda sokola, traci w nim jednego z najdzielniejszych towarzyszy. Część Jego pamięci Pogrzeb śp. Waldeka odbędzie się w niedzielę popołudniu na cmentarzu żydowski.

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY PRZEMYSŁOWEJ I RĘKODZIELNICZEJ

W KRAKOWIE, ULICA SKARBOWA L. 2. prosi w imieniu tysięcy młodzieży o nadesłanie

1-go złotego

NA DOKOŃCZENIE BUDOWY WŁASNEGO DOMU.

Tą niewielką ofiarą spełnicie wielki, obywatelski czyn.

Tym jednym złotym dokończycie Obywatelski Polski wielkiego dzieła dla dobra szerokich mas młodzieży i chwały Polski!

- Wysyłkę skuteczną można:
1. przekazać pocztowym,
  2. znaczkami pocztowymi.
  3. czekiem Poczt. Kasy Oszcz. Kraków, Nr. 407987.

Czekamy!!! 4724k

EDGAR WALLACE.

ZAMARŁE OCZY LONDYNU.

Oto Larry wyciągnął z pod stołu kosz na papiery i nie wysypując jego zawartości, wyjął trzy zwinięte kawałki papieru, które leżały na wierzchu. Dwa pierwsze strzępy były odpadkami z listu Diany. Trzeci natomiast zawierał plan tego pokoju, naznaczony fachową ręką. Miejsce szafy i położenie biurka było na planie dokładnie oznaczone.

— Rysownik przypuszczał nawet, że są tu trzy szafy ścienne — rzekł ironicznie Larry, wskazując na szkic. — Jedna ma rzekomo znajdować się na lewo od kominka...

Spojrzał we wskazanym kierunku i ze zdziwienia aż zmarszczył brwi.

— Na Boga, rzeczywiście zgadza się! A druga za drzwiami! No, Miss Ward, może włamywacz znalazł ten pokój o wiele lepiej odemnie... — rzekł z uznaniem i znowu zajął się studjowaniem planu. W każdym razie rysował ten plan człowiek, który posiada fachowe wiadomości. Dobrze, że nie mamy tu kasy pieniężnej — dodał gorzko.

Nagle na progu drzwi zjawił się Sir John Hason, który przypadkiem przyszedł wieczorem do biura, aby móc pracować w spokoju i ciszy.

Fabryka Elementów i Baterji „BATRA” Poznań.

Z sali sądowej.

Przyspieszenie rozprawy dra Korkesa.

Kraków, 6 października.

(S) W sprawie dra Korkesa nastąpił w ostatnich dniach niespodziewany zwrot.

Jak czytelnikom naszym wiadomo, przy ostatniej rozprawie dnia 17 września br. trybunał orzekający z powodu zachowania się Korkesa przerwał postępowanie i zarządził zbadanie jego stanu umysłowego przez znawców sądowych. Lekkarze-znawcy prof. dr Wachholz i psychiatra dr Jankowski, po zbadaniu dra Korkesa, wydał orzeczenie (o którym już donosiliśmy), że jest on umysłowo zdrowy, jednakże czynny jego, popełnione w stanie afektu, zasługują na łagodniejszą karę.

Ze względu na to, że sąd apelacyjny zarządził całkowitą zmianę sądu orzekającego dla sprawy dra Korkesa, oskarżony przedłożył sądowi pismo, w którym żąda się ustawowego terminu dla ponownej rozprawy, zgadza się, aby przy ponownej rozprawie nie przeprowadzano na nowo przewodu sądowego.

Wobec tego sąd orzekający wyznaczył rozprawę na poniedziałek 7 bm. Jak się dowiadujemy, przewodnictwo rozprawy mieć będzie s. o. dr Cieślowski, w skład trybunału wchodzi sędziowie dr Warchałowski i dr Górka; obronę Korkesa prowadzi adw. dr Goldblat.

Kurjer gospodarczy.

Kolejarze żądają podwyżki płac o 25%

W ministerstwie komunikacji opracowywane są obecnie projekty nowych tabel uposażeniowych dla pracowników kolejowych. Skala uposażeń pracowników kolejowych ma być odmienną od skali uposażeń innych pracowników państwowych.

W związku z temi pracami oraz wobec uzyskania nadwyżki w budżecie ministerstwa komunikacji w wysokości 160 milionów zł. na skutek zmiany taryfy towarowej, zabiegają organizacje kolejarzy o przyznanie im podwyżki płac o 25 proc. w nadchodzącym roku budżetowym.

Zwyżka cen cukru.

Wczoraj odbyła się konferencja przedstawicieli cukrowników wszystkich dzielnic Polski w sprawie zawarcia polubownego układu, który uczyniłby

zbędnym ciągłe podwyższanie cen cukru dla ratowania cukrownictwa.

O ileby konferencje do dnia 15 bm. nie doprowadziły do polubownej ugody, nastąpi arbitraż rządowy.

Dodać należy, że od 1 bm. cena cukru uległa nowej zwyżce o różnicę nowej taryfy kolejowej. Ponieważ cena cukru normowana jest według cen poznańskich, więc zwyżka będzie wyższa, niż przy innych artykułach. Przy 300 kilometrach zwyżka na 1 kg. wyniesie około 1.47 gr., a więc zwyżka przeciętna wyniesie 2—5 gr.

Konferencja węglowa bez rezultatów.

Genewa, 5 października (fd) Obrady konferencji rzeczoznawców węglowych, trwające tutaj od czterech dni, zakończyły się bez jakiegokolwiek konkretnego wyniku w sprawach zasadniczych. Nie uzyskano porozumienia ani w sprawie międzyna-

rodowego ustalenia cen węgla, ani rynków zbytu, nie utworzono też zamierzonego pierwotnie międzynarodowego biura węglowego. W sprawie wyrównania czasu pracy i wysokości zarobków w przemyśle górniczym, rokowania toczyć się będą dalej. Terminu nowej konferencji nie ustalono.

Zmniejszenie się wpływów z danin i monopolów.

Zgodnie z danymi ministerstwa skarbu wpływy z danin i monopolu państwowych wyniosły w sierpniu r. b. 205.5 milj. zł. tj. o 14.9 milionów zł. mniej niż w lipcu br. (220.4 milj. zł.) i o 8.0 milj. zł. mniej niż w sierpniu 1928 roku.

Sierpień br. jest pierwszym miesiącem, który dał wpływy niższe, niż ten sam okres roku ubiegłego.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 5 października (PAT) Waluty: Dolar 8.89, 8.91, 8.87. Dewizy: Londyn 43.35, 43.46, 43.24. Nowy Jork 8.90, 8.92, 8.88. Paryż 34.88, 35.07, 34.89. Praga 26.40, 26.46, 26.34. Szwajcaria 172.17, 172.60, 171.74. Sztokholm 239.25, 238.55, 238.65. Wiedeń 125.35, 125.66, 125.04. Włochy 46.69, 46.81, 46.57, marka niem. w obrotach nieof. 212.53. Pożyczki 4 proc. poz. inwest. 120, 5 proc. poz. konwersyjna 50, 6 proc. poz. dolarowa 80, 10 proc. pożyczka kolejowa 102.50, 8 proc. Listy - zastawne Banku Gosp. Kraj. 94. Akcje: Bank Handlowy 116.50, Bank Polski 166.50, 167, Spiess 135, Firlej 51, Węgiel 66, Lilpop 28, Norblin 100, 101, Ostrowiec 84.50, Rudzki 31.50, Haberbusch 220, Klućce 8.50.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 5 października. Paryż 20.32, Londyn 25.17%, Nowy Jork 5.18, Belgja 72.20, Włochy 27.12, Hiszpanja 76.85, Holandia 208.30, Berlin 123.46, Wiedeń 72.82, Sztokholm 139, Oslo 138.30, Kopenhaga 138.30, Sofja 3.75, Praga 15.34, Warszawa 58.07%, Budapeszt 90.40, Białogród 6.12%, Ateny 6.71%, Konstantynopol 2.50%, Bukareszt 3.08, Helsingfors 13.03%, Buenos Aires 217%.

TYTAN
BYŁY, SĄ, BĘDĄ NAJLEPSZE

ZWIĄZEK PRACY OBYWATELSKIEJ uprasza osoby, które nabyły losy na loteriej urządzonej staraniem Związku, o zgłaszanie się po odbiór fantów do lokalu Związku, Florjańska 53, II p. między g. II—I. Fanty nieodebrane do dnia 10 b. m. przechodzą na własność organizacji.

— Co się stało, Larry? — spytał zdumiony komisarz policji.

— Ach, nic... — rzekł Larry. — Jedyne jakieś włamywacz złożył wizytę naszej dyrekcji policji w Scotland Yard. Czy nie sądzisz, że należałoby posłać po prawdziwą policję?

W odpowiedzi na tak ironiczną uwagę Sir John spojrzał poważnie.

— Nie skradziono chyba przedmiotów zamordowanego Stuarta?

Właśnie jedyna rzecz, która przedstawiała jakąś wartość w tym śledztwie teraz zniknęła — odrzekł Larry. — Właściwie powinniśmy posiadać w przedyjum kilku agentów, by strzegli naszych rzeczy.

— Jesteś zachwycający ze swoją ironią — rzekł komisarz na pół poważnie. — Każ zawołać odzwiernego.

Ale odzwierny nie orjentował się w sytuacji. Zakłopotany faktem włamania do biura, zaczął tłumaczyć, iż sądził, że to Miss Ward przeszła obok jego łoży. W Scotland Yard było zwyczajem, że przechodzący urzędnicy oddawali w łoży portjera numer swego pokoju, gdy zaczynali służbę, ten sam zwyczaj obowiązywał również po godzinach urzędowych. Przybysz podał numer „47” i bez trudności wszedł do wnętrza gmachu policji.

— A czy przychodzili do mego biura jacyś obcy ludzie? — spytał Larry, zwracając się do Diany.

— Nie, — odrzekła sekretarka. Nagle zorientowała się i dodała: — Ależ tak, dziś popołudniu w czasie pańskiej nieobecności był tu jakiś ślepy. Przypomina pan sobie przecież, że chciał pan zobaczyć instrument, którym posługują się ślepy przy pisaniu znaków, poprosiłam więc tego małego staruszka, który sprzedaje na embarkment zapakki, by tu przyszedł.

— W każdym razie, — rzekł Larry, przypominając sobie ten fakt, — nie mógł przecież ślepiec wygotować planu tego pokoju.

— System, jaki się u nas wyrobił, zdaje się być trochę niepewny, — rzekł Sir John, gdy odzwierny opuścił pokój. — Naprawdę, nie możemy temu człowiekowi robić wyrzutów z powodu tego włamania. W tem tkwi błąd zasadniczy w kontroli wchodzących.

— W bramie wejściowej niema nawet dość światła, by móc odczytać afisze, — skarżył się Larry. — Ale oto mamy pana z oddziału daktylograficznego.

Twarz urzędnika, który wszedł, promieniowała uśmiechem. Widocznie praca jego przyniosła pożądany wynik.

— Odrzuć znalazłem, Sir, — rzekł triumfalnie. — Ślad palców należy do Fanny Weldon, Coram Street 280. Oto wyciąg z jej dokumentów. — Podał Larry'emu kartę.

(C. d. n.)

Narady rządu nad budżetem.

Warszawa, 5 października (Wrz). W sobotę o godz. 6 popoł. odbyło się posiedzenie Rady ministrów, na którym rozpatrywano budżet na rok 1930-31.

Termin posiedzenia Rady został przyspieszony z tego powodu, że w przyszłym tygodniu kilku ministrów wyjeżdża z Warszawy na uroczystości 350-lecia uniwersytetu Stefana Batoryego w Wilnie.

Niespodziewana Inspekcja min. Kühna.

Warszawa, 5 października. (Mł). Minister komunikacji inż. Kühn dokonał w ostatnich dniach niespodziewanej inspekcji węzła kutnowskiego w towarzystwie dyr. dep. eksploatacyjnego Franka i dyr. ruchu dyrektora warszawskiej Butkiewicza.

P. minister spędził na węzle kutnowskim kilka godzin, sprawdzając punktualność pociągów. Na dwadzieścia kilka pociągów, które przyszedły i odeszły z tego węzła, tylko jeden spóźnił się o 10 minut, które zresztą spóźnienie odrobił w drodze między Kutnem a Warszawą.

W związku z ostrą walką, prowadzoną przez ministra komunikacji z opóźnianiem się pociągów, minister Kühn zamierza w najbliższych dniach odbyć kilka takich nagłych inspekcji w najważniejszych węzłach kolejowych.

Zasady awansu w służbie administracyjnej.

Warszawa, 5 października. (AJ). W okólniku, rozelanym do wszystkich wojewodów, p. minister spraw wewn. gen. Sławoj-Skladkowski przypomina zasady, jakimi winny kierować się władze przy awansowaniu urzędników do wyższych stopni służbowych.

Przedewszystkiem winno być brane pod uwagę starszeństwo służbowe urzędników. Władzom nie wolno dowolnie i bezzasadnie pomijać w awansie urzędników starszych służbowo na korzyść służbowo młodszych. Jedynie względem na szczególne kwalifikacje kandydatów daje prawo do odstąpienia od powyższej zasady.

Pos. Jaroszyński zrzekł się mandatu.

Warszawa, 5 października. (Wir). Pos. Maurycy Zdzisław Jaroszyński (BBWR) przesłał do rządu marszałka Sejmu legitymację poselską, zrzekając się jednocześnie piastowanego mandatu poselskiego.

Klub niemiecki ogłasza opozycję wobec rządu.

Katowice, 5 października. (H). W dniu dzisiejszym przybyli do Katowic członkowie niemieckiej frakcji sejmowej i senatu warszawskiego.

Przez cały dzień odbywały się narady, przedmiotem których był stosunek niemieckiej frakcji w sejmie warszawskim do rządu Marsz. Piłsudskiego.

Obradom przewodniczył pos. Naumann. Oprócz niego w obradach wzięli udział posłowie: Uta, Groede, Buerschel, Tatuliński, Pisch, Spitzer i Sang oraz senatorzy Hasbach i Spickermann.

Jak słychać, klub niemiecki uchwalił opozycyjne stanowisko wobec rządu Marsz. Piłsudskiego.

Kongres Niemców - socjalistów w Łodzi.

Łódź, 5 października. (W). W dniu dzisiejszym rozpoczął się w Łodzi kongres niemieckiej socjalistycznej partii „Praca”.

Kongres ten jest formalnie przypięczeniem ideowego zjednoczenia wspólnej egzekutywy organizacyjnej na terenie b. Kongresówki i organizacyjnej na terenie Pomorza i Śląska.

Faktyczne połączenie egzekutywy partyjnych nastąpiło jeszcze w r. 1925, obecnie zaś nastąpiło połączenie formalne i organizacyjne, przyczem siedzibą centrali zjednoczonej partii będzie Łódź.

Na kongres dzisiejszy przybyło 110 delegatów z całej Polski, a m. in. wielu gości. Z zagranicznych gości przybyli: przedstawiciel międzynarodówki socjalistycznej i niemieckiej socjal-demokracji poseł do Reichstagu Steling.

W imieniu P. P. S. na zjazd przybyli posłowie Niedziałkowski, Czapiński i Diamond, w imieniu Bundu Ehrlich. Obrady trwały przez cały dzień dzisiejszy.

Polska misja wojskowa w Waszyngtonie.

Waszyngton, 5 października. (PAT). Polska delegacja na uroczystości ku czci Pułaskiego przybyła do Waszyngtonu. Członkowie delegacji zamieszkałi w hotelu „Wardmanpark” z wyjątkiem p. Sieroszewskiego, który jest gościem ministra pełnomocnego Rzplitej Polskiej Filipowicza i zamieszkał w gmachu poselstwa.

Na uroczystościach w Savannah prezydenta Hoovera będzie reprezentował p. Stetson, minister pełnomocny Stanów Zjednoczonych w Warszawie. W najbliższy wtorek poseł Filipowicz wręczy prezydentowi Hooverowi w Białym Domu listy uwaterytelniające, nadające mu godność ambasadora na okres uroczystości ku czci Pułaskiego.

Zebrań księży ruskich za celibatem.

Lwów, 7 października. (C). W związku z zaciętą akcją pewnych kół ukraińskich przeciwko celibatowi odbyło się w Stanisławowie zebranie księży ukraińskich nieznających, w którym uczestniczyło blisko 100 osób.

Po dyskusji, w czasie której stwierdzono, że akcja owa zmierza do zachwiania katolickiego charakteru cerkwi unickiej, uchwalono opublikowanie deklaracji przeciwko nieopartym niczym zarzutom wrogów celibatu, „iż jedynie żonaci księża stanowią niezłomny mur przeciwko pochodowi wrogich sił dla cerkwi i narodu, i że celibat kleru jest pewnym środkiem odciążenia księży od narodu, aby następnie i kler i naród popłynął do polskiego morza”.

Celem owych zarzutów, podktykanych nienawistnie, jest wywoływanie w ukraińskim społeczeństwie nieufności do bezżennych księży. Deklarację podpisali wszyscy obecni i na gromadzeniu księży.

Aresztowanie organizatora zamachu na Marszałka Piłsudskiego.

Aresztowany we Lwowie b. komendant U. O. W. Jarosław Czyż, który w r. 1921 organizował zamach rewol. na Nacz. Państwa i w mundurze majora W. P. osłaniał wykonawcę zamachu Stefana Fedaka.

Marsz. Piłsudski spędzi dwa tygodnie w Lovranie.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 5 października. (ow) Jak już wczoraj donosiliśmy, w najbliższych dniach udaje się na dwutygodniowy pobyt do Włoch północno-wschodnich Marsz. Piłsudski.

Marszałek spędzi swój dodatkowy urlop w Lovranie, w miejscowości kapielowej, leżącej w Istrii, nad zatoką morza Adriatyckiego Quarnero, niedaleko granicy jugosłowiańskiej w pobliżu Ahazji.

W miejscowości tej Marszałek w swoim czasie w latach przedwojennych bawił kilkakrotnie w towarzystwie Wacława Sieroszewskiego, oraz Stanisława Witkiewicza.

Wczoraj wyjechał do Lovrany płk. Beck, szef gabinetu ministra spraw wojskowych, celem wy-

najęcia dla Marszałka willi. Marsz. Piłsudskiego towarzyszyć będąc niezależnie od płk. Becka jeden z wyższych oficerów, oraz płk. lek. Woyczyński.

Pod opieką płk. Woyczyńskiego Marsz. Piłsudski odbył ma kurację zaleconą mu przez lekarzy po ostatniej grypie, którą przeżył parę dni temu.

Marsz. Piłsudski wyjeżdża w pierwszych dniach przyszłego tygodnia, powróci zaś z końcem października, tuż przed sesją sejmową. W podróży swej Marszałek będzie nosił strój cywilny. Podróż odbędzie się specjalnym wagonem salowym.

Projekt preliminarza budżetowego na rok 1930/31.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 5 października. (W). Rada ministrów, która obradowała dziś od godz. 18-tej do godz. 22-giej przeprowadziła dyskusję nad przedstawionym przez kierownika ministerstwa skarbu Matuszewskiego, projektem preliminarza budżetowego na rok 1930/31. Projekt został po dyskusji przez Radę akceptowany. Przedłożony przez ministra skarbu projekt preliminarza zawiera następujące główne cyfry:

Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne administracji wynoszą 2,914,415,000 zł., wydatki zwyczajne i nadzwyczajne przedsiębiorstw państwowych 20,245,651 zł., wydatki z monopolu nie są wstawione.

Dochody administracji państwa zwyczajne i nadzwyczajne mają wynosić 1,846,020,000 złotych, przedsiębiorstwa państwowe 158,000,000 zł., monopolu 938,084,000 zł.

Ogółem budżet po stronie wydatków wynosi 2,934,661,480 zł., zaś dochody 2,943,011,040 zł. Nadwyżka dochodów nad wydatkami wynosi więc 8,350,560 zł.

W podanej wyżej kwocie wydatków wykazany jest 15 proc. dodatek do uposażeń urzędniczych, wypłacony od roku 1928.

(Dla porównania przytoczamy kwoty preliminarza za rok 1929/30. — Dochody wynosiły 2,954,967,414 zł., wydatki 2,935,787,731 zł., nadwyżka dochodów nad wydatkami 19,179,683 zł.)

W administracji państwa wydatki w dochodach i w wydatkach przedstawiają się następująco:

	Docho- dy:	Wydatki:
Prezydent Rzplitej	242.000 zł.	4,358.000 zł.
Sejm	227.000 „	9,370.000 „
Senat	47.000 „	2,429.000 „
Central państw.	207.000 „	7,950.000 „
Prezydium Rady min.	32.000 „	2,882.000 „
Min. spr. zagr.	18,150.000 „	56,440.000 „
Min. spr. wojsk.	5,184.000 „	837,216.000 „
Min. spr. wewn.	13,245.000 „	254,429.000 „
Min. skarbu	1,687,345.000 „	147,239.000 „
Min. sprawiedl.	42,499.000 „	133,356.000 „
Min. przem. i handlu	18,927.000 „	58,405.000 „
Min. komunik.	2,074.000 „	18,732.000 „
Min. rolnictwa	9,125.000 „	58,523.000 „
Min. oświaty	3,743.000 „	458,776.000 „
Min. robót publ.	22,224.000 „	158,850.000 „
Min. pracy	935.000 „	65,712.000 „
Min. reform roln.	5,582.000 „	57,147.000 „
Min. poczt i tel.	5,000.000 „	983.000 „
Emerytura	26.700 „	127,000.000 „
Renty inwalidzkie	— „	160,770.000 „
Długi państwowe	— „	286,842.000 „

W dziale monopolów budżet projektuje w dochodach: monopol solny 48,781.000 zł., tytoń 420,270.000 zł., spirytus 444,200.000 zł., loteria państwowa 18,139.000 zł., zapalki 8,684.000 zł., razem 938,084.000 zł.

Znaczenie dyplomacji dla pokoju świata.

Mowa b. premiera Skrzyńskiego w Paryżu

(Orginalny telegram Ilustr. Kurjera Codz.)

Paryż, 5 października. W obecności prezydenta Rzeczypospolitej Doumergue'a odbyło się dziś uroczyste otwarcie nowego lokalu międzynarodowej akademii dyplomatycznej.

Akademija ta istnieje już trzy lata i grupuje przedstawicieli 64 krajów. Wśród członków jest 50 byłych premierów lub ministrów spraw zagranicznych, oraz 80 ambasadorów, względnie ministrów pełnomocnych.

Na dzisiejszej uroczystości przemawiało kilkunastu wybitnych dyplomatów, Polskę reprezentował Aleksander Skrzyński, który, wierny swym ideałom, uważa, że akademija winna pracować nad pogłębieniem celów politycznych ludzkości, nie interesując się wcale walką, jaką taką.

P. Skrzyński był jedynym mówcą, który wspominał o układach locarneskich, tej radosnej wi-

zji przyszłości, bez której polityka staje się funkcją niższą.

Historja nie może zapisywać tylko okropności. Przyszłość nie może należeć do defetystów pokoju. Jest rzeczą niemożliwą, aby cywilizacja sama miała się zniszczyć. Każde państwo ma prawo do bezpieczeństwa, ale złudnem jest bezpieczeństwo, prowadzące kraj do finansowej ruiny, to też nauka dyplomatyczna musi wypracować zasadę istotnego bezpieczeństwa zbiorowego, albowiem wolność jest dla jednostek, dla narodów najwyższem dobrem.

Całe audytorjum z wielką uwagą słuchało mowy Skrzyńskiego, wypowiedzianej, jak zwykle, w pięknej formie i dobrą francuszczyzną.

Smogorzewski.

Robotnicy górnośląscy odrzucają 4 proc. podwyżkę płac.

Katowice, 5 października. (H) Jak się Wasz korespondent dowiaduje, górnicze organizacje robotnicze odrzuciły uchwałoną wczoraj przez komisję arbitrażowo-pojednawczą 4 proc. podwyżkę zarob-

ków. Pisma robotnicze w bardzo ostry sposób atakują wyrok komisji arbitrażowej.

— 0 —

Walka o tekę po min. Stresemannie już się rozpoczęła.

Kanceler Müller na własną rękę wysunął kandydaturę Curtiusa

Berlin, 5 października. (H). Jak się okazuje, zagranicznych p. Curtiusowi potrwa prawdopodobnie kilka miesięcy, aż do zakończenia pewnego

okresu w niemieckiej polityce zagranicznej, jakiem będzie przyjęcie planu Younga i ostateczna ewakuacja Nadrenji.

Wywołało to w łonie koalicji rządowej wielkie niezadowolenie tych stronnictw i osobistości, które preferowały do następstwa po ś. p. dr Stresemannie.

Temu niezadowoleniu daje wyraz dzisiaj organ centrowy „Germanja”, który występuje z ostrym atakiem przeciwko kanclerzowi Müllerowi, zarzucając mu, iż przedstawił kandydaturę p. Curtiusa prezydentowi Hindenburgowi bez uprzedniego porozumienia się z jakimkolwiek członkiem gabinetu Rzeszy.

Jak się okazuje, p. Müller działał na własną rękę z zamiarem postawienia wszystkich stronnictw koalicyjnych przed faktem dokonanym, przewidując, iż w tej sprawie doszłoby do długotrwałych targów.

Skądinąd wiadomo, iż dzisiejszy atak „Germanji” pozostaje w związku z ambicjami niektórych polityków centrowych, marzących stale o tece ministra spraw zagranicznych.

Są to w pierwszym rzędzie pralac Kaas i obecny minister terenów okupowanych i b. kanclerz p. Wirth.

Ale również i w szeregach socjal-demokracji znajduje się stały aspirant do teki ministra spraw zagranicznych p. Breitscheid.

Jak słychać stronnictwo centrowe natychmiast po pogrzebie min. Stresemanna wystąpi z oficjalnym demarche wobec kanclerza.

Już dzisiaj nad otwartą jeszcze trumną zmarłego ministra spraw zagranicznych rozgorzały właśnie i kłótnie o następstwo.

Trumna Stresemanna w Reichstagu.

Berlin, 5 października. (PAT). Dzisiaj w godzinach wieczornych trumnę ze zwłokami ministra Stresemanna przewieziono do Reichstagu i ustawiono w sali posiedzeń plenarnych. Na trumnę rozpostarto flagę o barwach republikańskich.

Bezpośrednio przedtem odbył się w ścisłym gronie rodzinnym obrzęd żałobny w palacu urzędu spraw zagranicznych, poczem ruszył kondukt, w którym pieszo postępowali członkowie rządu zmarłego oraz podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych v. Schubert w towarzystwie kilku urzędników M. S. Z., którzy pełnić będą straż honorową przy trumnie zmarłego.

„Gdyby Stresemann był porucznikiem”

Berlin, 5 października. (H). W związku z programem uroczystości pogrzebowych ministra Stresemanna zwraca uwagę artykuł, zamieszczony w dzisiejszem „Tempo”, którego autorem jest znany działacz pacyfistyczny Stefan Grossmann.

Artykuł zatytułowany: „Gdyby Stresemann był porucznikiem”, zwraca się ostro przeciwko Reichswehrze, która, zasłaniając się formalnościami, odmówiła udziału w pogrzebie ś. p. min. Stresemanna. Autor wywodzi, że gdyby Stresemann był chociażby porucznikiem, należałoby mu się honorowa eskorta wojskowa. Nie będąc wcale wojskowym, tylko człowiekiem cywilnym, potrafił ś. p. Stresemann jednak uwolnić ziemię niemiecką od okupacji obcych wojsk.

Niemieccy mężowie stanu żyją krótko.

Berlin, 5 października. (H). „Der Abend” w obszernym artykule wskazuje dzisiaj na charakterystyczny fakt, iż wszyscy mężowie stanu powojennych Niemiec żyją krótko.

O ile nie padają oni z rąk morderców, jak to miało miejsce z Rathenauem i Erzbergerem, padają oni ofiarą swego ciężkiego i niewdzięcznego zawodu i umierają w młodym wieku, jak śp. Stresemann i Ebert, były prezydent Rzeszy.

„Der Abend” wskazuje na to, iż podczas gdy Clemenceau liczy obecnie 88 lat, Poincare 69, Briand 67, Lloyd George 66, to Ebert zmarł w 54 roku życia, Rathenau w 54, Erzberger w 48, Stresemann w 51.

Nie jest to tylko przypadek — oświadcza dziennik — ale jest to następstwo szkodliwych obyczajów politycznych w Niemczech, które powodują, że każdy niemiecki mąż stanu jest wydany na brutalne ataki swych przeciwników politycznych.

Oliary katastrofy kopalni na Górnym Śląsku wydobyto

(Telefonem od naszego korespondenta)

Katowice, 5 października. (H) Jak donosiliśmy wczoraj w południe na szybie węgla Richthoffen w Giszowcu, należącym do koncernu Giesche Harriman wydarzyła się katastrofa. Mianowicie zwałi się ganek, który zasypał 5-ciu górników, zatrudnionych w krytycznym momencie przy pracach w nowym chodniku. Wkrótce, na skutek wyłożonej akcji ratowniczej udało się wydobyć jednego z przyspanych górników Jana Kilmczoka, który odniósł tylko lekkie obrażenia ciała.

Po upływie paru godzin wydobyto dalszych dwóch górników, a to: Wilhelma Opachowskiego i syna jego Wilhelma, którzy odnieśli również cięższe obrażenia. O godz. 3-ciej popołudniu wydobyto zwłoki górnik Pawła Mutkego, który osierocił żonę i troje dzieci. Wreszcie o godz. 8 wieczór wydobyto ostatnią ofiarę Franciszka Drewniaka.

Na miejsce katastrofy wyjechała komisja z okręgowego urzędu górniczego, która stwierdziła, iż przyczyną katastrofy był t. zw. wstrząs tektoniczny. Wstrząsy takie odczuwać się dają dość często w kopalniach.

Tajemniczy zamach samobójczy przy ul. Widok w Warszawie.

Warszawa, 5 października. (Mł). Dziś w południe w klatce schodowej domu przy ul. Widok 6 w celach samobójczych wypita znaczna dawka lugu 19-letnia Jadwiga Markiewiczówna. Lekarz w stanie bardzo ciężkim odwiózł ją do szpitala.

Jak wykazały dochodzenia policyjne, Markiewiczówna była w tym domu u artysty malarza Leona Eljaszewicza, który odnajduje pokój w mieszkaniu u płońskiego hr. Bohdana Ronkiera. Jakie było to tragiczne kroki, dotychczas nie wyjaśniono. Władze śledcze przypuszczają jednak, że Markiewiczówna popełniła samobójstwo na tle erotycznym.

Po śmierci Stresemanna.

Minister dr. Curtius, tymczasowy zastępca zmarłego min. spr. zagr. Niemiec dra Stresemanna.

Nieudała demonstracja młodzieży robotniczej w Warszawie.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 5 października. (Mt). Dziś w przeddzień święta młodzieży robotniczej, które zapowiedziane było na niedzielę 6 b. m., odbywały się wieczorem capstrzyki organizacyj młodzieży robotniczej w różnych dzielnicach miasta.

Capstrzyk taki odbył się również w gmachu kolejarzy przy ul. Czerwonego Krzyża. Jedną z grup młodzieży w liczbie około 200 osób po ukończeniu capstrzyki około godz. 9 wieczór przechodząc ulicami z Powiśla na Nowy Świat wznosiła okrzyki antypaństwowe, antyrządowe, a nawet przeciw Marsz. Piłsudskiemu. Mimo kilkakrotnego wezwania przez policję do rozejścia się, demonstranci w dalszym ciągu podążali w kierunku ul. Wareckiej.

Przy zbiegu ulic Wareckiej i Nowy Świat zastąpiło im drogę 5 policjantów z przodownikiem Sankowskim na czele. Demonstranci mimo wezwania policjantów nie chcieli się rozejść, a nawet stawili im czynny opór. W czasie starcia przodownik Sankowski został ranny w głowę. Demonstrujące grupy wyrostków robotniczych zostały rozproszone.

W związku z gorszącymi zajęciami, które wywołały ogólne oburzenie w stolicy, zostały zakazane przez władze administracyjne w dniu jutrzejszym wszystkie uroczystości związane ze świętem młodzieży robotniczej.

Warszawa, 5 października. (Wrz). W związku ze świętem młodzieży robotniczej miał się odbyć jutro o godz. 10-tej bieg przez miasto, o godz. 11-tej wielkie zgromadzenie na ul. Okopowej na boisku klubu robotniczego „Skra”, o godz. 16-tej wielka akademja w sali związku kolejarzy przy ul. Czerwonego Krzyża i inne zgromadzenia, na których mieli przemawiać posłowie socjalistyczni.

Tajemnicze anonimy do dyrektorów Banku Rzeszy.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Berlin, 5 października. (Lk). Dzisiejsza „Nachtausgabe” przynosi wiadomość o tropieniu przez policję kryminalną sensacyjnej afery listów anonimowych, która w kołach Banku Rzeszy wywołała niemałe poruszenie.

Chodzi tu o 22 listy anonimowe, które otrzymał dyrektor Banku Rzeszy dr. Schacht, oraz kilku innych dyrektorów banku.

W listach tych traktowane są różne zarządzenia wewnątrz Banku Rzeszy w sposób, który uzasadnia wniosek, iż autor listów dokładnie orientuje się we wszystkich sprawach wewnętrznych banku.

Wszystkie listy pisane były na papierze, używanym powszechnie przez Bank Rzeszy i również koperty były tego samego pochodzenia. Listy same były w niemożliwy sposób pobrudzone i skalanne.

Autor zarzuca dyrektorowi Schachtowi, jakoby innym dyrektorem, m. in. stronniczo przy nominacji personelu banku i ostrzega adresatów przed dalszym podobnym postępowaniem, zamieszczając równocześnie w listach niebezpieczne pogroźki.

Berlin, 5 października. (HU). W związku z aferą listów anonimowych skierowanych do dyrektora Banku Rzeszy, 365 wyższych urzędników banku podało się ochotniczo badaniom daktyloskopijnym, gdyż na listach widoczne były dokładnie odciski palców nadawcy. Policja w tej chwili zajmuje się porównywaniem owych odcisków z odciskami daktyloskopijnymi zdjętymi z palców urzędników bankowych. Charakterystycznym szczegółem jest, że znaczki pocztowe, nalepiane na te listy, składane były z kilkunastu wycinków używanych znaczków pocztowych.

Nadawca, chcąc widocznie oszczędzić sobie wydatków na porto pocztowe, w sposób bardzo kunsztowny sklejał ze starych znaczków pocztowych przez wycinanie miejsc niestemplowanych nowe znaczki.

Francuzi opróżniają już nawet trzecią strefę Nadrenii?

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Berlin, 5 października. (fd). Pisma podają z Frankfurtu n. Menem i Spiry, że mniejsze garnizony francuskie w trzeciej strefie już zostały częściowo opróżnione, a w wielu innych garnizonach rozpoczęto pośpieszne przygotowania do ewakuacji.

Cały szereg faktów wskazuje przeto, że wojska francuskie także trzecią strefę opróżnią znacznie wcześniej, niż to było przewidziane.

Kandydatura dra Benesza do sejmu czeskiego.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Praga, 5 października. (fd). Na zebraniu mężów zaufania czeskiego klubu narodowych socjalistów po przemowach prezesa Kłofacza i ministra spraw zagr. Benesza, uchwalono jednogłośnie kandydaturę tego ostatniego jako kandydata czolowego listy narodowo-socjalistycznej.

W dyskusji dr Benesz oświadczył m. in., że obecne wybory do sejmu czeskiego mieć będą nadzwyczajne znaczenie. Sejm czeski stanie w przyszłości wobec nadzwyczajnie odpowiedzialnych zadań, których załatwienie mieć będzie znaczenie dla całych przyszłych pokoleń.

W obliczu zmian w rumuńskiej radzie regencyjnej.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Bukareszt, 5 października. (S). Dzisiejsze dzienniki po raz pierwszy piszą otwarcie o możliwości śmierci regenta Buzdugana.

W kołach politycznych wymieniają jako następcę na stanowisku regenta królową wdowę Marię, byłego gł. kwaterymistrza gen. Presana, prezesa trybunału kasacyjnego Miculescu, oraz b. premiera i zarządcy domów królewskich księcia Stirbey.

Najprawdopodobniej do rady regencyjnej wejdzie królowa Maria, która już dawno na to się zgodziła i odbyła w tej sprawie przed kilku dniami konferencję z premierem Maniu.

W tym wypadku regent książe Mikołaj objąłby naczelne dowództwo armji, które to stanowisko od śmierci króla Ferdynanda nie jest obsadzone.

Rząd starych polityków w Egipcie

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Londyn, 5 października. (ch) Z Aleksandrii donoszą, że Adly Pasza utworzył nowy rząd. Ministrem spraw zagranicznych jest Mihal Pasza, finansów Mustafa Kemal Pasza. Nowy gabinet egipski spotkał się z życzliwym przyjęciem w sferach politycznych.

Jest to rząd starych polityków, którzy ostatnio stali zdala od polityki czynnej.

Partja Wafd ma ogłosić zaraz po rozpisanju wyborów oświadczenie o stosunku swym do projektu traktatu egipsko-angielskiego.

Albo za granicę, albo do obozu w Wormiach.

Wypędzenie Waldemarasa z Litwy.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Kowno, 5 października. (Hr). W kołach politycznych rozegrała się pogłoska, iż minister Musteikis przedłożył prezydentowi Republiki Smetoniusowi do podpisu rozkazanie b. premiera Waldemarasa do obozu koncentracyjnego w Wormjach, gdyby Waldemarasa w ciągu jednego miesiąca nie opuścił granic Litwy lub nie wycofał się z życia politycznego.

Pisma umieszczające wywiady z Waldemarasem — ulegną konfiskacie.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Kowno, 5 października. (Hr). Ostatnie wywiady prasowe, udzielane przez b. premiera Waldemarasa, wzbudziły w sferach rządowych Litwy zaniepokojenie.

W dniu wczorajszym minister spraw wewnętrznych Musteikis wezwał do siebie przedstawicieli wszystkich odciałów prasy, z którymi podczas dwugodzinnej konferencji omówił ostatnie wypadki na Litwie, poczem w formie stanowczej wezwał redaktorów, by w przyszłości nie umieszczali na łamach swoich dzienników żadnych wywiadów z Waldemarasem, w przeciwnym razie pisma będą niezwłocznie konfiskowane.

Rozbrojenie szaulisów.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wilno, 5 października. (Hr). Wczoraj do Wilna nadeszła wiadomość, że w pogranicznym miasteczku Kalwaria stacjonujący tam oddział szaulisów został rozbrojony, dowódca zaś aresztowany i wysłany do Kowna.

Pożar i panika w „Oazie” kowieńskiej

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Kowno, 5 października. (Hr). Wczoraj w kinie „Oaza” podczas wyświetlania filmu w kabinie technicznej wybuchł pożar.

Wkrótce spłonął cały film wraz z urządzeniem. Ogień przerzucił się na salę, wskutek czego powstała straszna panika wśród publiczności, która zaczęła się tłoczyć ku wszystkim wyjściom. Wreszcie z uznaniem wyrażał się o pakcie Kelloga i zaznaczył, że pakt ten musi być zamieniony na rzeczywistość. Konferencja pięciu mocarstw w sprawie rozbrojenia morskiego zbierze się prawdopodobnie w trzecim tygodniu stycznia 1930 w Londynie.

2 dni będą konferowali samotnie Hoover z Mac Donaldem.

W głuchej osadzie rybackiej poruszają wielkie zagadnienia pokoju światowego

Nowy Jork, 5 października. (ch). Jak donieśliśmy wczoraj w części nakładu Mac Donald, przybył do N. Jorku entuzjastycznie powitany, poczem odjechał do Waszyngtonu. Wizyta Mac Donalda w Białym Domu w piątek po południu trwała zaledwie dwadzieścia minut. Premiera oczekiwał adjutant prezydenta Hoovera kapitan marynarki Buchanan i zaprowadził go do zielonego salonu, gdzie go przywitał Hoover. Pani prezydentowa oczekiwała go w salonie czerwonym. W ciągu rozmowy zaprosił Hoover Mac Donalda, by spędził kilka dni w Białym Domu. Mac Donald przyjął to zaproszenie.

Od tej wizyty rozpoczyna się polityczna część podróży Mac Donalda, Hoover zamierza wyjechać razem z premierem angielskim do oddalonej o dwie godziny samochodowe, osady rybackiej, gdzie się chce zatrzymać w samotności do poniedziałku. Sekretarz stanu Stimson prawdopodobnie nie pojedzie z nim. Również i pani miały pozostać w Waszyngtonie, lecz p. Mac Donaldówna życzyła sobie towarzyszyć ojcu. Oprócz potrzebnej służby prezydent nie bierze żadnego towarzysztwa. Przyпуска się, że w ciągu tych dwóch dni omówią główne sprawy, które skłoniły Mac Donalda do podróży amerykańskiej.

Ani Mac Donald, ani Hoover nie udzielili prasie żadnych pozytywnych wyjaśnień o treści rozmowy. Z obu stron oświadczone jedynie, że dyskusja nie ma doprowadzić do zawarcia pisanego traktatu przymierza.

Ze strony amerykańskiej oświadczone, że rozmowy o rozbrojeniu nie mogą się gubić w szczegółach technicznych. Biały Dom stwierdza, że nie ma się rokować w sprawach długów i zarobków ani w innych sprawach, które w ostatnich sześciu latach szczególnie interesowały opinię publiczną Stanów Zjednoczonych i Anglii.

Mac Donald za zmianą traktatu w Trianon.

Budapeszt. (PAT). „Az Est” donosi z Nowego Jorku, że Mac Donald oświadczył jednemu z korespondentów pisma węgierskiego, iż zna doskonale obecne położenie Węgier i że sprawy węgierskie są mu dostatecznie znane, dla uznania konieczności zmiany w niektórych częściach traktatu z Trianon.

W ten sposób — miał oświadczyć Mac Donald — położenie w Europie środkowej mogłoby ulec pewnemu polepszeniu, zaś wzajemne zrozumienie między państwami Europy środkowej przysłużyłoby się sprawie konsolidacji pokoju światowego.

Kto zostanie ambasadorem Anglii w Stanach Zjedn.

Londyn, 5 października. (S). „Daily Sketch” donosi, że na ambasadora angielskiego w Moskwie upatrzony jest kapitan Kennworthy. Kennworthy był dawniej liberałem, a przed trzema laty przeszedł do Partji Pracy.

Wielka Brytania i Sowieci, podpisanej 8 sierpnia 1924.

Artykuł 16 umowy z 8 sierpnia 1924, do którego odnosi się powyższy ustęp, postanawia między innymi, że obie strony wyrażają sobie święte zamiary żyć z sobą w pokoju i przyjaźni, szanować bez zastrzeżeń wzajemne prawa i wstrzymać się od wszelkiego pośredniego lub bezpośredniego mieszania się do spraw wewnętrznych strony przeciwnej.

Amerykańska podróż Mac Donalda zepchnęła w obecnej chwili sprawę rosyjską także w prasie na drugie miejsce.

Jednak walka konserwatystów, jak to wynika z dzisiejszego „Daily Telegraphu”, wcale się przez dzisiejsze opublikowanie nie słumi, lecz raczej zaostrzy się jeszcze bardziej.

Sowiety wyrzekają się propandy w Anglii

Londyn, 5 października. (ch) Ministerstwo spraw zagranicznych ogłosiło tekst umowy podpisanej przez ministra spraw zagranicznych Hendersona i ambasadora sowieckiego Dowgalewskiego. Komunikat zawiera znanych już pięć punktów, których załatwienie ma nastąpić w późniejszych rokowaniach. Dalsza treść ustala formę tych rokowań. Przedstawicielami w nich będą: minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanji i przysłały ambasador sowiecki w Londynie, który w razie potrzeby będzie miał rzeczoznawców do pomocy.

Ustępi siódmy zajmuje się sprawą propagandy i brzmi: „Bezpośrednio po wzajemnej wymianie, a nie później, niż w dniu wręczenia listów uwierzytelniających przez ambasadorów, oba rządy odnowią wzajemne przyrzeczenia w sprawie propagandy, zawarte w artykule 16 umowy między

Wielka Brytania i Sowieci, podpisanej 8 sierpnia 1924.

Artykuł 16 umowy z 8 sierpnia 1924, do którego odnosi się powyższy ustęp, postanawia między innymi, że obie strony wyrażają sobie święte zamiary żyć z sobą w pokoju i przyjaźni, szanować bez zastrzeżeń wzajemne prawa i wstrzymać się od wszelkiego pośredniego lub bezpośredniego mieszania się do spraw wewnętrznych strony przeciwnej.

Amerykańska podróż Mac Donalda zepchnęła w obecnej chwili sprawę rosyjską także w prasie na drugie miejsce. Jednak walka konserwatystów, jak to wynika z dzisiejszego „Daily Telegraphu”, wcale się przez dzisiejsze opublikowanie nie słumi, lecz raczej zaostrzy się jeszcze bardziej.

Ostra walka związków zawodowych z rządem sowieckim.

Moskwa, 5 października. (Hr). Sądząc z ostatniego artykułu „Iswiestji”, należy oczekiwać w Rosji

Wielka Brytania i Sowieci, podpisanej 8 sierpnia 1924.

Artykuł 16 umowy z 8 sierpnia 1924, do którego odnosi się powyższy ustęp, postanawia między innymi, że obie strony wyrażają sobie święte zamiary żyć z sobą w pokoju i przyjaźni, szanować bez zastrzeżeń wzajemne prawa i wstrzymać się od wszelkiego pośredniego lub bezpośredniego mieszania się do spraw wewnętrznych strony przeciwnej.

Walka rozpoczęła się z powodu wzmocnienia dyscypliny w fabrykach. (O wystąpieniu kierowniczych kół sowieckich przeciw związkowi zaw. donieśliśmy już przed kilku tygodniami. — Red.).

Przeciwne są temu związki zawodowe. Odbyły się już liczne wiece w fabrykach, występujące przeciw nowym zarządzeniom władz, nadającym dyrektorom władzę techniczną i dyscyplinarną.

Niektóre wiece ze względu na ich burliwy charakter, zostały rozpedzone przez agentów G. P. U.

W fabrykach petersburskich i moskiewskich zarządzono aresztowanie gorliwszych obrońców związków zawodowych. W związku z powstałą sytuacją, Woroszyłow wystąpił z wielką mową na moskiewskim zjeździe związków zawodowych. Bronił on rozporządzenia władz sowieckich i oświadczył, że jeżeli dyscyplina nie zostanie wzmocniona i w dalszym ciągu będzie trwał stan obecny, rząd będzie się musiał uciec do militarystyki fabryk i wprowadzenia stanu wojennego w wielu fabrykach, pracujących na potrzeby armji.

Krwawe pobory do wojska sowieckiego.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 5 października. (AJ). Według nadeszłych tutaj z Charkowa wiadomości, w całym szeregu miejscowości na Ukrainie wybuchły krwawe ekcesy na tle poboru do armji czerwonej. M. in. w Poltawie poborowi przedstawili władzom wojskowym żądanie przydzielenia ich do garnizonu miejscowego i odmówili wyjazdu w głąb Rosji. W Humaniu podczas wiecu poborowych w czasie przemówienia członka Związku młodzieży komunistycznej rozległy się okrzyki: „bandyci”, „złodzieje zboża”. W Worosteniu poborowi ograbiali kilka sklepów żydowskich, przyczem dwóch żydów zostało zabitych.

Boiszewicy chcą zdyskredytować Biesiedowskiego.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Paryż, 5 października. (ch) Ambasada sowiecka w Paryżu komunikuje, że radca ambasady Biesiedowski został zwolniony, ponieważ żył na stopie przekraczającej znaczne środki pieniężne, jakie miał do dyspozycji i w tym celu nadużył (?) powierzonych mu znacznych sum i nie mógł się potem z nich wyrachować.

Biesiedowski natomiast chcąc odwrócić uwagę od tego faktu, zmyślił bajkę o tem, że jemu i jego rodzinie zagrożono śmiercią (?). Zresztą Biesiedowski nie miał żadnych szatańskich politycznych (?) z rządem, ani ambasadą. (Nie ulega wątpliwości, że Sowiety chcą zdyskredytować Biesiedowskiego i osłabić wrażenia skandalu, zarzucając mu przestępstwo natury kryminalnej).

Na granicy mandżurskiej dochodzi do walk na bagnety.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Londyn, 5 października. (ch) „Times” donosi z Szanghaju, że wiadomości chińskie o ostatnich starciach na granicy rosyjskiej są mocno przesadzane, nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że walki te miały największe dotychczas rozmiary. Bitwa trwała dwadzieścia godzin i zakończyła się dość gwałtownym starciem na bagnety. W bitwie brały udział samoloty sowieckie, niszcząc prawie całkowicie stację kolejową w Mandzuli.

Chińczycy twierdzą, że oddziały sowieckie wycofały się po przybyciu świeżych oddziałów chińskich. W ciągu całej bitwy, oddziały sowieckie nie wychodziły poza pewien określony ściśle punkt. Jest bardzo prawdopodobne, że przerwały walkę, osiągnąwszy cel. Straty po obu stronach wynoszą podobno kilkaset zabitych i wielu rannych.

Czang-Sue-Liang obejmuje naczelne dowództwo

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Londyn, 5 października. (ch). „Times” donosi z Szanghaju, że wedle wiadomości charbińskiej gubernator wojskowy Mandzuri Czang-Sue-Liang udaje się osobiście do Mandzuli celem objęcia naczelnego dowództwa wojsk nadgranicznych.

Grecja nie wstąpi do małej koalicji.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Budapeszt, 5 października. (fd). Grecki premier Venizelos w drodze powrotnej z Pragi, gdzie z pożytem jego łączono daleko idące nadzieje, przyjął wczoraj w Budapeszcie przedstawicieli prasy węgierskiej. M. in. złożył następujące ważne oświadczenie:

„Grecja nie zamierza wstąpić do małej koalicji, ponieważ ta organizacja środkowo-europejska nie posiada dla Grecji większego znaczenia. Pod tym względem Grecja nie przyjęła żadnych zobowiązań i zachowała zupełną swobodę w działaniu.

Pogrzebano go żywcem za jego zezwoleniem.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”)

Paryż, 5 października. (Lk). W wyświetlaniu tajemniczej sprawy żywcem pogrzebanego oszusta Passala, alais markiza Champ-Aubert, o której we wczorajszym numerze „I. K. C.” donieśli bliźsze szczegóły, nastąpił obecnie nader ciekawy zwrot.

Zachodzi bowiem uzasadnione przypuszczenie, iż nie chodzi tu o akt zemsty ze strony osób, które padły ofiarami oszusta, lecz o inscenizację przez niego samego przy pomocy swoich towarzyszy tego niesamowitego „spektaklu”.

Passal miał zamiar napisać pamiętnik swego życia i przez opis romantycznej przygody żywcem pogrzebanego chciał zdobyć popularność. Towarzysze jego, „rycerze Temidy” (bogini zemsty, a nie — jak to wczoraj wskutek omyłki zecerskiej podano — „Tennisu”) na nieszczęście nie byli dostatecznie obeznani z zasadami fizyki i skutkami dopływu świętego powietrza do trumny awanturnika zapomocą tylko jednej rurki, której jeden koniec znajdował się ponad powierzchnią ziemi, a drugi w ustach pogrzebanego, wskutek czego ten

ostatni musiał się udusić. Dwóch „asystentów“ tragicznie zmarłego hochstaplara policja aresztowała w Rouen.

Paryż, 5 października. (rg). W ciągu dnia dzisiejszego przesłuchano na policji cały szereg osób, które miały jakakolwiek styczność z zakopanym żywcem oszustem Passalem. Zeznania te stwierdziły, że list, przysłany w swoim czasie do redakcji „Matina“ a podpisany przez „Rycerzy Temidy“ był zainscenizowany przez samego Passala.

Wspólnik Passala, który go zakopał do ziemi, nazwiskiem Bulogne, został już aresztowany. Jestto wielokrotnie karany oszust i złodziej. Będzie on pociągnięty do odpowiedzialności za lekomyślnie spowodowanie śmierci człowieka.

Tragiczna śmierć trojga osób w jeziorze.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 5 października. (Mł). Dziś na jeziorze folwarku Otwock Wielki w okolicach Warszawy, zdarzył się tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć trojga osób.

O godz. 7 rano karbowy tego folwarku 54-letni Aleksander Żyl, udając się z 22 robotnikami i robotnicami na kopanie kartofli na pole, położone za jeziorem, kazał im wszystkim wsiąść do łodzi, aby przejechać na przeciwny brzeg. Łódź poczęła na 10 metrów od brzegu wypełniać się wodą, wskutek czego powstał popłoch. Po chwili łódź wyrzuciła się i wszyscy wpadli do wody. Kto umiał pływać uratował życie. Poszli na dno Aleksander Żyl oraz dwie robotnice 16-letnia Zofia Krakowiakówna i 17-letnia Barbara Cieślakówna.

Kronika telegraficzna.

(Mł) EKSPONATY KOLEJOWE ZOSTANĄ W POZNANIU. W związku z przyszłoroczną wystawą komunikacyjno-turystyczną, jaka się odbędzie w Poznaniu w pawilonie kolejowym, wszystkie eksponaty, jakie były na PWK, zostaną przechowane na miejscu do roku przyszłego i po uzupełnieniu ich materiałami z roku 1929 zostaną wystawione na wystawie komunikacyjno-turystycznej.

(Mł) MINISTER KOMUNIKACJI KUEHN PRZYJĄŁ NA AUDIENCJI DELEGACJĘ ZWIĄZKÓW URZĘDNIKÓW KOLEJOWYCH, która poruszyła szereg spraw, związanych z nową pragmatyką. P. minister udzielił wyczerpującej odpowiedzi, która zadowoliła całkowicie delegację.

(Wir) PODZIĘKOWANIE ZA KONDOLENCJE Z POWODU ŚMIERCI BOURDELLA. Marszałek Sejmu otrzymał w związku ze śmiercią rzeźbiarza Bourdella następujące i treści depeszę od podsekretarza stanu w ministerstwie sztuk pięknych w Paryżu: „Panie marszałku! Głęboko wzruszony jego depeszą, nie omieszkalem przesłać rodzinie zmarłego mistrza kondolencję, za którą wszyscy artyści Francji, a z nimi wszyscy Francuzi są panu, panie marszałku, wdzięczni. Proszę przyjąć moje najserdeczniejsze podziękowania. Francois Bonnet“.

(PAT) KORPUS DYPLOMATYCZNY WRACA DO STOLICY. Powrócili do Warszawy i objęli urządzenie następujący członkowie korpusu dyplomatycznego w Warszawie: pos. czeskosłowacki dr Wacław Girs, pos. fiński Karol Gustaw Idman oraz chargé d'affaires norweski Krystján Ditleff.

(Mł) ZMIANY PERSONALNE W MIN. KOMUNIKACJI. W związku ze zmianami reorganizacyjnymi na kolejach państw. minister komunikacji delegował na stanowisko pełniącego obowiązki inspektora przy ministrze komunikacji, dotychczasowego dyrektora dyrekcji wileńskiej inż. J. Staszewskiego. Równocześnie minister delegował do pełnienia obowiązków dyrektora dyrekcji wileńskiej inż. Kazimierza Falkowskiego, który dotychczas pełnił obowiązki gl. inspektora w ministerstwie komunikacji.

(J) WYCIECZKA DZIENNIKARZY WŁOSKICH po zwiedzeniu wystawy poznańskiej, Gdyni i stolicy wyjechała 5 bm. o godz. 12 z Warszawy do Wilna na jeden dzień. Z Wilna dziennikarze włoscy udadzą się przez Warszawę do Katowic, Krakowa, Wieliczki, Zakopanego, poczem wrócą wprost do Włoch.

ZJAZD APLIKANTÓW PALESTRY W WARSZAWIE. 1 b. m. odbyło się w Warszawie plenarne posiedzenie Międzydzielnicowej Komisji Porozumiewawczej Aplikantów Palestry Rzeczypospolitej Polskiej pod przewod. p. Langroda z Krakowa. W toku ożywionych obrad uchwalono wstępne kroki, zmierzające w kierunku bliższego zjednoczenia organizacyjnego aplikantów małopolskich i aplikantów b. Królestwa i wybrano specjalną podkomisję, mającą na celu opracowanie wytycznych unifikacji organizacyjnej zrzeszeń. Następne posiedzenie międzydzielnicowej komisji odbyć się ma w grudniu b. r. w Krakowie.

(AJ) POLSKA NA MIĘDZYNARODOWYM KONGRESIE OSZCZĘDNOŚCIOWYM W LONDYNIE. W dniach 7 do 12 bm. odbywać się będzie w Londynie drugi międzynarodowy kongres oszczędnościowy, na którym omawiane będą sprawy usług oddanych przez kasy oszczędności wkładcom i związkom komunalnym, sprawy rozwoju kas oszczędności, propagandy, ochrony wkładów emigrantów itd. Udział w kongresie, nad którym protektorat objął król angielski, zgłosiło 500 delegatów z 27 państw. Z Warszawy udają się na kongres prezes PKO dr Henryk Gruber oraz sekretarz Rady zjazdów instytucji oszczędnościowych p. Bolesław Mrozowski. Ogółem Polskę reprezentować będzie 8 delegatów.

Z FISCHAKÓW

KATARZYNA RAJALOWA

ob. m. Krakowa wdowa po kupcu przeżywszy lat 86, po długiej a ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, zasnąła w Panu, dnia 5 października 1929 r.

NABOŻENSTWO ŻALOBNE

przy zwłokach odprowane zostanie we wtorek dnia 8 bm. o godz. 11½ rano w kaplicy na cmentarzu rakowickim, poczem nastąpi ekspozycja wprost do grobu, na który to smutny obrzęd strokane dzieci zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. Zakł. pogrzeb. „Aeternitas“ Mikolajska 14.

Dr Tuka skazany na 15 lat więzienia.

Zakończenie procesu przeciw przywódcy Słowaków. — Wzburzenie w Bratysławie.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego“)

Bratysława, 5 października. (S). Wyrok przeciw prof. Bell Tuce i towarzyszącemu oskarżonemu o irredentę na rzecz Węgier został dziś ogłoszony z wielkim opóźnieniem, bo zamiast, jak zapowiedziano, o godz. 9-tej, dopiero o godz. 12.45 w południe.

Główny oskarżony dr. Tuka został skazany na 15 lat ciężkiego więzienia, współoskarżony por. Snacky na 5 lat, osk. Mach został uwolniony.

Ponadto Tuka został skazany na utratę stanowiska profesora, doktoratu i praw politycznych na przeciąg trzech lat.

Przed gmachem sądu zebrał się olbrzymi tłum w oczekiwaniu na wyrok. Policja pałkami gumo-

wemi starała się tłum rozprędzić. Tłum obliczają na 10.000 osób. W całym mieście panuje niesłychane wzburzenie.

Słowacy ministrowie podają się do dymisji.

Praga, 5 października. (rg). Po wyroku na Tuke oczekiwane są doniosłe wydarzenia polityczne w republice czeskosłowackiej.

Jak donoszą „Lidove Noviny“, obaj ministrowie słowacy minister zdrowia Tizo i minister unifikacji Labaj, mają w poniedziałek zająć stanowisko wobec skazania Tuki. Spodziewane jest zgłoszenie przez nich dymisji.

Nieudały zamach na rumuńskiego ministra spraw wewn.

Bukareszt, 5 października. (rg). Na ministra spraw wewnętrznych Vaidę Voivod wykonano dziś popołudniu około godz. 2.30 zamach morderczy, który na szczęście się nie udał.

Sprawca zajął stanowisko przed gmachem ministerstwa spraw wewnętrznych i czekał, aż nie nadjedzie auto ministra.

Zanim zdołano zorientować się, sprawca oddał do auta szereg strzałów rewolwerowych, które jednak chybiły.

Strzały strzaskaly szyby okien, jednak bez słych następstw dla ministra i szefa gabinetu, znajdującego się w jego towarzystwie.

Policja natychmiast ujęła sprawcę. Podał on, że nazywa się Goldenberg. Ponieważ nie znaleziono przy nim żadnych dokumentów, nie można było dotychczas stwierdzić jego tożsamości.

Zamach wywołał w Bukareszcie olbrzymie wrażenie.

Ministrowi Voivodowi składano ze wszystkich

stron gratulacje. Według powszechnego przypuszczenia, zamach ma tło komunistyczne.

Tłum chciał sprawcę zlinczować.

Bukareszt, 5 października. (rg) Według wyników śledztwa policyjnego, sprawca zamachu Goldenberg jest prywatnym urzędnikiem w Jassach.

Na policji zeznał on, że zamach wykonał, chcąc się zemścić za „rzeź“ w Lupeni, gdzie, jak wiadomo przed kilku tygodniami w czasie rozruchów robotniczych zabito kilkanaście osób.

Aresztowany twierdzi, że nie miał żadnych współników.

Tłum był tak wzburzony po zamachu, że pochwyliwszy zamachowcę, chciał go zlinczować.

Z trudem tylko udało się policji wyrwać go i odprowadzić do komisariatu.

Costes i Bellonte wylądowali w Mandżurji.

Tokio, 5 października. (ch) Półurzędowa chińska agencja prasowa „To-Ho“ donosi, że zaginięci lotnicy francuscy Costes i Bellonte wylądowali w piątek po południu w odległości jedenastu kilometrów od Czicziak w Mandżurji.

Lotnicy przelecieli nad liniami sowieckimi i

chińskimi i wylądowali na wezwanie lotników chińskich, którzy wzięli ich za Rosjan i nawet chcieli ostrzeliwać.

Lotnicy przybyli wieczorem do Charchinu, przyjęci przez przedstawiciela rządu chińskiego i francuskiego komisarza generalnego.

Kronika krakowska.

Lot południowo-zachodniej Polski

Wielkie zawody lotnicze w Krakowie.

Pierwszy polski konkurs lotnictwa sportowego organizowany przez Aeroklub akademicki w Krakowie przy wybitnym poparciu ministerstwa komunikacji i departamentu aeronautyki M. S. Wojsk. zapowiada się znakomicie. Jak już donosiliśmy, konkurs rozpocznie się w niedzielę dnia 6 bm. o godz. 7 rano na lotnisku w Krakowie (Rakowice) raidem awionetek i samolotów sportowych na przestrzeni Kraków-Częstochowa-Katowice-Kraków poczem o godz. 2 po południu odbędą się na lotnisku w Rakowicach konkursy zręczności (lot na wysokość, lądowanie w prostokacie, akrobacja lotnicza). Wysokie nagrody pieniężne ufundowali: ministerstwo komunikacji, oraz komitet imprezowy tygodnia L. O. P. P. w Krakowie. Poza to ofiarowano liczne nagrody honorowe ze strony komitetu Ligi Obrony Powietrznej Państwa, Związku Aeroklubów akademickich itd.

Do ogłoszonej już listy kilkunastu startujących zawodników i płatowców przybywają wciąż nowe zgłoszenia, tak ze strony prywatnych posiadaczy i klubów, jak ze strony pułków lotniczych. W konkursie wezmą udział przeważnie płatowce krajowe, jak awionetki Działowskiego, inż. Rogalskiego, Wigury i Drzewieckiego (RWD) JD 2, awionetka Praussa, oraz samoloty wytwórni podlaskiej (P. W. S. 5) i Plage Łaskiewicza (R. X). Poza to szereg płatowców obcej konstrukcji, między nimi aż trzy awionetki typu uważanego za najlepsze na świecie, a mianowicie De Havilland Moth. Płatowcami będą sportowi wojskowi i piloci polscy.

Początek konkursów zręczności i akrobacji o godzinie 2 po południu. Wstęp po 1 zł. i po 50 gr. Dojazd autobusami z Placu św. Ducha w Krakowie.

Rozpoczęcie tygodnia lotniczego

(S) Wczoraj nad wieczorem z okazji rozpoczęcia tygodnia lotniczego, przemaszowały ulicami Krakowa orkiestry, nad miastem zaś szybowały samoloty, rozrzucając ulotki propagandowe. W dniu dzisiejszym o godz. 9-tej odbędzie się uroczysta msza św. w kościele Marjackim, poczem między 10 a 11-tą nastąpi pochód po mieście z muzyką. O godz. 12-tej otwarcie wystawy lotniczo-gazowej w budynku dawnej ujeżdżalni przy ul. Zwierzynieckiej. Również dziś z okazji otwarcia tygodnia lotniczego o godz. 14 odbędzie się pierwszy w Krakowie raid i konkurs awionetek polskich na lotnisku w Rakowicach, z udziałem zwyciężskich awionetek braci Działowskich, na których to awionetkach wystąpi Aeroklub Akademicki w Krakowie.

Pożegnanie wicewojewody dra Ducha.

(S) Wczoraj wieczór w pięknej sali restauracyjnej hotelu Pollera zebrała się elita naszego miasta, aby pożegnać wicewojewodę dr. Ducha, przechodzącego na stanowisko dyrektora dep. samorządowej M. S. W. w Warszawie. Pierwszy przemówił wojewoda dr. Kwaśniewski, następnie kolejno przemawiali gen. Wróblewski dowódca O. K., wiceprezydent miasta dr. Wielgus, poseł Pochmarzki imieniem Federacji zw. b. wojskowych, Bloku Bezp. i prasy, prezes Izby kontroli państw. Kraus, żona kuratora p. Kupczyńska, starosta Zoll imieniem starostów i burmistrzów województwa krakowskiego oraz ks. Jarczyński.

W serdecznych słowach dziękował na przemówienia wicewoj. dr. Duch. W zebraniu wzięło udział przeszło 200 osób.

W SPRAWIE NOWEGO ROZKŁADU JAZDY KOLEJA. W związku ze zbliżającym się rozpoczęciem prac nad nowym rozkładem jazdy, zamierza dyrekcja wejść w bezpośredni kontakt z interesowanymi czynnikami i zwoła w tym celu osobne konferencje w ośrodkach o większym ruchu pasażerskim.

O BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE NA GRZEGÓRKACH. Niejednokrotnie pisaliśmy już o tej, tak pod wieloma względami nieudanej i po macoszemu traktowanej ulicy, jaką jest ulica Hetm. Żółkiewskiego na Grzegórkach. Jedną z wielu plag są tu między innymi częste zaczepki, napady i pobicia dokonywane przez waleśjące się wieczorami grupy wyrostków i szumowin, które po krwawym nieraz epilogu uchodzą bezkarnie na pobliskie wały i okopy. Przedstawicieli władzy bezpieczeństwa naturalnie w takich wypadkach brak. Wobec tego mieszkańcy Grzegórek zwracają się za naszym pośrednictwem do Komendy P. P. z prośbą, by zarządziła patrolowanie wspomnianej ulicy i pobliskiego sąsiedztwa w godzinach wieczornych i nocnych.

FAŁSZYWY ALARM. Jakis niewykryty dotychczas sprawca zaalarmował straż ogniową około godz. 10 wieczór na ul. Mazowiecką. Straż po przybyciu na miejsce stwierdziła, że alarm był fałszywy. Dochożenia policyjne niewątpliwie ujawnią lekomyślnego sprawcę alarmu.

OKRUTNY DOROŻKARZ. Wczoraj o godz. 4 pop., dorożkarz nr. 161, wjeżdżając z ul. Szlak w ul. Łobzowską, zaciął konia, który wierzgnął tylnymi nogami tak niezręcznie, że jedną nogę przełożył przez dyszel. Rozgniewany dorożkarz musiał zejść z konia i odprowadzić pasy, przywrócić porządek, poczem kopnął z całej siły szkapę w brzuch. Zgromadzeni przechodnie głośnie dali wyraz swemu oburzeniu i niewątpliwie zajmie się tą sprawą Two ochrony zwierząt.

ZE STAŁEJ KRONIKI PRZEDŚWIĄTECZNEJ. W sobotę około godz. 20 wieczór w miodosytni „Pod krzyżkiem“ przy ul. Krakowskiej 9, St. Wiecełek, murarz, lat 24, został napadnięty przez nieznaną sprawcę, który zadał mu dość ciężką ranę tużową w głowę. Wezwany lekarz Pogotowia opatrzył ranę, poczem przewieziono go na oddział chirurgiczny.

POLICJA ARESZTOWAŁA: Ludwikę Kucharską, praczkę, lat 53 liczącą, która skradła Marij Dubasowej 515 zł.; Michała Konecznego, lat 26, pod zarzutem kradzieży 20 zł. na szkodę Wł. Wojdyły; Zygmunta Wilgockiego, lat 20, rolnika, pod zarzutem kradzieży garderoby na szkodę Andrzeja Wójcika. Przy aresztowaniu znaleziono sznur korali i monety austriackie, które to rzeczy niewątpliwie pochodzą musza z jakiejś kradzieży. Dalej aresztowała policja: Anielę Wydręch, handlarzkę z Piasków Wielkich, za kradzież kożucha wartości 45 zł.; Józefa Lechowicza, wyrobnika za usiłowaną kradzież kolejową; wreszcie Tomasza Żyłę, stolarza lat 25, za kradzież materiałów stolarskich wartości 600 zł.

—OŚO—

Co grają w teatrach i kinach?

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. „Mysł kościelna“ Fodora, której wczorajsza premiera odbyła się wobec tłumnych słuchaczy, powtórzona będzie dziś w niedzielę wieczorem, jutro i wypełni repertuar całego tygodnia. Dziś popołudniu uroczą komedia Fredry „Przyjaciele“, jako drugi spektakl cyklu Fradrowskiego.

TEATR REWJI „GONG“ RAJSKA 12 gra dziś w niedzielę o 5 popoł. 7 i 9 wieczorem, oraz jutro w poniedziałek po raz ostatni rewję „To się wszystko zmieni“. We wtorek 8 bm. premiera wielkiej rewji ku uczczeniu polskiego lotnictwa p. t. „Podniebny szlakiem“. W premierze weźmie udział cały zespół artystyczny „Gongu“ z Hanką Runowiecką. Codziennie dwa przedstawienia o 7 i 9 wieczorem. — Przedprzedaż biletów w firmie J. Budnicki, H. nja A-B.

TEATR DLA DZIECI I MŁODZIEŻY „GONG“ RAJSKA 12. Dziś 6 bm. odegrana zostanie piękna baśń sceniczna według ballady A. Mickiewicza pt. „Powrót Taty“ w trzech aktach ze śpiewami i tańcami w inscenizacji Zygmunta Miłskiego. Początek o g. 11.30 przedpł.

TEATR POWSZECHNY D. Ż. P. w Krakowie odegra w niedzielę o g. 8.30 popoł., krótkowile w 8-ch aktach „Człowiek o stu głowach“, zaś wieczorem o g. 7.30 wiodł w 4-ch aktach ze śpiewami i tańcami Br. Zapperta „Za Oceanem“.

KINO:

Bagatela: „Motyl krakowy“ (Anna May-Wong), Corso: „Bohater krwawej areny“, Dom Żołnierza: „Szczer hotelowy“, Nowości: „Dzikuska“ (M. Malicka i Z. Sawan), Promień: „Hrabia Monte Christo“, Szuka: „Miłość kozaka“, Uciecha: „Zagłada Rosji“ (Rasputin i kobiety) Warszawa: „Kropka nad i“ (film polski).

Bl. p.

Wilhelm Haber

prokurent Polskiego Banku Przem. w Krakowie

zmarł w 59 roku życia.

Wyprowadzenie ukochanych Zwłok z domu przedpogrzebowego cmentarza żydowskiego, na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się w niedzielę dn. 6 października 1929 o godzinie 4 popoł., na który to smutny obrzęd zaprasza w nieutulonym żalu pograżona 1186g. Rodzina

Bl. p.

WILHELM HABER

Prokurent Polskiego Banku Przemysł.

zmarł 4-go b. m. po ciężkich cierpieniach w 59 roku życia.

Wyprowadzenie zwłok z domu przedpogrzebowego cmentarza żydowskiego na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się w niedzielę, 6-go b. m. o g. 4-tej popołudniu, o którym to smutnym obrzędzie zawiadamia

Dyrekcja Polskiego Banku Przemysłowego.

Kurjer radiowy.

Program stacyj radiofonicznych

na poniedziałek, dnia 7 października br. Kraków (113) Godz. 11.58: Sygnat czasu, hejnał z wieży Marjańskiej; godz. 12.05: Koncert orkiestry; godz. 13.10: Komunikat meteor.; godz. 15: Transm. kom. gospod. z jego rozwój; wyl. p. Ludwik Piątek; godz. 16.45: Koncert gramof.; godz. 17.15: Odczyt „Prądy religijne w Anglii“ wyl. dr. Zofia Bastgenowa; godz. 17.45: Transm. muzyki z Warszawy; godz. 18.45: Rozmaitości, kom. sport. i inne; godz. 19.10: „Skrzynka rolnicza“ oraz giełda rol-

niela z Warszawy; godz. 19.25: Odczyt „Europa przed stu laty”...
Warszawa (1411.7) Godz. 11.58: Sygnal czasu, hejnał z Wieży Marij w Krak.;

Katowice (407.7) Godz. 11.58: Sygnal czasu, hejnał z Wieży Marij w Krak.;

Włocławek (385) Godz. 11.55: Transm. z Warsz.;

Włocławek (385) Godz. 11.55: Transm. z Warsz.;

Składki nadesłane do Administracji:

Na „Ofiarę św. Antoniego w Nazarecie”: Michalewska Wanda, Kraków zł. 25—;

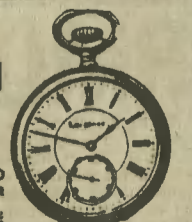
NA RATY!
Inż nadeszły modele płaszczy damskich, ubrania i raglany męskie - i piętro najtaniej Grodzka 3

PAMIĘTAJCIE
kupno maszyny jest rzeczą szanującą
za 280 zł.
polecamy maszyny syst. „SINGER” zupełnie nowe, do szycia i haftu

Przedsiębiorstwo handlowe
poszukuje dla swoich biur w Krakowie
lokalu widnego
mającego na parterze lub I piętrze, składającego się z 10-ciu pokoi widnych, jak również z ubikacji suchych o powierzchni ogólnej 50 m² na magazyn i o ile możliwości ubikacji na warsztat, w śródmieściu Krakowa, do objęcia natychmiast

25-letni Zjazd
b. maturzystów szkoły realnej w Stanisławowie odbędzie się 12 października b. r.
Inż. Plutzer 6443k Inż. Brojner.

Fabryka zegarków szwajcarskich
wysyła za zaliczeniem
ZEGAREK Z SEKUNDNIKIEM
z dewizką
marki Chronometre za zł. 5²⁵ zamiast zł. 28.)

Zegarek płaski wyregulowany do minuty, z 10-letnią gwarancją za zł. 5.25, 2 szt. 10.50, 3 szt. 15.25 w lep. gat. fantazyjny zł. 6.85 i 7.50. „CHRONOMETRE PRIMA” Chronometre zł. 9.50 i 12.75 Ze świecącym cyferblatem i wskazówkami lub z nowego fr. złota 8.90, 12.— i 14.50. Znany marki „A. MOSER” z dwuletnią gwar. 17.35, 19.50, 23.—, 25.— Na rękę z paskiem zł. 9.50, 11.75, 13.— Ze świecącym cyferblatem 15.50 i 17.50 i 19.25. Budzik 10.50, 11.75 13.—, 15.— i 17.50. — Dewizki z n. fr. złota dopłata 1.50, 2.50, 3.—, 5.— Adresować: M. POZNAŃSKI — WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 12 II. Za kosztą przesyłki placującej. 6215k

MAGAZYN OPTYCZNO-TECHNICZNY I FABRYKA NARZĘDZI MIERNICZYCH I RYSUNKOWYCH
(ogz. od 1850)
G. GERLACH, WARSZAWA OSSOLIŃSKICH 4, — TANKA 40.
6416k poleca
MIKROSKOPY LABORATORYJNE, BAKTERJOLOGICZNE, METALOGRAFICZNE
TRYCHINOSKOPY ZWYKŁE I PROJEKCYJNE
DODATKOWE WARUNKI SPŁATY. CENNIKI NA ŻĄDANIE.

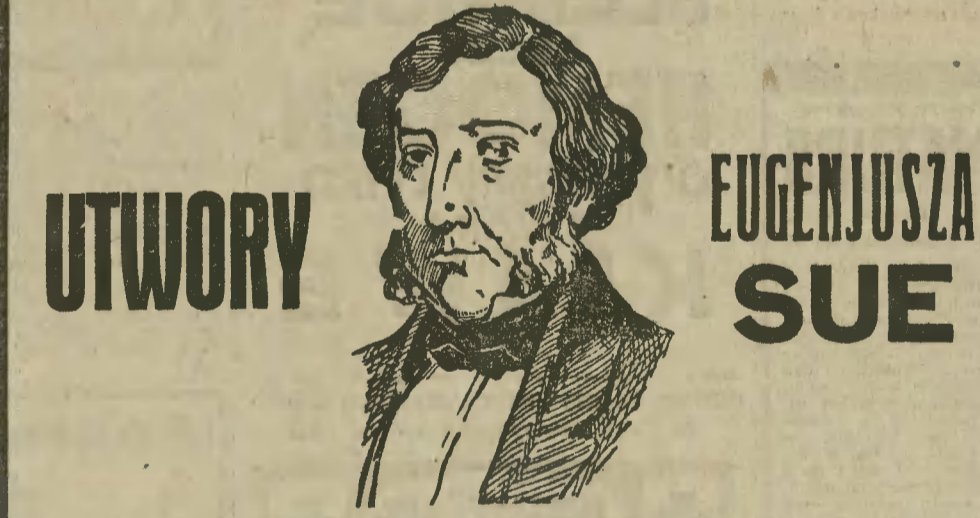
Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne w Podhajcach ogłasza
KONKURS
na posady nauczycieli języka łacińskiego i matematyki z fizyką. Pobory rządowe. Zgłoszenia z życiorysem i referencjami nadsyłać do Dyrektora. 6454k
Wiktor Bazanowski, Dyrektor.

NA RATY!
Pierwszorzędne płaszcze damskie, ubrania, raglany, palta z futrzanymi kołnierzami, futra gotowe i na miarę, swetry, bielizna, płótno i obuwie poleca w wielkim wyborze
J. i S. Emmer
6451k
Kraków
Florjańska 43, tel. 42-II.
Bardzo dogodny warunki!

Kilkaset sztuk broni na składzie!

SKŁAD BRONI I AMUNICJI
Władysław SKĄPSKI
KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY L. 9. 6449k
Poleca wszelkiego rodzaju broń i amunicję. — Ceny najniższe. — Obszerne katalogi ilustrowane na żądanie.

BEZPŁATNIE

UTWORY **EUGENJUSZA SUE**
Już ukazało się nasze nowe wydanie dzieł EUGENJUSZA SUE. Naszym celem jest jak największe rozpowszechnienie dzieł tego wielkiego powieściopisarza w najszerszych kołach społeczeństwa. Postanowiliśmy zatem oddać dużą część tych utworów bezpłatnie. Każdy Czytelnik niniejszego pisma, który w ciągu 10 dni nadesłanie do naszego biura niżej dołączony kupon otrzyma bezpłatnie wydanie

DZIEŁ EUGENJUSZA SUE
w 24 tomach
zawierających około 4.000 stron druku.

Eugeniusz Sue, jest jednym z największych pisarzy europejskich, jest trzeźwym, realistą nie przesadzającym złych stron życia i z całym poczuciem prawdy wykazujący zło i dobro w ludzkich charakterach. Dzieła jego winny być znane w każdym domu i towarzyszyć każdemu, jako wierny przyjaciel. Książki te ukazały się ładnie wydane, w tłumaczeniu bez zarzutu, w zwykłym formacie książkowym. Wysyłkę uskutecznią się w kolejności nadsyłających zamówień. Jako zwrot kosztów opakowania i ogłoszeń, żądamy po 55 grosz, za tom. 6458k

Następujące dzieła będą rozdane bezpłatnie:
Tajemnice Paryża, Żyd Wieczny Tulacz, Śladem Giszców Głównych, Dzieci Miłości, Awanturnik, Marcin Podrutek, Komandor Maltański, Pałac Lambert i t. d.
Niniejsze ogłoszenie ma moc tylko dla kuponów, otrzymanych w ciągu 10 dni. Prosimy nie załączać pieniędzy wzgl. znaczków pocztowych.

BIBLIOTEKA RODZINNA Warszawa, ul. Mazowiecka 12.

KUPON I. K. G. 6. 10. 29
Popisany prosi o bezpłatne nadesłanie dzieł Eugenjusza Sue.
Imię i nazwisko: . . . . . Ulica: . . . . .
Zawód: . . . . . Miejscowość (poczta): . . . . .

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH OGŁASZA
PRZETARG
na I. serję robót przy budowie gamachu P. Z. U. W.
(roboty ziemne, murarskie, betonowe, żelbetowe, ciesielskie i blacharskie) w Krakowie, przy ul. Dunajewskiego 3.

Slepe kosztorysy, projekty umowy i warunki przetargu otrzymać można, za opłatą zł 10.— a także obejrzeć projekt budowy — w biurze Kierownika budowy, Inż. arch. W Nowakowskiego, Kraków, ul. Sobieskiego 15, w godzinach biurowych, w dn 8 i 9 października r. b.
Oferty w zalakowanych kopertach z napisem — „Oferta przetargowa na I serję robót przy budowie gmachu P Z U W w Krakowie, ul. Dunajewskiego 3” — należy składać na ręce Inspektora Wojewódzkiego P. Z. U. W w Krakowie, ul. Radziwiłłowska 23 do dnia 15 października r. b. do godziny 12-ej. Tegoż dnia o godz 15-ej nastąpi publiczne otwarcie ofert.
POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
L. Ringman 6436k W. Gustowski

Nowość!
Ważne dla każdego!
Zbiór ustaw oraz wzory pism, podań i rekursów w sprawach administracyjnych, wojskowych, szkolnych, skarbowych, podatkowych, przemysłowych ubezpieczeń społecznych, sąsiednich, wodnych, lasowych, połowych, cywilnych, karnych i t. d. z uwzględnieniem ustaw trzech dzielnic. 6455k
Egzemplarz w pięknej oprawie ze złoceniami napisami Wyd. trzecie 548 str. Zł. 14.—
Wyd. czwarde 700 str. zł. 16.—
Opłata pocztowa zł 1.60 osobno Zamawiaj w Adm.:
Wiadomości gminnych, Lwów, Sykstuska 43a

Swiatowa FIRMA ELEKTROTECHNICZNA
poszukuje dla swojej organizacji w Polsce **urzednika handlowego**
z branzы elektrotechnicznej o ile mozności z ukończoną szkołą handlową, biegłego korespondenta, z dokładną znajomością w słowie i piśmie języka polskiego i niemieckiego.
Panowie energiczni, dobrze się prezentujący, obeznani z obyczajami i klientelą, mogący wykazać się wynikami z dotychczasowej pracy, zechcą złożyć wyczerpujące oferty, z dokładnym curriculum vitae, odpisami świadectw i referencjami pod „Meteor 3” do Administracji Ilustr. Kurjera Codz. 6461k

Dobry fachowiec
znający się dobrze na fabrykacji musztardy i octu z dłuższą praktyką
może się zgłosić
do jednej z większych fabryk na Śląsku za dobrem wynagrodzeniem. Oferty do Kurjera Krakowskiego Katowice Teatralna 6, pod „Dobry fachowiec. 6471k

FOTO-AKTY
od zł. 10.— wysyła: GAZDA WARSZAWA 9 Zytomierska 1. 6418k

ROWERY
ZAWADZKI, DUMMA I WAFFENRAD na dogodnych warunkach. Skład rowerów KRAKÓW, SZPITALNA 4 w podwórku. 4652k

Rzutkich i energicznych sprzedawców
za stałą pensją, prowizją i procentem od obrotu, do sprzedaży Filtrów znieczyszczających i odżelazniających wodę
poszukuje firma „Electrolux”
Wymagana dobra prezencja, nieprzekroczony wiek lat 30 i dobra wymowa. Reflektuje się tylko na siły pierwszorzędne.
Zgłoszenia tylko osobiste w biurze Firmy w dn. 7, 8, 9 bm. od godz. 10—12 i 16—18, Kraków, Rynek gł. 33, I. p. 6457k

MAJNOWSZE TYPY
ODBIORNIKÓW RADJOWYCH
od 2-u do 8-10 lampowych
na długoterminowe spłaty
poleca najtaniej
„ELEKTRON”
WYTWÓRNIA RADJOSPRZĘTU
PRUSZKÓW pod Warszawą, UL. 3 MAJA 4.
Specjalny Dział Wysyłkowy załatwia sprzedaż drogą korespondencyjną.
Ilustrowany katalog oraz warunki sprzedaży na żądanie wysyłamy pocztą. 54W

Magistrat m. Piotrkowa
Wydział Techniczny.
Magistrat m. Piotrkowa Trybunalskiego ogłasza niniejszem

KONKURS
NA STANOWISKO KONTRAKTOWE **technika-miernika**
z uposaż. wg. VIII gr. pł. urz. państw. z 15% dodatkiem komunalnym.
Wymagane warunki:
a) obywatelstwo polskie,
b) nieprzekroczony 40 ty rok życia,
c) ukończenie średniej szkoły technicznej,
d) upoważnienie M R P ew. RR. do sporządzania planów względnie 3-letnia praktyka.
Podania wraz z załączonym życiorysem, odpisami świadectw, należy wnieść do Wydziału Technicznego Magistratu m. Piotrkowa Tryb. w terminie do dnia 20-go października b. r. 6468k
Magistrat m. Piotrkowa.

250 zł.
tylko kosztuje a nas najlepsze maszyna do szycia i haftu syst. „SINGER” pierścieniowo-balenkowa, zupełnie nowa, w bardzo dobrym i solidnym wykonaniu z 15-letnią gwarancją. Katalogi ilustrowane wysyłamy na żądanie bezpłatnie.
Centrala Maszyn, Kraków, Dietłowska 109

WIELKA ZNIŻKA CEN
Tysiące kupujących przekonano się, że wyroby nasze nie ustępują za granicą. Kto u nas jeszcze nie kupował — niechaj się osobiście przekona.
Koszule damskie madapolam zł. 2.90, 4.50, 5.20. Kombinacje w różnych kolorach 6.25. Ogromny wybór bielizny luksusowej. Reformy jedwabne zł. 5.95, kombinacje jedwabne 8.50—12.80, noce jedwabne 14.80. Koszule męskie flanelowe — „Sport” z krawatką 9.80, popielinowe kilkanaście najnowszymi wzorów 12.80, 13.80. Kalesony „Dymka” długie podwójne w kroku 4.90, krótkie 3.90. 6459k
Wprost w Fabryce Bielizny
„PAW”, Kraków, Florjańska 4.
kupuje się o
50% taniej

BLASK HELIO
PROZIEK-HELIO
 NAJLEPSZY PROZIEK MYDLANY
 PIERZE SAM I BIELI
 WIELKOP. WYTW. CHEMICZNA
 BLASK SP. AKC.
 POZNAŃ
 JEJ POD CHAŁUPĄ WOLNY OD CHOROBU

Do nabycia wszędzie.

5190k

Dla Szanownych Czytelników „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”

Przeczytać z uwagą ewentualne wyciągi i zachować!!!

Specjalne dogodnie warunki i ceny niższe Radjo dla wszystkich

Polecamy nasze najnowsze udoskonalone radjoodbiorniki, odróżniające się od wszelkich innych, przede wszystkim swoją selektywnością, estetycznym wyglądem oraz prostą nieskomplikowaną obsługą. Zbudowane według najnowszych schematów z pierwszorzędnych części. Prawie niema miejscowości w Polsce, gdzieby nie znali naszych aparatów, które są uznane za najlepsze i cieszą się wielkim powodzeniem nawet u najwytworniejszych radioamatorów. Za sprzedane drogą korespondencyjną odbiorniki otrzymujemy listy dziękczynne i wyrazy uznania. Za sprawne działanie naszych aparatów wydajemy piśmienną gwarancję na przeciąg 4 lat. Polecamy typ R. U. 3, jest to odbiornik nadzwyczaj selektywny, w eleganckiej skrzynce, bez wymiennych cewek, który daje wszystkie krótkie i długofalowe stacje na słuchawki i głośnik nadzwyczaj czysto i głośno. Wszystkie części i lampy wewnątrz umieszczone.

Koszorys kompletny: Aparat R. U. 3, 170 zł. 2 lampy oszczędnościowe Philipsa 37 zł., 1 bateria anodowa Philipsa 23 zł., 1 bateria anodowa 20 zł., 1 akumulator 4 wolt, 25 amp. godz. (w skrzynce dehowej) 40 zł., 1 para słuchawek pierwszorzędnej jakości 20 zł. Kompletne materiały na antenę 20 zł. i głośnik wszechstronnej marki Philipsa N. 2016 (talerzowy) odznaczający się niedoścignioną czystością i naturalnością dźwięku 120 zł. — Razem cały wyżej wyszczególniony komplet 450 zł. — złotych. Płatne w 10 miesięcznych ratach po 45 zł. każda, przyczem pierwsza rata płatna przy zamowieniu. Dla odbioru bardzo głośnego polecamy 4 lampowy zmodyfikowany „Neutoroz”, nadzwyczaj selektywny i głośny w eleganckiej skrzynce mahoniowej o estetycznym wyglądzie, odznacza się wielkim zasięgiem i czystością głosu. Gwarantowany odbiór wszystkich stacji europejskich na głośnik. Cena z kompletem następująca: 720 złotych (wyluczenie poszczególnie). Aparat bez lamp 380 zł., 2 lampy oszczędnościowe 37 zł., 2 lampy głośnikowe 46 zł., 1 akumulator większy w skrzynce 50 amp. godz. 58 zł., 1 bateria anodowa 120 wolt 24 zł., 1 woltomierz 15 zł. i głośnik tobenowy Philipsa 120 zł. Razem 720 zł. płatne w 12 ratach miesięcznych po 60 zł. Pierwsza przy zamowieniu. — Zwracamy uwagę na nasz 4 lamp. komplet, gdyż takowy jest wykonany według ostatnich lepszych radjotechniki. Za przesyłkę i opakowanie doliczamy do pierwszej raty rotową do 3 lamp komplet 15 zł., 4 lamp 20 zł. — Przy każdym aparacie jest załączone poręczenie i opis, jak samemu bez fachowej pomocy uruchomić aparat. Na życzenie delegujemy monterów, którym się płaci tylko koszty podróży. Za całość aparatu w drodze przyjmujemy całkowitą odpowiedzialność na siebie. Nasze odbiorniki na tak długoterminowe spłaty wysyłamy tylko osobom odpowiedzialnym, jak to pp. urzędnikom państwowym, wojskowym osobom posiadającym jakąkolwiek realność, urzędnikom powiatowych firm i t. p. przyczem przy zamowieniu prosimy uprzejmie załączać zaświadczenie z miejsca pracy oraz przekazem należy wysłać pierwszą ratę.

Zamówienia i przesyły adresować:

Zakłady radiotechniczne „UNIERSAL” Lwów
 Koflataja 3. Telefon Nr. 74-80.

P. S. Prosimy naszej oferty nie porównywać z tańszymi, gdyż stosunkowo do jakości naszych odbiorników, ceny nasze są bardzo niskie. 6390k

Najstarsza hodowla kanarków harceńskich
 założona 1890 r., nagrodzona na wystawach złotymi i srebrnymi medalami
JAN SZUFA — Grudziądz
 Małogroblowa 10-12
 poleca pilne i doborowe śpiewaki, śpiewające także i wieczór przy świetle, sprzedaje po 25—30—40—50 zł. — Tegoroczne samczyki i samiczka 25 zł. parka Wysła pocztą do każdej miejscowości za pobraniem pocztowym z gwarancją dojazdu zdrowych na miejsce także za granicą. — Książeczka o hodowli kanarków za nadesłaniem 1 zł 50 gr w znaczkach poczt. — Mieszanka dla kanarków i różne przybory do hodowli — Na pytania proszę dołączyć znaczek. 9143k

Instytut Naukowy MATURA
 Kraków, ul. Karmelicka L. 35.
 Dalej wpisy na nieliczne wolne miejsca na kursach zbiorowych (ustnych i korespondencyjnych). — Doskonałe Grono, świetna metoda najlepsze wyniki egzaminów a przytem niskie opłaty są naszą najlepszą reklamą. — Kursy gimn. w zakresie klas od 4 do 8 oraz do matury gimn. i semin. naucz. oraz do skróconej służby wojskowej. 6250k
 Prospekt, programy bezpłatnie.
 Na odpowiedź znaczki na 30 groszy.

KSIAŻKI!

Naszym Czytelnikom, zamawiającym niżej podane książki, Księgarnia Wyszyńska, Dział E. w Jędrzejowie (województwo Kieleckie) dodaje **BEZPŁATNIE!**

do każdego zamówienia różne wartościowe premie (książki, pióra wieczne, drukarki domowe i t. p.). Przy większych zamówieniach (wyżej 10 zł.)

BEZPŁATNIE — PIECZĄTKA
 kauczukowa (imię i nazwisko zamawiającego)
 „Wielka Księga Gospodyni Polskiej”. Zawiera 2000 przepisów smacznych i zdrowych obiadów oraz mnóstwo praktycznych porad gospodarskich. W oprawie z licznymi ilustracjami. Zł. 7.—
 „Najnowsza Kuchnia Warszawska”. Zawiera 1200 przepisów i rad gospodarskich. Zł. 4.—
 „Wielki Ilustrowany Złotnik Lekarski”. Opis ziół leczniczych z podaniem ich uprawy i zastosowania. Liczne ilustracje i kolorowe tablice. W mocnej oprawie. Zł. 9.50
 „Wielki Lekarski Domowy” Dr. Breyer. Obszerne Księga Zdrowia, niezbędna w każdym domu. Leczenie wszelkich chorób środkami domowymi i ziołami. 468 stron dużego formatu z licznymi ilustracjami. W pięknej opr. płóc. ze złoceńmi. Zł. 8.—
 „Sekretarz dla wszystkich” dla użytku gospodarza, rzemieślnika, kupca i osób prywatnych. Zł. 2.—
 „Szóstka i siódma księga Mojżesza”, „Tajna szkoła cudotwórcy”. — „Książeczka Romanusa”. — „Róża szczęścia”. — oprawione w jednej księdze. Zł. 10.—
 „W jaki sposób wygrasz na loterii?”. Zł. 2.—
 „Wielki Kodeks Świątowy”. Obszerne podręcznik obejścia i zwyczajów towarzyskich. 57 rozdziałów, 224 stron. Zł. 3.—
 „Kodeks Towarzystwa”. Jak się powinien zachować człowiek wytworny. Zł. 1.50
 „W co się hawie będziemy”. Opis 300 zabaw i gier towarzyskich. 224 str. Zł. 4.—
 „Nowości Ilustrowany Flirt Salonowy”. 50 kartek ciekawej treści i 50 ilustrowanych humoresek. W ozdobnej tekturze. Zł. 2.—
 „Sztuka przyzwoitości i panienkom”. Zł. 1.—
 „Wieczory zabaw i śmiechu”. Ciekawy i wesoly przewodnik towarzyski. Zł. 1.—
 „Najnowszy zbiór listów miłosnych”. Zł. 1.—

ŻYCIE PŁCIOWE
 „Tajemnicze siły w miłości” dla pań i panów. 28 rozdziałów ciekawej treści. Zł. 2.50
 „Zagadnienia seksualne”. Prof. Forel. Nowe wydanie w 2-eh tomach z ilustracjami. Zł. 5.—
 „Płeć i charakter”. O. Weininger, 2 wielkie tomy. 640 stron tekstu. Zł. 7.—
 „Niemoc płciowa i jej leczenie”. Zł. 2.—
 „Grzechy młodości”. Jak uwolnić się od następstw nadużyć płciowych. Zł. 2.50
 „Sekretne sposoby małżeńskie”. Zł. 1.—
 „Stosunki płciowe”. Co o nich młodzież i małżeństwo każde wiedzieć powinno. Zł. 2.—
 „Sztuki miłosne i czary”. Zł. 3.20
 „Alkohol a miłość”. Zł. 1.20
 „Z kim się liczyć w małżeństwie?”. Wybór małżonków ze stanowiska zdrowotnego. Zł. 1.50
 „Życie płciowe”. Przewodnik dla nieświadomych małżonków. Zł. 2.50

NOWOŚCI
 Prof. I. Bloch: „Życie płciowe naszych czasów”. Wielka Księga Mężczyzny i Kobiety, pióra znanego seksuologa niemieckiego. Największe uniwersalne dzieło, rozstrząsające wszystkie zagadki życia seksualnego doby współczesnej. — Około 500 str. dużego formatu. Zł. 15.—
 Dr. Kehren: „W cztery oczy”. Szkoła małżeńskiej miłości. Obszerne dzieło zawierające liczne kolorowe ilustracje i rysunki. Zł. 7.—
 Prof. de Gourmont: „Fizyka miłości olejowej”. Dzieło omawiające szczegółowo wszelkie sprawy życia płciowego. 250 stron tekstu. Zł. 4.—

RADJO!
 „Radjotechnika praktyczna”. Obszerne podręcznik, na podstawie którego każdy może sobie sam tanim kosztem zbudować dobry radjoparat od najprostszego do najbardziej luksusowego. 78 rysunków i szematów. Zł. 3.—
 Na przesyłkę i opakowanie załączyć zł. 1.50. Za załączeniem wysłać się tylko po otrzymaniu 2 zł. w znaczkach pocztowych. Konto P. K. O. 65.703. Ogłoszenie wyciąg i załączyć. 6390k

TANIA SPRZEDAŻ APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH.

Komplet do zdjęć rozmiarów 4.5x6, zawierający 35 sztuk Zł. 50. 1 Aparat 5 paczek papieru 5 paczek pocztówek 1 tuzin klisz 2 rurki wywoływacza 2 rurki utrwalacza 1 rurka złotej kąpieli 1 rurka do kopjowania 1 miska szklana 1 paczka masek papierowych 2 tubki kleju 2 wkładki do klisz żelatynowych 2 paczki klisz papierowych 1 miska z masy papierowej 18x24 8 kartonów do naklejania	Komplet do zdjęć rozmiarów 6.5x9, zawierający 40 sztuk Zł. 70. 1 Aparat 5 paczek papieru 5 paczek pocztówek 1 tuzin klisz 2 rurki wywoływacza 2 rurki utrwalacza 1 rurka złotej kąpieli 1 rurka do kopjowania 1 miska szklana 1 paczka masek papierowych 2 tubki kleju 2 wkładki do klisz żelatynowych 2 paczki klisz papierowych 1 miska z masy papierowej 18x24 12 kartonów do naklejania 1 dremmeter Dra Mayera	Komplet do zdjęć rozmiarów 9x12, zawierający 45 sztuk Zł. 110. 1 Aparat z miechem 5 paczek papieru 5 paczek pocztówek 1 tuzin klisz 2 rurki wywoływacza 2 rurki utrwalacza 1 rurka złotej kąpieli 1 rurka do kopjowania 1 miska szklana 1 paczka masek papierowych 3 tubki kleju 3 wkładki do klisz żelatynowych 2 paczki klisz papierowych 1 miska z masy papierowej 18x24 15 kartonów do naklejania 1 dremmeter Dra Mayera 1 miska fajansowa

GENY BEZ ZOBOWIĄZANIA.
 Wysyłka następuje tylko za zaliczką franko!
R. Ulmann, Kraków
 Aleja Krasińskiego L. 6, parter.

MAXIM LATARNIA ŻAROWA
 (Glühlicht-Sturmlaterne)
 na naftę, benzol, benzynę. Siła światła 300 świec. Daje się wszędzie zastosować. Niezwykle oszczędna w użyciu. Przez 15 godzin zużywa 1 litr paliwa.
 ODDAJE SIĘ WYŁĄCZNĄ SPRZEDAŻ NA POSZCZEGÓLNE REJONY.
R. DITMAR GEBRÜDER BRÜNNER A. G.
 WIEN XI. (Austria).

ODDAM osobie samotnej mieszkanie z utrzymaniem jako procent za wypożyczenie 3000 zł. i częściowe dopilnowanie interesu na prowincji. Bliższych informacji udzieli S. G. Kraków Juliusza Lea 58 II p. 7695g

POSZUKIWANI wszędzie agencji zaprowadzeni w zakładach przemysłowych Zgłoszenia „Kuris” — Łódź, Zeromskiego 23 — 29Ld

TRAFIKI kto mi wydzierżawi, wysoki procent zapewniony. wiadomość do Kurjera pod „Feliks” 7456g

POSZUKUJE pożyczki biopotecznej 1.500, 3 000 dolarów za pierwszorzędnym zabezpieczeniem na wysokie odsetki. Zgłoszenia: Zjednoczenie Kraków Rynek 6. 7780g

MODELKI ładnie zbudowanej wysmukłej młodej poszukuje rzeźbiarz. Zgłoszenie Podgórze, Robotnicza 13, godzina 2. 7751g

PANIE mające szerokie znajomości mogą znaleźć korzystny uboczny zarobek przez wyrabianie własnoręcznie chusteczek lub też innych rzeczy robot. Zapytania skierować proszę pod „Pierwszorządnie” do Administracji Kurjera. 4665g

OSŁABIENIE BLEDNICE LECZY HEMOGEN oryginalny tylko z firmą KLAWE

5671k

JEDYNE, RZECZYWISTE URZĘDOWO WYPROBOWANE antyseptycznie spreparowane

PRIMEROS
 PRZERWATYWY

Do nabycia we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryjach. 6313k

Aparaty fotograficzne na raty

obok uwidoczniony aparat 9x12 z najlepszą podwójną soczewką **SPECIALPLANAT** migawką do 1—100 sekundy, 3 kasetami na 3 raty mies. po 20. — Zł. — Aparaty droższe, znanych firm światłowych — stałe na składowie również na dogodnie spłaty. Żądajcie bezpłatnych katalogów **Jakób Scharf** Katowice ul. 3-go Maja 11 Skład aparatów i przyborów fotograficznych. 6302k

Cement szybkotwardniejący (BAUXY'TOWY)

nieodzowny dla pilnych robót betonowych — dostarcza ze składu reprezentowanych fabryk **TOW. HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE MIECZYŚLAW ZAGAJSKI, Sp. Akc.**

ZARZĄD: Warszawa, ulca Żórawia L. 3. Telefon wydz. sprzed. Nr.: 60-20 i 297-53.
ODDZIAŁ: Katowice, ul. Mickiewicza L. 12. Telef. Nr. 22-80. 6312k

ZADARMO

Porady (najnowszy system paryki) jak odzyskać po 20—30 dniach piękne, bujne włosy i cudowna, młodzieńcza cerę? Za poradę najmniejsza!

bedziemy wkrótce pobierać od 10 do 25 zł., jednak narazie (włącznie dla czytelników) czynimy to bezpłatnie. Prosimy jednak zaraz podać adres — a wysyłamy listy, tuż po otrzymaniu, z opisem zabiegów, aby się pocięły, smarować, wyrzutować, obwisłości podbródka, fatygów, pod oczami, tłustej, popotłu nóg, pach i rąk i t. d. — Dodatkowo: o odulacji, bez żelazka o otyłości, o opalaniu skóry i inne cenne wskazówki — Na przesyłkę 25 znaczek — Kto wywołania bujnego porostu włosów brwi i wąsów oraz przeciw wypadaniu włosów i do wybielenia cery i pozbycia się wąsów, piegów, zmarszczek, tłustej cery oraz 8 k. cz. w nosa.

Adres: WARSZAWA, UL. WIŚNIOWA 65, M. 41. — „Bezpł. wskaz. kosmet.”.

Posad poszukują

GOSPODYNI kucharka - zdolna z referencjami poszukuje pracy od 15. X. Hr. Badenowa Kraków, Wyspiańskiego 6, dla Kucharki. 6741g

Kupno

KUPIĘ prasę na dachówkę ciągnioną używaną. Józef Kwieciński Kraków ul. Grabowskiego 10. 7513g

Sprzedaz

KAPELUSZE damskie - kwiaty do sukien i płaszczy w wielkim wyborze, oraz przyjmuję ka...

SPRZEDAM w Toruniu piętrową realność, wille, budynki gospodarskie, duży ogród owocowy warzywny, mieszkanie cztero-pokojowe wolne. Zgłoszenia Ilustr. Kurjer Codz. Lwów, ul. Kopernika pod „Kiszka okazja”. 150L

2 DOKI i dwa piękne ogrody zaraz do sprzedania bardzo tanio w mieście Myślenice po Dr. Łodzińskiego z powodu wyjazdu do Ameryki. Adres Stanisław Szlachetka Kowal Myślenice. 2838g

DOM murowany z koncepcją szynkarską, trafiką i sklepem, gospodarstwo sześciopiętrowe, 13 morgów gruntu, 4 km. od miasta tanio do sprzedania ewentualnie bez pola. Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Obok Kalwarii”. 7117g

CZARNE koncertowe pianino okazynie - sprzedam. Zgłoszenia do Adm. pod „Efektownie”. 7886g

KASIE kontrolna National okazynie sprzedam Angustajńska 30 Krawczyk. 7890g

SPRZEDAŻ OKAZYJNA! KAMIENICA dwupiętrowa, dochód roczny 7200 złotych (Kraków, ulica Łobzowska) 8.000 dol. KAMIENICA piętrowa, 18 ubikacji, (Kraków) 86.000 złotych.

WILLA nowa, murowana, 4 pokoje, kuchnia, wolna, ogród, (koło stacji Płaszów) 35.000 złotych do targu.

DOM nowy, 2 pokoje, kuchnia, pokój kuchnia - wolny. (Kraków - Płaszów) 18.000 złotych do targu.

WIELE innych realności na bardzo korzystnych warunkach ma do sprzedania Biuro SKOWRONSKI. Kraków Rynek główny 39, telefon 2895. 7907g

INTERES fortepianowy w jednym z miast Małopolski Wschodniej do sprzedania dla fuchowca nadzwyczajna okazja. Zgłoszenia tylko pisemnie Lwów ul. Marij Magdaleny L. 3 Janina Krużyńska. 7822g

ROBERY MASZYN do szycia najlepszych fabryk sprzedaje najtaniej Skład Maszyn. Kraków - Podgórze, Rynek 5. 7111g

OBRAZY znanych Małtych polskich w „Salonie Dziel Sztuki Wojciechowskiego, Kraków, św. Jana 3. Dużo nowości! Cena przystępna - udogólnienia przy kupnie. 7109k

SPRZEDAM dom murowany wolny Katolików. Kurjer „Tylko kupniacy”. 7909g

SPRZEDAM futro damskie. Wiadomość Paszki Szewska 25. 7912g

SPRZEDAM dom murowany 5 ubikacji z ogrodem i kuchnią wolną w Krakowie Juliusza Lea 15L. 7913g

SYPIALNIA jasnową, jasna, wiejska, łożko dziecięce, białe i kredens kuchenny do sprzedania. Zgłoszenia od godziny 2-3 po poł. Radziwiłłowska 21 II p. front na lewo. 7914g

PIANINO bardzo dobre okazynie do sprzedania. Szlak 9, parter prawo. 7915g

SER litewski gwarantowany pełnotłusty, zawierający w średnim 53% tłuszczu w suchej masie, w każdej ilości dostarcza Spółdzielnia mleczarska w Kozłowsku poczta Kozłowski, koło Postow woi. Wileński. 5W1

SKRZYPCE STRUNY - najlepszych fabryk poleca Józef Zajac Kraków, Florjańska 21, pierwsze piętro. 7945g

MOTOCYKL 4-rol cyl. kar. dany 700 zł. wiadomość Obojłna 14, Łobzów. 7932g

WILLA LUKSUSOWA - PEENY KOMFORT z dużym parkiem do sprzedania w KRAKOWIE. Zgłoszenia pod „W. W.” Adm. Kurjera. 7934g

GOSPODARSTWO - rezydencja, Sufoczn powiat Brzesko, dwadzieścipięć morgów pierwszorzędne, w jednym budynku, inwentarz do sprzedania. Samuel Löffelholz, Brzesko, Małopolska. 7239g

SPRZEDAM 2 szafy, zegar, kredens Jamroz. Lea 5, od 1-3 popołudniu. 7639g

SZYLDY EMALJOWANE wykonuje w dwóch dniach JEDYNA w Kongresówce i Małopolsce FABRYKA sztyldów emaljowanych, Kraków, Dietłowska 81, telefon 4739. Ceny fabryczne. Cenniki na żądanie. 6631k

MOTOR ROPNY 10 HP. - Linzer Schiffwerft mało używany, dynamo 49,5 Amp. 110 V, motor benzynowy 4 HP. okazynie sprzedam. Gernak, Kolo-myja, Karpaska 41. 7949g

Panie! Z przyjemnością zapewne przeczytacie, iż znane ze swej dobroci jedwabne pończochy marki „Bemberg” w cenie zł. 8-90, mimo tej samej jakości są obecnie do nabycia za zł. 5-90. 6891k

GŁÓWNA WYGR. 750,000 zł

KTO O DOBRO DOMU SWEGO DBA WINIEN BEZWGLĘDNE JUŻ KUPIĆ U NAS LOS IKL.20 = LOT. PAŃSTW.

Za wygrane u nas losy wypłaciliśmy MILJONY, MILJONY ZŁOTYCH RYZYKO MINIMALNE. CENA BARDZO NISKA.

1/4 10 zł, 2/4 20 zł, 3/4 30 zł, 4/4 40 zł

WYCIĄC I NAM PRZESŁAĆ

DO NAJSCZĘŚLIWSZEJ KOLEKTURY E. LICHTENSTEIN i SKA WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 146.

NINIEJSZEM ZAMAWIAM I UPRASZAM O NADESŁANIE MI DO I KL. 20 EJ LOTERJI PAŃSTWOWEJ

LOSÓW CAŁYCH PO ZŁ. 40- „POLÓWEK” - 20- „CWIARTEK” - 10-

NALEŻNOŚĆ ZŁ. PO OTRZYMANIU LOSÓW WPLAĆ DO P.K.O. N° 9374. CZEKIEM NADESŁANYM MI PRZEZ KOLEKTURĘ.

IMIĘ I NAZWISKO DO KLADNY ADRES

OGÓLEM DO WYGRANIA ZŁ. 32.000.000 zł

GRAMOFONY i patefony ostatnie nowości płyt po leca w wielkim wyborze po najniższych cenach - Skład instrumentów muzycznych i rowerów MUZA Kraków, Grodzka 15. 6751g

AUTOBUS 20 osobowy - niemiecki nowoczesny - bardzo dobrym stanie - sprzedam okazynie. Gu-cwa Kraków Teresy 10. 7703g

KOPIARKI syst. Hardera najtaniej poleca Don Rolniczy Rynek Klepar-ski 6. 7811g

AUTOBUS Chevrolet w dobrym stanie tanio do sprzedania. Podgórze Sa-lunarna 7. 7812g

„INDIAN” scott w bardzo dobrym stanie, z świetnym elektrycznym na chodzie do sprzedania. Zgłoszenia Aleksander Kudzia, Zy-wiec. 7074k

KIOSK - jatka urzędowa o 2 ubikacjach w bardzo dobrym punkcie Krakowa do sprzedania, ewent. mieszkanie obok do wynaję-cia. Wiadomość do Adm. Kurjera pod „Kiosk”. 7875g

SPRZEDAM dom nowy - murowany 1. p. cały wolny koło stacji Kraków - Bonarka. Zgłoszenia Ku-rjer pod „Podgórze”. 7874g

PIANINO Zimmermann Lipsk palisandrowe bardzo mało używane sprzedam okazynie Helena Smolar-ska Skład fortepianów - Kraków, Szewska 9. 7117k

SPRZEDAM sklep z naftą w śródmieściu. Garbarska 26. 7877g

MOTOCYKL z przyczepką do sprzedania. Wiadomość Bosačka 13 u portjera. 7871g

PLÓTNA stolowizna, flanele, baje, aksamity, ba-lysty, opale po cenach WYJĄTKOWO NISKICH poleca Schmen, Szewska 15 w podwórzu. 7850g

RESZTKI WEŁNIANE - na suknie i płaszcze sprze-daje okazynie Schmen - Szewska 15 w podwórzu. 7847g

DWIE KAMIENICE o 38 ubikacjach z 5 sklepa-mi wolne mieszkanie do-chód miesięczny 2.500 zł. (Kraków). Cena 18.000 do-larów, got. 10.000 dolarów. Sprzeda Biuro „POLO-NJA”. Kraków, Gołębia 16. 7947g

GABINET orzechowy okazynie do sprzedania - na miejscu u stolarza, ul. Księcia Józefa 54. 7948g

FUTRO krymskie krót-kie sprzedam Retoryka 9. 7968g

FUTRO mało używane na szopach okazynie do sprzedania. Wiadomość pracownia Futur F. Sier-piński, Florjańska 32. 7967g

SPRZEDAM dom nowy - murowany 1. p. cały wolny koło stacji Kraków - Bonarka. Zgłoszenia Ku-rjer pod „Podgórze”. 7874g

PIANINO Zimmermann Lipsk palisandrowe bardzo mało używane sprzedam okazynie Helena Smolar-ska Skład fortepianów - Kraków, Szewska 9. 7117k

SPRZEDAM sklep z naftą w śródmieściu. Garbarska 26. 7877g

POKOJ dla dwóch osób z utrzymaniem i przyjęciem fortepianu oraz wspólny pokój dla panienki do wy-najęcia od zaraz. Zwierzy-niecka 22 parter na pra-wo. 6251k

POKOJE UMEBLOWANE mieszkania poleca najster-sze biuro mieszkaniowe - Sza-howski. Zaczaisze 4. - Telef 2248. 7065k

MIESZKANIA 1 i 2 poko-joy z komfortem wynaj-ę. Jamroz Lea 5 od 1-3 popołudniu. 7640g

TRZY pokoiki, duża ku-chnia ofiyna lub dwa duże pokoje, przedpokój, łazienka elektryka, gaz, Rynek wynajmę za czyn-szem trzeshletnim. Zgło-szenia Biuro ogłoszeń - Sienna 12 pod „Trzy”. 7765g

POKOJU niekierującym wejściem na godzinę dzien-ne lub wieczorowe parę razy w tygodniu poszuku-je. Zgłoszenia pod „Spo-kojny” Biuro ogłoszeń - Sienna 12. 7668g

BIURO JACHCZYK, Krak-ów, Zwierzyniecka 7 po-leca mieszkanie z czyn-szami rocznymi, półrocz-nymi, miesięcznymi. POKÓJ z piecem kuchennym od 30 zł. miesięcznie. POKÓJ KUCHENIA od 60 złotych miesięcznie. DWUPOKOJOWE od 120 zł. miesięcznie. TRZYPOKOJOWE od 160 zł. miesięcznie. CZTERO, pięćco, sześciopokojowe. POKOJE umeblowane od 50 zł. miesięcznie. ZGŁOSZENIA wolnych mieszkań przyjmuje bez-płatnie. 7756g

AKADEMIK przyjmie le-kcje na wyjazd. Zgłosze-nia „Akademik” Admi-nistracja Lwów. 149L

RODOWITA Wiednica - udziela lekcji niemieckie-go w wszystkich zakre-sach. Wojska 18, II. p. - 7865g

WYŻSZE kursa katechety-czne (Starowińska 11), Po-czątek kursów dnia 7 m. o godz. 8 rano uroczysta Msza św. wieczorem 6 1/2 wykłady. 7883g

PROF. Olga Celęwiczowa, pianistka przyjmie wpi-sy, fortepian - muzy-ka, Długa 16 II p. na pra-wo od 2-6 7905g

POZYCZKI 5 tyż. zł. na pierwszą hipotekę poszu-kuje, łaskawe zgłoszenia proszę adresować Prąd-nik Biały 12, Sierpawski 7891g

CHCESZ się ożenić lub wyjść zamąż szybko i do-brze, zgłoś się do najwie-kszego biura matrymo-nialnego „Postęp” War-szawa, Poznańska 22 Na każde listowne zgłoszenie wysyłamy dyskretnie kil-kadziesiąt ofert. 7023k

KTÓRY z panów poślubi 35 letnią pannę bez prze-życiści sympatyczną gos-podarną łagodnego cha-rakteru skromną wypra-wa. Reflektuję na wdow-cę. Zgłoszenia do Kurjera „Ala”. 7840g

WDOWIEC, rzemieślnik - z dwójgim dziećmi pragnie poznać pannę lub wdowę do lat 30 w celu matrymo-nialnym. Fotografia ko-łnieszka, zwrot honorowo. Zgłoszenia do II Kurje-ra Codz. pod „Sympatia 40”. 7829g

STARSI mężczyzna adwo-kat, pragnie poznać inte-ligentną łagodnego uspo-sobienia zdrową i zamożną Panią w celu matrymonial-nym. Nieanonimowe listy do Administracji Kurjera Ilustrowanego we Lwowie pod „Smialo”. 151L

KTÓRA z pań dopomoże medykowi 4 roku do u-konfekszenia studiów zagra-nicą. Wzżamian małżeń-stwo. Wiadomość do Ku-rjera pod „Medyk”. 7939g

MŁODA francuska, chcą-c pozostać w Polsce, poszu-kuje umieszczenia w pol-skiej rodzinie z możliwo-scią konwersacji polskiej obywatelką się do udzie-lenia lekcyj języka i lite-ratury franc. za skrom-nym wynagrodzeniem. - Łaskawe oferty pod adre-sem: Jenny Kupka, Biała, ul. Kolejowa, Woj. krakow-skie. 7756g

AKADEMIK przyjmie le-kcje na wyjazd. Zgłosze-nia „Akademik” Admi-nistracja Lwów. 149L

RODOWITA Wiednica - udziela lekcji niemieckie-go w wszystkich zakre-sach. Wojska 18, II. p. - 7865g

WYŻSZE kursa katechety-czne (Starowińska 11), Po-czątek kursów dnia 7 m. o godz. 8 rano uroczysta Msza św. wieczorem 6 1/2 wykłady. 7883g

PROF. Olga Celęwiczowa, pianistka przyjmie wpi-sy, fortepian - muzy-ka, Długa 16 II p. na pra-wo od 2-6 7905g

POZYCZKI 5 tyż. zł. na pierwszą hipotekę poszu-kuje, łaskawe zgłoszenia proszę adresować Prąd-nik Biały 12, Sierpawski 7891g

3 POKOJE kuchnia Brzu-chowice centrum, do wy-najęcia. Bruchowice „Ballada”. 152L

DAM 2 pokoje (małe) - kuchnię na III p. i 1 po-kój wielki na II. p. b. dobry na biuro i t. p. - śródmieście Mały Rynek za czynszem miesięcznym umiarkowanym w zamian za mieszkanie 2 lub 3 po-koje komfort, dz. III do VII lub w pobliżu za czynszem miesięcznym u-miarkowanym. Wiadomość Potockiego 19, II. p. straż poż. Zapalwicz od 3-5 pop. 7843g

POKOJU umeblowanego z osobnym wejściem poszukuje. Zgłoszenia do Administracji Kurjera pod „Czysty”. 7924g

LOKAL sklepowy do wy-najęcia zaraz w Prądniku Czerwonym. Wiadomość: Kraków, Pl. Marjański 3. „Medicum”. 7942g

POKOJE - MIESZKA-NIA poleca biuro mieszka-niowe „POLONJA” Gote-bia 16. 7946g

POKÓJ w śródmieściu na 2 tygodnie potrzebny. Te-leton 36-81, g. 10-12. 7123k

MIESZKANIE. Pokój z kuchnią nowe do wynaj-ęcia zaraz. Łobzów Obojł na 14, między 3-4. 7831g

PANI Olu S. list na poste restante wysłałem. „W.” 7925g

KURACJA odłuszczejaca parafinowa, masaż szwedz ki, porady, zabiegi dla Pań i Pań przyjezd-nych Instytut Kosmetycz-ny, Kraków, Krupnicza 28, parter. 7908g

KAZDY kto się interesuje filmem niech poda zaraz swój adres i znaczek na odpowiedź „Empefilm”. Kraków XI. 7911g

WIDZI przyszłość każde-go człowieka. Krupnicza 16 parter. 7940g

PERSKIE dywany przy-jmuje do naprawy jedyna artystyczna pracownia. - osnek Kolałajta Blich 12. 7944g

DZIERŻAWY folwarku 100 morgów w okolicy Krakowa poszukuje do-świadczony rolnik z od-powiednim kapitałem. - Chętnie weźmie folw. zni-szczony, nieretujący się. Łask. zgłoszenia pod „Dzierżawa” do Adm. - 7950g

ZAKOPANE. Pensjonat „Wielkopolska” otwarty cały rok. Opieka dla młó-dzieży. 7957g

PANI, która pożyty do założenia dobrze się za-powiadającego interesu 2-3 tys. zł. otrzyma po-sadę i współkierownictwo tegoż. - Zgłoszenia pod „Młody przemysłowiec” 7958g

POSZUKUJE spółnika lub spółniczkę do rentownego interesu rzemieczno - masarskiego z gotówką 2000 zł. Zgłoszenia Biuro Jach-czyk Kraków, Zwierzyniecka 7. 7590g

LUDWIK Reimer zawiada-mia, że obecny jego a-dres Kobierzyn Nr. 27. 7789g

ROZWODOWE sprawy - konsultorach bez zgody stron - Warszawa - J. Beyer. Kruca 29. 53W

W POWIATOWYM mie-scie jest do wydzierża-wienia interes rzemieczno-masarski (z powodu cho-rob) wiadomość w Ad-m. Kurjera Codz. pod „Nr. 7151”. 7151g

RUTRA. Przyjmuje wszel-kie roboty kusiarskie o-draz przybiki po cenach najniższych. Dia P. T. Urzędników na dogodnych warunkach Jakob Löffler Starowińska 10. 7876g

WSPOLNIKA z gotówką 10.000 zł. przyjmę do nowo-otwartej filii cukierni. - Zgłoszenia pod „Zdrojo-wisko Gewont” do Kurje-ra. 7873g

TRAFIKI poszukuje do Dębink Kurjera pod „Ko-rystna dzierżawa”. 7867g

KOLDRY poleca nowe o-ras przyjmujące stare do przerabiania. Ceny przy-stępne. Pracownia M. Schorfa obecnie Rynek Gł. 11, Kraków. 7861g

DLIE młode figlarki chcą poznać takichże panów - dla wspólnej towarzyszy. - Zgłoszenia do Adm. I. K. C. pod „Warto”. 7879g

FUTRA pokrywa odwie-ża modernizuje oraz - wszelką garderobę męską damską przerabia popra-wia zle kroje Mikołajska 13 (dom drukarni Zwią-zków). 7841g

REKLAMOWI Kosztuje uszyście ubrania lub ragla nam z kompletami dodat-kami tylko 65 złotych w - zakłady krawieckich Wol-ska 25 Wykonanie pierw-sorzędne. 7868g

Czy już posiadasz nasz dobry zegarek z dewizką tylko zł. 4.62 „Chronometre Prima” (zamiat 25-) wysłamy za zalicz. pocztow. zegarek płaski, wyregulowany do minuty, z 10-letnią gwarancją; lepszy gat. 5.25, 2 szt. 10.55, 4 szt. 20.50, lepszy gat. 6.50 i 7.50 i 9.50, zegarek ze świe-cącym cyferblatem 8.50 i 10.50, z nowego franc. złota 9.95, 12.-, 14.50, kryty ANKIER 14.75, 17.-, 19.-, 23.-, 28.-, znanej marki „A MO-SER” z długoletnią gwarancją 17.35, 18.75, 22.-, te same z fr. nowego złota 24.50, 28.50. Na rękę męski lub damski: 9.30, 12.-, 14.-, ze świe-cącym cyferblatem 17.75, 18.-, 23.-; lańcuszki z imitacji złota 1.50, 2.50, 4.-, 5.- Za kosztia przesyłki płaci kupujący Dewizki od 7 zł - Adresować: 6399k Skład Zegarków „KOMERCJA” Warszawa, Dzielna 45. N.

MASZYNY DO SZYCIA

zł. 260

syst. „SINGER” do szycia i haftu, nożne, bębnowe, szycące wprzód i wstecz. - Do ma-szyni załączamy bezpłatnie aparaty do haftu i cerowania. - Gwarancja 15-letnia. - Sprze-daj wyłącznie za gotówkę. Wy-syłka po otrzymaniu zadatku 25 złotych, reszta za zaliczką. Dostawa na koszt firmy. 6419k

POLSKA SPÓŁKA MASZYNOWA „DOBROMASZYN”

Warszawa, ulica Chmielna L. 32/35 - K. Żądać cenników. Żądać cenników. Otrzymujemy moc listów dziękczynnych.

Poszukujemy samodzielnego kierownika warsztatów samochodowych

(Stacja Obsługi) zatrudniających około 60 mechaników. Wytrawny administrator, obeznany głównie z samochodami amerykańskimi, który może się wykazać praktyką na podobnych stanowiskach, ma szanse otrzymania stałej, dobrze płatnej posady. - Szczegółowe oferty z życiorysem i odpisami świadectw prosimy nadsyłać do Biura Ogłoszeń „Par” w Warszawie, Bracka 17 - sub: „Kierownik Warsztatów”, 6413k

Archiwum Państwowe w Krakowie

Fabryka wyrobów drzewnych

z kompletnym nowoczesnym urządzeniem maszynowym na 100 ludzi z ślusarnią i kuźnią w całości lub częściowo w Bydgoszczy **do sprzedania**

Położenie: centrum miasta, budynki masywne. — Nieruchomość nadaje się też na **większą hurtownię**. Wpiata niska. Maszyny sprzedane mogą być osobno. W razie sprzedaży nieruchomości wolne mieszkanie i biura. Informacji udziela arch. budowniczy Pitak, Bydgoszcz, ul. Zduny 18, Tel. 353 6328k

ELEKTROMONIERA-MECHANIKA poszukuje młyn

dla przemiału twardych minerałów. — Wymagana znajomość generatorów, motorów elektrycznych przemysłowych, urządzeń warsztatów, lokomobil i samodzielne prowadzenie warsztatu reparacyjno-elektrotechnicznego i mechaniczno-ślusarskiego. — Oferty z podaniem odpisów świadectw, referencji i curriculum vitae składać do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek Warszawa, Marszałkowska 115 sub: „Fosforyty”. 6386k

ANGIELSKO-POLSKI i POLSKO-ANGIELSKI

słownik obszerny, z podaniem wymowy Na nowo opracował Dr Kiersl. Stron 1122 Cena w opr. zł 35 Za zaliczeniem Zł. 36.70. Wydawnictwo Trzaski, Everta i Michalskiego, Warszawa, Krakowskie Przedm. 13. 6266k

SZTYGARA

na zawładowcę kopalni dobrze obznajmionego z robotami odkrywkowymi i podziemnymi, poszukuje kopalnia w lubelskiem. Oferty z podaniem odpisów świadectw, referencji, curriculum vitae składać do Biura ogłoszeń Teofil Pietraszek — Warszawa, Marszałkowska Nr. 115 sub: „Fosforyty”. 6387k

!! Ostatnia Nowość !! ZEGAREK

z sekundnikiem z wiecznym szkłem. Dewizka jako premia — za zł. 5.42, zamiast 28.— złotych. Wysyłamy na listowne zamówienia, za zaliczeniem pocztowym. Elegancki zegarek kieszonkowy, chód dźwięczny, wyregulowany do minuty z 10-letnią gwarancją do marki „Chronometre”, za zł. 5.42, za 2 szt. 10.50, 4 szt. 20.90, 6 szt. 30.75. Lepszego gatunku fantaz. 6.50 i 7.50. Chronometre Prima 8.50 i 9.50, ze świecącym cyferblatem 8.50 i 10.50, z nowego francuskiego złota 9.85, z sekundnikiem fant. 11.50. Chronometre Prima 13.50 i 16.50 znanej marki „Radikal” Placke De Or. 17.75 i 19.50 — wszechświatowej marki „Moser” 17.85, 18.50 i 22.50. Zegarek na rękę 9.50 i 10.50, z sekundnikiem 11.75 i 13.05, ze świecącym cyferblatem 16.85, 18.50 i 22.—, 25.—, zegarek „Placke D'Or” 15.75 fantazyjny z sekundnikiem 17.35 i 20.50. Budziki stolowe 10.90, 12.50, 14.50. Łańcuszki z nowego francuskiego złota 1.50, 2.50, 4.—, 5.— i 8.— zł. Za kosztą przesyłki plac kupujący. Adres dla listów: **FABRYKA I SKŁAD ZEGARKÓW „ZEGAROPOL”** Warszawa — ulica Twarda L. 24, Oddział 3. UWAGA!! POSIADAMY LICZNE LISTY DZIĘKJYNNYCH. 6388k

MALARZE!

żądacie wzorów nowej kolekcji Jesiennej w firmie **SE-KO FABRYKA SZABLONÓW** 6300k **BIELSKO (Śląsk).**

BRACIA ALBERTYNI — Kraków

ul. Krakowska 43, tel. 3213. wykonują i posiadają zawsze na składzie **MEBLE GIĘTE**

t. j. krzesła, fotele, fotele dla biur, kanapki, wiszadła stojące, fotele bujające i t. p. we wszelkich kolorach i fasonach — dla urzędów, zakładów, szpitali i do urządzenia prywatnych mieszkań — przyjmują stare do odnowienia i wypłenicia trzciną. 5737k

Dochód ze sprzedaży i naprawy przeznaczają Bracia w całości dla chłopców bezdomnych, będących na wychowaniu w Zakładzie — oraz na schroniska ubogich, starców, bez pracy pozostających itp. bezdomnych.

Baczność cierpliwcy na PRZEPUKLINĘ

Dużo rzekomych specjalistów ogłasza się, że ich sposoby leczenia przepukliny są jedynie skuteczne. Aby zaś przekonać się, że tylko przez znane po- kalnie naukowe polerone bandaże uszajęzarsze i najniebezpieczniejsze przepukliny u pań, panów i dzieci, najnowszego wynalazku M. Tillemanna, od- dawna znanego w całej Polsce specjalisty i prof. Raskala są wprost zbawienne — wystarczy przyjść i przegladnąć liczne entuzjastyczne podziękowania ludzi o znanych nazwiskach profesorów uniwersy- tetu, lekarzy, ze sfer duchowieństwa, najwyższej arystokracji oraz z ludu.

M. TILLEMAN specjalista i wynalazca opatentowanych bandaży **KRAKÓW, UL. SZLAK 39** Żądać prospektów bezpłatnie. 5321k

GENTLEMAN

CHOROBY WĄTROBY — KAMIEŃ ŻÓŁCIOWY CHOROBY PRZEMIANY MATERJI

ZIOŁA CHOLEKINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO **LECZA** **OBJAWY KAMIENI ŻÓŁCIOWYCH** początkowe: Ból w bokach i dolku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobołowania w wątrobie, skłonność do obstrukcji. Język obłożony. Odbijanie gazami, gorycz i niesmak w ustach. Wzdęcie i burczenie w kiszki. Bóle i zawroty głowy. — Podczas ataków: w dolku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu — i sięga aż do łopatk. Wzdęcie brzucha, rozsadzanie żebra, parcie na kieszki stolcowa. Niekiedy wymioty żółcią. — Zimne poty, żółtaczka. Blizsze szczegóły kuracji w broszurze **Dr. med. T. Niemojewskiego.** 3407k **UWAGA: Z dniem 15 czerwca r. b. zioła Cholekinaza wypuszczone zostały w nowym opakowaniu.**

ZEGAREK NIKLOWY PŁASKI

z dewizką (zam. 25.—) **zł. 4.55.** z 8-letnią gwarancją.

Wysyłamy za zaliczeniem na listowne zamówienie, elegancki zegarek kieszonkowy, lepszy gat. 5.25, 6.50, 7.50, 9.50, 11.—, 13.—, 15.— i 18.— ze świecącym cyferblatem 8.50 i 9.50, z nowego franc. złota 9.50, 11.—, 13.—, 15.— i 18.—. Kryty „Ankier” 14.95, 17.—, 19.—, 23.— i 28.—, na rękę z paskiem 9.30, 11.20, 14.—, 17.—, 19.75, 23.—. Łańcuszki z prawdziwego franc. złota 1.50, 2.50, 3.50, 5.—, i 8.— zł. Za opakowanie i przesyłkę plac kupujący.

Fabryka Zegarków „POLSKA KONKURENCJA” Warszawa, plac Napoleona, skrz. pocztowa 793. Dewizki od 7 złotych. 6389k

Przyjdź osobiście

albo nadesłaj charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby. Zakomunikuj imię, rok i miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość osób najbliższej rodziny, a otrzymasz analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia — bezpłatnie. Adresuj: Warszawa. Psycho-grafolog Szzyler-Szkolnik, Redakcja „Świt”, Nowowiejska 32. Ogłoszenie niniejsze i 75 gr. znaczkami pocztowymi na przesyłkę załączyć do listu. — Przyjęcia osobiste płatne godz. 11—7. 4620k

FABRYKA CHUSTEK

szenilowych, jedwabnych i towarów modnych w pełnym ruchu **DO SPRZEDANIA.** Zgłoszenia pod: „Wiedeńskie przedsiębiorstwo Śląsk Cieszyński” do Tow. Reklamy Międzynarodowej j. r. Rudolf Mosse, Kraków, Zyblikiewicza 16. 6230k

Kursy Maturyczne i Dokształcające „WIEDZA”

KRAKÓW, ULICA STUDENCKA L. 14 I. P. przygotowują na ustnych lekcyjach kursów zbiorowych w Krakowie oraz w drodze korespondencji, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek, programów i miesięcznych tematów, do egzaminów dojrzałości gimn. i semin. naucz. oraz do każdego poszczególnego egzaminu wstępnego i nadzwyczajnego. 6247k

NOWOŚĆ!

Jedynie powielacz „Milograph” daje każdą ilość odbitek bez klisz woskowych na gładkim papierze. **DOBRYŃSKI, WARSZAWA, PAWIA Nr. 22.** 6217k

DYWANY PERSKIE

pozostałe po Targach Wschodnich w wielkim wyborze, wysprzedaje przez kilka dni w Krakowie, w Hotelu Pollera, ulica Szpitalna L. 30, pokój 15. **po cenach konkurencyjnych** na najdogodniejszych warunkach **TH. DANIELIDES & DABAGHIAN** 6384k

ŻYCIE PŁCIOWE!

Redaktor Szzyler-Szkolnik (autor prac naukowych) po dokładnym zbadaniu poleca Czytelnikom „Ilustr. Kurjera Codziennego” 10 cennych, uświadamiających i pożytecznych książek tylko za zł. 5.—. 1) Dr. Jozan: „Życie płciowe kobiety”. Poradnik lekarski 2) Dr. Werner: „Lekarz domowy - masaż”. Leczenie wszelkich chorób. 3) Dr. Miśkiewicz: „Samogwałt mężczyzn - kobiet”. 4) Dr. Surbled: „Sekretne sposoby małżeńskie”. 5) Dr. Koraliewicz: „Choroby weneryczne”. Do tego dodajemy 5 innych, pożytecznych książek, razem 10 książek tylko za 5 zł Wysyłamy za gotówkę lub za załączką pocztową, na wydatki załączkę zł. 1.50 (można znaczki pocztowe). Niniejsze ogłoszenie załączyć. — Warszawa, Redakcja „Świt”, Nowowiejska 32—6. 6445k

Chcesz otrzymać posadę?

MUSISZ UKOŃCZYĆ

KURSY FACHOWE

Korespondencyjne **prof. SEKUŁOWICZA** Warszawa, ul. Żórawia 42 a.

KURSY WYUCZAJĄ LISTOWNIE buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, języków obcych, angielski, francuski, niemiecki, pisanie na maszynach, pisowni i gramatyki polskiej. Po ukończeniu **EGZAMIN I SWIADECTWO.** ŻĄDAJCIE PROSPEKTÓW.

Chcesz otrzymać posadę?

Emerytowany naczelnik Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych

Stanisław Augustyński

otworzył w Sanoku, w realności p Gerardisowej, obok Sądu grodzkiego

Biuro dla spraw skarbowych

Sporządzanie zeznań podatkowych, porady prawne we wszelkich sprawach skarbowych, wygotowywanie podań i środków prawnych przeciw wymiarom i rezolucjom władz skarbowych, stała inwigilacja spraw skarbowych dla firm i przedsiębiorstw. 6430k

WŁOSÓW WYPADANIE ŁUPIEŻ I SYNIENIE

ESENCJA MYDŁO CHINOWO-CHIMELOWE **ESENCJA MYDŁO CHINOWO-CHIMELOWE** Sprzedawca: Włochosze, apteka, perfumieria, ul. Ogrodowa, Warszawa, ul. Piłsudskiego 15, Apteka Główna. 6046k

Komu palenie papierosów szkodzi

niech używa zalecane przez lekarzy wleczne **PAPIEROSY MENTHOLOWE** Cena za szt. 2.50 i 4 zł. poleca „**Kocin**” Warszawa, N-Swiat 39. Zamiejscowym wysyłamy za zaliczeniem Handlującym rabat. 62W

Czy już posiadasz nasz dobry zegarek za zł 4-68 (zamiast 25).

Zegarek z dewizką wysyłamy z powodu nagromadzenia towaru na listowne zamówienie za zaliczeniem pocztowym. Elegancki zegarek kieszonkowy płaski z gwarancją 10 lat, — lep. gat. zł. 5.80, 2 szt. 11.50, 3 szt. 17.48; w lep. gat. 7.35 i 9.35. — Zegarek z imitacji złota 10.95 i 12.20. — Firmo Urbana b. płaski 11.95; lep. gatunek 13.95; znanej marki A. MÓSER z dwuletnią gwarancją zł. 17.80 i 21.95; zegarki na rękę męskie lub damskie 10.30 i 12.95; budziki stolowe 10.65; 2 szt. 20.30; firm. JUNGHANS 14.50; dewizki od zł. 7.35. — Bez ryzyka! W razie niespodobania, zwracamy pieniądze. Hurt. Skł. Zegarków **ED. JAKUBIŃSKI — WARSZAWA, PL. NAPOLEONA** Skrz. poczt. 237, Oddz. 25. 6446k

Kalosze, Sniegowce, Sekunda

nadeszły w wielkich ilościach następujących firm: 31Ld

Pepege	Sp. Akc.
W. Schweikert	„
Gentleman	„
Tretorn	„
Kwadrat	„
Kontinents	„

 Narazie udzielamy ustęp. do 50%. **HURTOWY SKŁAD W ŁODZI** **M. FANTULIS** ul Ogrodowa 2 (róg Nowomiejskiej), tel. 61.96.

WOWSKIE KURSY SZOFERSKIE
Inż. Aleks. JUREGO
WÓW, ul. Kopernika 1. 54
Prowadzone przy największych warsztatach i garażach samochodowych w Małopolsce. Najlepiej uczą na szoferów fachowców. Mieszkania przyjezdnym. Piszcze o bezpłatnie ilustrowane prospekty. 5924k

Wolne posady

100 TYGODNI opłacacie przodujące Kursy Samocho-dowe. Inżynier From, Warszawa, Hoża 35. 7013k

POSADE OTRZYMAW SZY, opłacacie przodujące Kursy Samochodowe. Inżynier From, Warszawa, Hoża 35. 7016k

STENOGRAFI polskiej niemieckiej wyucza li stownie Instytut Stenograficzny - Warszawa Krucza 26. 7039k

POSZUKUJEMY zdolnych zastępców do sprzedaży losów na raty! Nasi za stępcy zarabiają miesięcznie nie zł. 4.000 i więcej nie ponosząc żadnego ryzyka gdyż wszelkie przez nas na raty sprzedane prem jówki i dolarówki przez chwajemy w naszym skarbu i trestorze. Niskie ceny sprzedaży i najpo sze prowizji Piszcze na tychniast do Dom Ban kowy Jakob Ulam Wy dział Losow - Lwów 3 Maja 12. Poczammy r wnieć początkujących. 6837k

POSZUKUJEMY zdolnych zastępców do sprzedaży losów na raty! Nasi za stępcy zarabiają miesięcznie nie zł. 4.000 i więcej nie ponosząc żadnego ryzyka gdyż wszelkie przez nas na raty sprzedane prem jówki i dolarówki przez chwajemy w naszym skarbu i trestorze. Niskie ceny sprzedaży i najpo sze prowizji Piszcze na tychniast do Dom Ban kowy Jakob Ulam Wy dział Losow - Lwów 3 Maja 12. Poczammy r wnieć początkujących. 6837k

POSZUKUJEMY zdolnych zastępców do sprzedaży losów na raty! Nasi za stępcy zarabiają miesięcznie nie zł. 4.000 i więcej nie ponosząc żadnego ryzyka gdyż wszelkie przez nas na raty sprzedane prem jówki i dolarówki przez chwajemy w naszym skarbu i trestorze. Niskie ceny sprzedaży i najpo sze prowizji Piszcze na tychniast do Dom Ban kowy Jakob Ulam Wy dział Losow - Lwów 3 Maja 12. Poczammy r wnieć początkujących. 6837k

POSZUKUJEMY zdolnych zastępców do sprzedaży losów na raty! Nasi za stępcy zarabiają miesięcznie nie zł. 4.000 i więcej nie ponosząc żadnego ryzyka gdyż wszelkie przez nas na raty sprzedane prem jówki i dolarówki przez chwajemy w naszym skarbu i trestorze. Niskie ceny sprzedaży i najpo sze prowizji Piszcze na tychniast do Dom Ban kowy Jakob Ulam Wy dział Losow - Lwów 3 Maja 12. Poczammy r wnieć początkujących. 6837k

ZDOLNI ZASTĘPCY

do sprzedaży obligacji na raty poszukujemy Płaciny więcej niż dwie pełne raty i wolny przejazd kolejami

P. K. P.
Najchciwszemu zgłosze niu pod „Karta Kolo lejowa” do II. Kurjera Codz. Lwów, Koper nika 9. 153L

PRAKTYKANT, lub mło dy adiunkt lasowy, znają cy się na pomiarach laso wy-h. bezwzględnie biegły w rachunkach umiejący ładnie rysować plany i ma py z ładnym kaligraficz nym piśmem zostanie od zaraz przyjęty do większe go biura lasowego w Krako wie. Zgłoszenia z opisami wyświadczeń, życiorysem, po daniem referencji i foto grafia do „II. Kurjera Codz. pod „Gospodarstwo leśne 225”. 7522k

ORKIESTRANTÓW do brych poszukuje orkie str 35 p. w Brześciu n B na etat podoficerów zawodowych lub nadiermi nowych. Reflektuje się na sity dobre. Zgłaszaj się do D. twa 35 p. w Brze ściu n B. osobiste i lub piśmienne. 7084k

POTRZEBNA od zaraz - trzech pań od lat 30 - energicznych kawalerów chrześcijań z kaucją 3.000 zł. na posady inkasenta magazyniera i samodziel nego kierownika do skle pu kolonialno spożywcze go. Oferty wysłać do Ad min. Kurjera pod „Za kopane 7804”. 7804k

1.500-3.000 złotych mie sicznie zarobić może ka żdy. Wypłacamy natych miast najwyższą prowizję gotówką i zaliczkujemy. Przy energicznej pracy wysoka pensja. Okazja dla agentów losowych i ubaz pieczeniowych - Wszyst kich pouczamy Zgłosze nia: Skrytka pocztowa 93 Lwów. 6916k

HAFCIAREK panien do szycia i uczenia poszukuje atelier artystycznych ro bót ręcznych Seelenfre und, Kraków, ul. Dnna Jewskiego 6 ofis. C parter 7143k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

UWAGA PANIE! Enercz ne w każdej miejsc ości Polski znajdą ko rzynne zajęcia przy sprz daży poważnego dla ka żdej kobiety niezbędne go artykułu Zawodowe agen tki zraszające się „Novi ta” Kraków, Bądźwil łowska 31 parter. 7292k

PANNA uzdolniona w eka pedycji masarskiej z kil -uletnią praktyką potrze bna od zaraz ewentualnie od 15 go. Zgłoszenia E. Kumala Szewska 2. 7466k

POSZUKUJE młynarza - starszego jako kierownika do młyna motorowo tur binowego. Zgłoszenia - Leon Biernat, Hoidalatycze kolo Grodka Jagiellonskie go. 129L

PANNA uzdolniona w ekspedycji masarskiej - potrzebuja. A. Mazurkiewicz Kraków Zwierzynuc ka 25. 7784k

CHŁOPIEC z ukończoną wydziałową na praktykę biurową zostanie przyję ty. „Autotechnika” Bra cka 5 między 10-11. 7790k

POSZUKUJE hafciarki ład nie i szybko haftującej na maszynie oraz panien ke do pomocy. Listy do Kurjera pod „Wytwór nia firanek”. 7864k

DYREKCJA Teatru Miejskiego w Toruniu poszu kuje zdolnego rutynowa nego rekwizytora. Pierwszeń stwo mają wypraktykowa ni na dużych scenach. - Zgłoszenia listowne wraz z podaniem warunków To ruń, Teatr Miejski. 7118k

POSADA biurowa (począt kująca) dla panienci bie głej w języku francuskim. Zgłoszenia pod „Piłna 460” do Adm. Kurjera. 7860k

POTRZEBNY chłopiec u miejący dobrze rachowa dło samodzielnej ekspedycji trytoni. Kaucja koniecz na zł. 500. Wiadomość sklep Czajkowskiego Kraków ul. Zwierzyniecka 37 godz. 9-12 rano. 7837k

DWIE panny młode sym patyczne grające na skrzy peach i fortepianie do koncertów wieczornych w restauracji poszukiwane od 15. X. Zgłoszenia Bufet kolejowy Krosno. 7898k

CHŁOPCA do praktyki kolarskiej i pomocnika potrzeba. Kraków, Hel dólw 13. 6067k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

CHŁOPCA do praktyki - poszukuje tapicera Pałka Kraków św. Marka 19. 7888k

W Detroit (Stany Zjedn.) ukończono właśnie konstrukcję wielkiego sterowca dla marynarki amerykańskiej. Sterowiec jest cały z metalu i zostanie przewieziony do Lakehurst. Rycina przedstawia zdjęcie nowego sterowca na tle hangaru. Zwracamy uwagę na odmienny niż u „Zeppelinów” system sterów.

POSZUKUJE chłopca do praktyki rymarskiej. Antoni Olszowski rymarz Żywiec ul. Komorowska 73. 7877k

KOSZYKARZ meblista z robotą hita potrzebny. - Sosnowiec, Koszykarnia Kościelna 5. 7113k

INKASENTA, który jest również zdolnym agentem poszukujemy. Osoby z dobrimi poleceniami i referencjami zgłaszają się pod „Asekuracja” do Adm. Kurjera. 7108k

POKOJOWA-portierke, starsza, czysta z dobrimi świadczeniami przyjmie do Hotel Krakowski, Jasło. 7922k

PANNA energiczna, pracowita, uczciwa, sympatyczna potrzebuja do praktyki fotograficznej i czę ściowej pomocy w pracy domowej. S. Patry. Za kład fotograficzny, Strzy żów n. W. 7921k

FILMOWE zdjęcia rozpoczną się wkrótce w Krakowie. Potrzeba szeregu artystów i artystek filmo wych, szkolonych i nie szkolonych. Przeszkolenie bezpłatne. - Zgłoszenia: „Empefilm”, Kraków XI. 7910k

FUTYNOWANA SIŁA BIUROWA biegle pisząca na maszynie ze stenografią znajdzie stałą posadę za raz. Zgłoszenia: „Stale zajęcia” Kurjer Ilustr. - Kraków. 7963k

W MAJATKU przyjmie praktykę. Pracowałem jako pisarz przy mleku. Referencje poważne. Bez względnie uczciwy, dziel ny, lat średnich Kresowi ak. Warszawa, Nowo wiejska 24-11 Al. K. 60W

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

MŁODA pani miłej po wierzchności poszukuje posady. biurowej, zarządu domem, lub innej. Zgłosze nia do Administracji pod „309”. 7839k

Bezkonkurencyjna prowizja ZDOLNYM ZASTĘPCOM

placimy stałą gażę, zwrot kosztów podróży Pełne trzy raty - Piszcze pod: „Nie przy rzekamy próżno, lecz placimy” do Admini stracji I K C Kraków. 6149k

MŁODA, inteligentna pan na lat 21, Lwowska, zna jąca gospodarstwo domo we jakoteż wiejskie. - obznajomiona z chowem drobin, umiejająca gotowa zająmie się domem w dwój ga bezdzietnych państwa lub też u starszego pana. Bardzo chętnie wyjedzie na wieś do dworu do po mocy pani domu. Łaska we zgłoszenia do Adm. Kurjera dla „Lwówianki” 7923k

POMOCNIK gospodarczy z ukończoną Szkoła Rolni cza i trzyletnią praktyką w majątkach Śląskich pra gnie zmienić posadę od l. XI. lub później. Oferty prośe kierować pod „Ślą zak 7885”. 7893k

KUCHARZ pierwszorzę dny poszukuje posady. - Zgłoszenia Olsza 29 Kra ków 16 P. Bolek. 7839k

MAGISTER farmacji ru tynowany z wieloletnią praktyką poszukuje po sady. Zgłoszenia Admini stracji pod „Reprezentu jący się”. 7675k

ENERGICZNY prof. przy gotuje do matury, egzami nów. Zgłoszenia Adm Kurjera pod „Niezawodna praca”. 7868k

KRAWCOWA przyjmie wszelkie szycie wchodzą ce w zakres krawieckiego szycia również dzienna gar drobe. Zgłoszenia do Ku rjera „Praca 23”. 7863k

KTÓRA zaena osoba dopo może do uzyskania szycia stałego może żyć tylko u siebie. Zgłoszenia do Ku rjera „Wynagrodzenie”. 7147k

HANDLOWIEC lat 23 po ukończonym wojsku z do bromi referencjami obel nienie posadę w interesie lub w biurze ewentualnie zastępcę fabryki. Dział: kolonialny delikatesów i win. - księgarski i przy borów szkolnych. Zgłosze nia: Grzywek Michał - handlowiec Nadbrzezie Go rzyce. 7858k

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

SKŁADACZ niemiecki, pracujący na tyglówce po szukuje posady. Może zastępować przedsiębiorca zna kalkulację, nadzycząj działu, lat 35. Zgłosze nia Rudolf Paulisch - Ustron, Śląsk. 7966k

PIERWSZORZĘDNA kra wężni poleca się P. T. Paniom. Zgłoszenia „Wyt wornie i tanio” Admin. 7855k

OFICER, emeryt, młody, sumienny, pracowity, po szukuje posady administra tora, kasjera kontrolora - lub przedstawiciela w poważnym przedsiębiorstwie lub instytucji społecznej - najchętniej w Warszawie. Po roku może przystąpić jako wspólnik z kapitałem 30.000 złotych. Na żądanie gwarancja hi poteczna. Zgłoszenia pod „Oficer” do Kurjera War szawa, Nowogrodzka 26. 7823k

SLAZAK, nauczyciel zna jący język niemiecki w słowie i piśmie i stenogra fję poszukuje zajęcia biurowego na popołudniu. Łaskawa wiadomość pod „Ślżzak”. 7872k

PANIENKA z dobrego do mu inteligentna z ukoń czoną 6 kl. gimn. szuka posady jako nauczycielka prywatna - wychowawczy ni posiada 3-letnią prakty kę. Zgłoszenia pod „Inte ligentna 451”. 7869k

ENERGICZNY prof. przy gotuje do matury, egzami nów. Zgłoszenia Adm Kurjera pod „Niezawodna praca”. 7868k

KRAWCOWA przyjmie wszelkie szycie wchodzą ce w zakres krawieckiego szycia również dzienna gar drobe. Zgłoszenia do Ku rjera „Praca 23”. 7863k

KTÓRA zaena osoba dopo może do uzyskania szycia stałego może żyć tylko u siebie. Zgłoszenia do Ku rjera „Wynagrodzenie”. 7147k

HANDLOWIEC lat 23 po ukończonym wojsku z do bromi referencjami obel nienie posadę w interesie lub w biurze ewentualnie zastępcę fabryki. Dział: kolonialny delikatesów i win. - księgarski i przy borów szkolnych. Zgłosze nia: Grzywek Michał - handlowiec Nadbrzezie Go rzyce. 7858k

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 20699”. 86P

NAUCZYCIELKA z rocz na praktyką geografii. - przyrody, fizyki poszuku je posady w szkole śred niej lub kondukt. Zgłosze nia Kurjer Codz. Po znań pod „Nr. 206